

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

na potrzeby

zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego gminy Świerzno

w miejscowości Jatki

Opracował

mgr Jarosław POSTAREMCZAK

Kościan, 2016 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

	strona
SPIS TREŚCI	2
I. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	5
II. WSTĘP	6
II.1 Przedmiot i cel opracowania	6
II.2 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	8
II.3 Podstawy prawne, na których oparto sporządzoną prognozę	8
II.4 Źródła informacji wykorzystane przy sporządzeniu prognozy. Literatura	9
II.5 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	11
II.6 Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego Studium oraz jego powiązaniach z innym i dokumentami	11
II.6.1 Położenie terenu	11
II.6.2 Analiza i ocena struktury przestrzennej i funkcjonalnej projektu zmiany Studium	13
II.6.3 Powiązanie projektu Studium z innymi dokumentami	13
II.6.3.1 Kierunki polityki przestrzennej	13
II.6.3.2 Kierunki polityki ekologicznej	14
II.6.3.3 Wnioski do projektu zmiany Studium	15
II.6.3.4 Podsumowanie	16

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

III. ŚRODOWISKO I UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE	16
III.1 Charakterystyka fizjograficzna środowiska. Powiązanie obszaru z otoczeniem	16
III.2 Rzeźba terenu, warunki geologiczne i litologiczne. Gleby	17
III.3 Wody powierzchniowe	20
III.3.1 Regionalizacja hydrograficzna	20
III.3.2 Jednolite części wód powierzchniowych	20
III.3.3 Elementy systemu wodnego	21
III.3.4 Odpływ rzeczny	21
III.4 Wody podziemne	21
III.4.1 Warstwy wodonośne	22
III.4.2 Regionalizacja hydrogeologiczna	23
III.4.3 Jednolite części wód podziemnych	23
III.4.4 Ujęcia wód podziemnych	24
III.5 Klimat	25
III.6 Flora i formy ochrony przyrody. Fauna. Walory krajobrazowe	26
III.6.1 Flora	27
III.6.2 Fauna	31
III.6.3 Formy ochrony przyrody w otoczeniu badanego obszaru. Tereny cenne	36
III.6.3.1 Obszar Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie (PLB 320010)	36
III.6.3.1.1 Opis obszaru i powiązanie innymi Obszarami Natura 2000	36
III.6.3.1.2 Wartość przyrodnicza i znaczenie	36
III.6.3.1.3 Zagrożenia	36
III.6.3.2 Plan zadań ochronnych dla obszaru NATURA 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie	40
III.6.3.3 Pozostałe obszary i obiekty objęte ochroną	40
III.6.3.3.1 Korytarze ekologiczne	40
III.6.3.3.2 Lasy i obszary nieleśne	41
III.6.3.3.3 Gleby	41
III.6.4 Walory krajobrazowe	41
III.6.5 Wartości kulturowe	41
III.7 Stan środowiska. Zagadnienia sozologiczne	41
III.7.1 Jakość powietrza	42
III.7.2 Hałas	42
III.7.3 Zmiany jakości wód powierzchniowych	42
III.7.4 Zmiany jakości wód podziemnych	43
III.7.5 Zanieczyszczenia gleb i zmiany rzeźby terenu. Odpady	44
III.7.6 Zagrożenia elektromagnetyczne	44
III.7.7 Zagrożenia poważną awarią	44
III.7.8 Degradacja lasów	44
III.7.9 Odpady	44
III.7.9.1 System gospodarki odpadami w gminie Świerżno	44
III.7.9.2 Unieszkodliwianie odpadów	45
III.8 Ogólna ocena stanu i funkcjonowania środowiska	46
III.8.1 Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji	46
III.8.2 Ocena stanu ochrony zasobów przyrodniczych i krajobrazowych	46
III.8.3 Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z uwarunkowaniami przyrodniczymi	46
III.8.4 Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia	46
III.9 Skutki odstąpienia od realizacji zmian przestrzennych	47
IV. ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	49
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	49
VI. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	54
VI.1 Przewidywane zagrożenia dla środowiska	55
VI.1.1 Emisja zanieczyszczeń do atmosfery i przewidywane oddziaływanie na topoklimat	55
VI.1.1.1 Emisja zanieczyszczeń do powietrza na etapie budowy	55
VI.1.1.2 Emisja zanieczyszczeń z terenów inwestycyjnych w fazie funkcjonowania	55
VI.1.1.3 Oddziaływanie na topoklimat	56

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świeržno w miejscowości Jatki

VI.1.2 Hałas	57
VI.1.2.1 Etap budowy	58
VI.1.2.2 Etap eksploatacji	58
VI.1.3 Tendencje zmian jakości wód podziemnych i powierzchniowych	58
VI.1.3.1 Wody powierzchniowe i podziemne	58
VI.1.3.2 Wpływ planowanego przedsięwzięcia na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w Planie gospodarowania wodami obszaru dorzecza Odry	60
VI.1.3.2.1 Wody powierzchniowe, w tym jednolite części wód powierzchniowych	60
VI.1.3.2.2 Wody podziemne, w tym jednolite części wód podziemnych	60
VI.1.4 Degradacja gleb i powierzchni terenu	60
VI.1.5 Odpady	61
VI.1.6 Zagrożenia elektromagnetyczne	62
VI.1.7 Zagrożenia dla flory i fauny	62
VI.1.8 Przewidywane oddziaływania na krajobraz i różnorodność biologiczną	65
VI.1.9 Przewidywane oddziaływania na obszary chronione	65
VI.1.10 Zagrożenia poważną awarią	66
VI.1.11 Zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi	66
VI.1.12 Przewidywane oddziaływania na zabytki i dobra materialne	66
VI.2 Przewidywane oddziaływania na środowisko, obejmujące bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko. Ujęcie syntetyczne	66
VII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	67
VIII. CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU - ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓLCZESNEJ WIEDZY	67
IX. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	69
X. WNIOSKI KOŃCOWE	69
XI. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	70

I. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko powstała jako realizacja zapisów ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a także ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Stanowi ona niezbędny załącznik do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) oraz projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (suikzpg), która podlega opiniowaniu (uzgodnieniu) przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz organy inspekcji sanitarnej i wykładana jest razem z nim do publicznego wglądu.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu zmiany Studium dla terenu położonego w obrębie Jatki, gmina Świerzno. Projekt zmiany Studium opracowywany jest na podstawie Uchwały Rady Gminy w Świerznie w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno z dnia 19 września 2014 roku.

Zmianą Studium objęto obszar, który znajduje się w obrębie administracyjnym Jatki, w środkowo - zachodniej części gminy Świerzno, w powiecie kamieńskim, w północno - zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, oddalony około 3 km na zachód od Świerzna. Badany obszar położony jest przy drodze wojewódzkiej nr 103 i drodze powiatowej nr 0026Z. Badany obszar jest niezabudowany, większą część badanego obszaru zajmują grunty rolne, nieużytki, tereny zadrzewione i zalesione oraz las (niewielki areał). Przez centralną część badanego obszaru z południa na północ przebiega rzeka Wołcza

Badany obszar położony jest w obszarze dogodnych powiązań przyrodniczo – geograficznych i komunikacyjnych. Słabiej wypadają powiązania infrastrukturalne i społeczno – gospodarcze. Badany obszar cechuje się nieznacznym zróżnicowaniem form ukształtowania terenu, budowy geologicznej oraz nieznacznym zróżnicowaniem szaty roślinnej i żyjącej fauny. Na obszarze nie występują stanowiska zwierząt chronionych, natomiast występują siedliska przyrodnicze pretendujące do objęcia ochroną prawną i stanowiska roślinności chronionej (dzięgiel nadbrzeżny). Na pozostałym obszarze występują w postaci niewielkiej kępy zbiorowiska zieleni wysokiej i niskiej. Istniejące uwarunkowania przyrodnicze wypadają dość korzystnie, sąsiedztwo lasów i łąk oraz zachowanie powierzchni biologicznie czynnej świadczy o utrzymywaniu procesów przyrodniczych i zachodzących w nich pozytywnych zmianach, które sprzyjają rozwojowi funkcji środowiskotwórczych. W miarę korzystne są warunki klimatyczne i topoklimatyczne: dobre nasłonecznienie, wyrównane warunki przewietrzania i wilgotności, które pośrednio wpływają na regenerację i stan dolnych partii troposfery. Nie występują zagrożenia elektromagnetyczne i źródła zanieczyszczeń powietrza.

Prognoza oddziaływania na środowisko składa się w zasadzie z 10 części. Początek stanowi wstęp, w którym zawarto informacje o formie sporządzonej prognozy, zakresie terytorialnym i rodzaju dokumentów wykorzystanych w opracowaniu i powiązaniu z innymi dokumentami strategicznymi oraz metodach zastosowanych w prognozie oddziaływania na środowisko. Kolejne rozdziały dotyczą charakterystyki uwarunkowań przyrodniczych i stanu środowiska oraz o ocenie stanu funkcjonowania środowiska. Trzecia i czwarta część stanowią: analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu. Piąta część stanowi analizę i ocenę oddziaływania projektu zmiany Studium na środowisko przyrodnicze, w szczególności na: atmosferę i topoklimat, wody podziemne i powierzchniowe, hałas, zmiany powierzchni ziemi, produkcję odpadów, zagrożenia elektromagnetyczne, oddziaływania na florę i faunę oraz możliwości wystąpienia poważnej awarii, jak również skutki wpływu projektu dokumentu na obszary chronione. Kolejne rozdziały stanowią rozwiązania

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń Studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zaproponowano działania monitorujące w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami i ściekami oraz w zakresie monitorowania jakości wód podziemnych oraz obserwacji ptaków. Zakończenie stanowią wnioski.

Na skutek realizacji zamierzeń planistycznych powstaną tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i drogami. Bez zmian pozostaną biotopy z występującą roślinnością (najbogatszą na badanym obszarze) i kępy drzew, na których nie powstaną żadne obiekty budowlane. Stanowiska siedlisk przyrodniczych i roślin chronionych zostaną zachowane w stanie nienaruszonym.

Prognoza wykazała, że w wyniku realizacji zmiany Studium w niewielkim stopniu przeobrażeniom podlegać będą następujące sfery: powierzchnia terenu i gleby. Nie dojdzie do ingerencji w siedliska chronione zwierząt i roślin, które występują poza badanym obszarem, nie wystąpią nadzwyczajne negatywne oddziaływania na obszary Natura 2000. Zmieni się natomiast zasadniczo krajobraz na skutek planowanych przekształceń terenu. W wyniku działań inwestycyjnych powstawać będą odpady, nastąpi nieznaczna emisja hałasu i zanieczyszczeń. Na części terenów, na których projekt zmiany Studium wprowadza nowe funkcje, dojdzie do likwidacji użytków rolnych. Trwałe ubytki będą związane z zajęciem terenu przez budynki, obiekty i infrastrukturę techniczną. Oddziaływanie to będzie negatywne, bezpośrednie w szczególności w fazie realizacji inwestycji i trwałe. Realizacja kierunków zagospodarowania przestrzennego nie będzie wpływać na zdrowie i życie ludzi. Przestrzeń badanego obszaru położona poza strefą ochrony konserwatorsko – archeologicznej.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ustaleń, dostępnych opracowań i publikacji, wizji terenowej, która pozwoliła zweryfikować aktualny stan procesów przyrodniczych oraz zagospodarowania terenów, projekt zmiany Studium w sposób ogólny reguluje warunki zagospodarowania terenu, również te wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Należy podkreślić, że zmiany w projekcie zmiany Studium opracowane są pod ściśle określone cele, związane są one z rozwojem społeczno - gospodarczym gminy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ustaleń projektu zmiany Studium dotyczących kierunków rozwoju, dostępnych publikacji i opracowań oraz wizji terenowej można wysnuć następujące wnioski:

- § projekt zmiany Studium zgodny jest z Uchwałą Rady Gminy w Świerznie w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno z dnia 19 września 2014 r.,
- § projekt zmiany Studium posiada zgodne przepisami prawa rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony środowiska i ochrony przyrody,
- § ustalenia zmiany Studium zgodne są z polityką ekologiczną i zasadami zrównoważonego rozwoju,
- § projekt zmiany Studium powiązany jest merytorycznie z opracowaniem ekofizjograficznym,
- § projekt zmiany Studium został wykonany na potrzeby złożonego wniosku inwestora i oczekiwań gminy Świerzno.

II. WSTĘP

II.1 Przedmiot i cel opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno położonej w obrębie geodezyjnym Jatki przy zbiegu drogi wojewódzkiej 103 z drogą powiatową zgodnego z Uchwałą Rady Gminy Świerzno z dnia 19 września 2014 roku.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

Prognoza oddziaływania na środowisko powstała jako realizacja zapisów ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a także ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Stanowi ona niezbędny załącznik do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp), jak również studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (suikzp), która podlega opiniowaniu przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz organy państwowej inspekcji sanitarnej i wykładana jest razem z nim do publicznego wglądu.

Celem opracowania prognozy jest:

- 1) wypełnienie wymogów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustaw związanych z ochroną środowiska,
- 2) określenie warunków lokalizacji, zagospodarowania terenu i procesu budowy, które spowodują, że podstawowe walory środowiska przyrodniczego nie ulegną zniszczeniu. Ponadto zagospodarowanie musi spełnić takie warunki, a żeby w procesie eksploatacji nie wystąpiły zjawiska niekorzystne dla człowieka i przyrody.

Przy opracowaniu prognozy kierowano się wytycznymi zawartymi w art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z którym prognoza ta powinna:

1. zawierać:
  - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
  - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
  - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
  - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
  - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
2. określać, analizować i oceniać:
  - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
  - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
  - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
  - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy; oraz
3. przedstawiać:
  - a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

II.2 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko, zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz zostały dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektu zmiany Studium oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z projektowanym studium.

Sporządzenie niniejszej prognozy poprzedziła wizja terenu mająca na celu rozpoznanie stanu zagospodarowania terenu w obrębie zainwestowania, jak również rozpoznanie stanu przekształcenia środowiska przyrodniczego oraz intensywności zainwestowania terenu (metoda indukcyjno – opisowa). Dokonano analizy materiałów archiwalnych (zarówno aktów prawnych, jak i specjalistycznej literatury oraz zasobów kartograficznych), w szczególności opracowań ekofizjograficznych, programów ochrony środowiska i planów zadań ochronnych. Pomocne okazało się również przeanalizowanie map hydrograficznych, sozologicznych i geologicznych w obrębie zainwestowania i porównanie z dokonanym kartowaniem terenowym (metoda analiz kartograficznych). Przy sporządzaniu prognozy zostały uwzględnione również informacje zawarte w innych dokumentach.

Przestudiowanie materiałów wymienionych w dziale II.3 i II.4 pozwoliły rozpoznać stan i funkcjonowanie środowiska, jego sposób użytkowania oraz stan jego ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, stosownie do skali i zakresu opracowania. Przeprowadzono analizę i ocenę przydatności terenów pod względem planowanej funkcji terenu oraz ich oddziaływań na środowisko (rozpatrywanych na różnych płaszczyznach i przestrzeni czasowej). Oceniono istniejące problemy ochrony środowiska i potencjalne zagrożenia środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanej zmiany Studium oraz wpływu zapisów ustaleń tego dokumentu na jego funkcjonowanie oraz porównano zgodność ich treści z przepisami prawa.

W prognozie ustosunkowano się do projektu zmiany Studium w zakresie przyjętych w nim założeń dotyczących ochrony środowiska. Zwrócono uwagę na ewentualne niepożądane konsekwencje i zagrożenia, proponując sposoby ich minimalizowania. Zagadnienia analizy wpływu poszczególnych działań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w postaci macierzy interakcji. Prognozowanie zostało przeprowadzone przy uwzględnieniu doświadczenia zebranego przez osobę wykonującą opracowanie podczas opracowywania innych prognoz, raportów i innych opracowań.

II.3 Podstawy prawne, na których oparto sporządzoną prognozę

§ **Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym**

z dnia 27 marca 2003 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 199 ze zmianami),

§ **Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko**

z dnia 3 października 2008 r. (jednolity tekst ustawy Dz. U. 2016, poz. 353 ze zmianami),

§ **Ustawa Prawo ochrony środowiska**

z 27 kwietnia 2001 roku (jednolity tekst ustawy Dz. U. 2016, poz. 672 ze zmianami),

§ **Ustawa o ochronie przyrody** z dnia 16 kwietnia 2004 roku

(jednolity tekst ustawy Dz. U. 2015, poz. 1651 ze zmianami),

§ **Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych**

z 3 lutego 1995 roku (jednolity tekst ustawy Dz. U. 2015, poz. 909, ze zmianami),

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

- § **Ustawa o odpadach**
z 27 kwietnia 2001 r. (jednolity tekst ustawy Dz. U. 2013, poz. 21, ze zmianami),
- § **Ustawa Prawo wodne**
z 18 lipca 2001 roku (jednolity tekst ustawy Dz.U. z 2015, poz. 469, ze zmianami),
- § **Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** z dnia 13 września 1996 roku
(jednolity tekst ustawy z 2016 r., poz.. 250),
- § **Rozporządzenie MŚ w sprawie katalogu odpadów** z dnia 27 września 2001 roku
(Dz. U. z 2014 r., poz. 1923),
- § **Rozporządzenie MŚ w sprawie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu**
z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U. 2012, poz. 1031),
- § **Rozporządzenie MŚ zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych
poziomów hałasu w środowisku** 1 października 2012 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2014, poz.112),
- § **Rozporządzenie MŚ w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzeniu
ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie
szkodliwych dla środowiska wodnego**
z dnia 18 listopada 2014 r. (Dz. U. 2014, poz. 1800),
- § **Rozporządzenie MŚ w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków**
z dnia 12 stycznia 2011 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 133),
- § **Rozporządzenie MŚ w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących
przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów
kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000**
z dnia 13 kwietnia 2010 r. (jednolity tekst ustawy Dz. U. z 2014 r., poz. 1713),
- § **Rozporządzenia MŚ w sprawie ochrony gatunkowej roślin**
z dnia 9 października 2014 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 1409),
- § **Rozporządzenia MŚ w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt**
z dnia 6 października 2014 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 1348),
- § **Rozporządzenie MŚ w sprawie ochrony gatunkowej grzybów** z dnia 9 października 2014 r.
(Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
- § **Zarządzenie RDOŚ w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla
obszaru NATURA 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010** z dnia 29 kwietnia 2014 r.
(Dz. U. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1926),
- § **Uchwała Rady Gminy w Stepnicy w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium
uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno** z dnia 19
września 2014 r. (URG Nr XXXVII/281/14),
- § **PN – 86/B-02480 Grunty budowlane,**
- § **I inne wymienione w tekście opracowania.**

II.4 Źródła informacji wykorzystane przy sporządzeniu prognozy. Literatura

Dla potrzeb sporządzenia niniejszego opracowania poszukiwano informacji w następujących instytucjach centralnych, urzędach regionalnych i lokalnych oraz firmach:

- § Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie (strona internetowa),
- § Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie (strona internetowa),
- § Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie (strona internetowa),
- § Ministerstwo Środowiska (strona internetowa),
- § Państwowa Służba Hydrologiczna (strona internetowa),
- § Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie (strona internetowa),
- § Pracownia AMS Consulting w Kołobrzegu,
- § Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej w Szczecinie (strona internetowa),
- § Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie (strona internetowa),
- § Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie (strona internetowa),
- § Urząd Gminy w Świerznie,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

§ Urząd Morski w Szczecinie (strona internetowa).

§ Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie (strona internetowa).

Podstawowym źródłem informacji fizjograficznej, tj. geologicznej, glebowej, geomorfologicznej, dotyczącej wód podziemnych, a także informacji geobotaniczno – siedliskowej – w celu rozpoznania flory i fauny były informacje zawarte w niżej wymienionych opracowaniach. Na ich podstawie dokonano:

§ rozpoznania stanu zagospodarowania terenu w obrębie planowanego zainwestowania, jak również rozpoznania stanu przekształcenia środowiska przyrodniczego oraz intensywności zainwestowania terenu,

§ kartowania ukształtowania powierzchni terenu oraz przestrzennych powiązań przyrodniczych obszaru objętego opracowaniem z terenami sąsiednimi.

W prognozie wykorzystano również informacje z wizji w terenie przeprowadzonej przez projektantów zmiany Studium w 2014 r. (lipiec i sierpień) i autora wykonanej Prognozy (koniec września 2016 r.) oraz projektantów zmiany Studium (październik 2016 r.). Poniżej przedstawiono materiały kartograficzne - podkłady mapowe, dane i opracowania oraz dostępną literaturę:

§ Aktualizacja „Programu Małej Retencji do 2015 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego” wraz z planem realizacyjnym I etapu, S. Cygiel, A. Bładoszewski, M. Durka, P. Baliński, ZZMiUW w Szczecinie, 2008 r.

§ Gatunki ptaków o znaczeniu wspólnotowym w Polsce, Warszawa 2011 r.,

§ Geneza, analiza i klasyfikacja gleb, Drzymała S., Maszner P., Mocek A., AR Poznań, 1997,

§ Geografia fizyczna Polski, Kondracki J., PWN, Warszawa, 1998,

§ Geografia Polski, mezoregiony fizyczno – geograficzne, Kondracki J., Ostrowski J. PWN Warszawa 1994 r.,

§ Katalog roślin: drzewa, krzewy, byliny, Warszawa 2006 r.,

§ Mapa geologiczna Polski, 2016 r.,

§ Mapa hydrogeologiczna Polski, 2016 r.,

§ Mapa hydrograficzna Polski w skali 1 : 50 000,

§ Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony, Kleczkowski A.E., AGH Kraków, 1990,

§ Mapa samochodowa Polski w skali 1 : 300 000,

§ Mapa sytuacyjno – wysokościowa obręb Jatki w skali 1 : 1000, 2015 r.

§ Mapa topograficzna Polski w skali 1 : 10 000, Geoportal, 2016 r.,

§ Monitoring ptaków wodno-błotnych w okresie wędrówek, Praca zbiorowa: Sikora A., Chylarecki P., Meissner W., Neubauer G., Warszawa 2011 r.,

§ Monitoring gatunków roślin. Przewodnik metodyczny cz. I, Perzanowska J. i zespół, IOŚ 2010 r.,

§ Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny cz. I, Mróz W. i zespół, IOŚ 2010 r.

§ NATURA 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie, Standardowy formularz danych, MŚ 2016,

§ NATURA 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych, Kistowski M., Pchałek M., MŚ Warszawa 2009 r.,

§ Ochrona siedlisk lęgowych ptaków w programie rolnośrodowiskowym, Jobda M., 2009 r.,

§ Ogólne zalecenia dla ochrony typów siedlisk oraz gatunków zwierząt (poza ptakami) i roślin wymienionych w załącznikach I i II Dyrektywy Siedliskowej, przewidywane na terenach Specjalnych Obszarów Ochrony sieci Natura 2000 w Polsce, Makomaska-Juchiewicz M., Perzanowska J.,

§ Opracowanie ekofizjograficzne do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Świerzno, Ekoprzestrzeń, Szczecin 2014 r.,

§ Ortofotomapa Gminy Świerzno, Geoportal, 2016 r.,

§ Plan Gospodarki Odpadami dla Celowego Związku Gmin CZG R-XXI z siedzibą w Nowogardzie na lata 2004 – 2015, Nowogard 2004 r.,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

- § Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, KZGW Warszawa, 2011 r.,
- § Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, 2010 r.,
- § Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016, MS Warszawa, 2008 r.,
- § Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny T.7 Ptaki, Gromadzki M. i zespół, MŚ 2004 r.
- § Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świerzno, NFOŚ ZTUK, Szczecin 2004 r.,
- § Regionalizacja przyrodniczo – leśna na podstawach ekologiczno – fizjograficznych Trampler T., Kliczkowska A., PWRi L, Warszawa 1990 r.,
- § Stan środowiska w Województwie zachodniopomorskim. Raport 2015, WIOŚ Szczecin, 2015 r.,
- § Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska, Liro A. i zespół, Warszawa 1998 r.,
- § Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Świerzno, wraz ze zmianami UG Świerzno,
- § Waloryzacja przyrodnicza Gminy Świerzno, BKP Szczecin, 2001 r.,
- § Waloryzacja przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, BKP Szczecin, 2010 r.,
- § www.atlas-roslin.pl,
- § Zasady sporządzania dokumentacji geologiczno – inżynierskich, Bażyński J., Mrągowski A., Frankowski Z., Kaczyński R., Rybicki S., Wysokiński L., PIG Warszawa, 1999,
- § Zasolenie wód podziemnych kenozoiku Polski północno – zachodniej w wyniku ascencji solanek z mezozoiku, Kaczor D., Przegląd Geologiczny, 2005 r.,
- § Zespoły leśne Polski. Matuszkiewicz J.M., Wyd. PWN, Warszawa 2005 r.,
- § Zieleń w mieście, Czerwieniec M., Lewińska J. IGPiK Warszawa, 1996 r.,
- § Inne.

II.5 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Biorąc pod uwagę lokalizację Gminy Świerzno w stosunku do położenia względem granic kraju nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego na środowisko. Zakres zmian przestrzennych dotyczy fragmentu zachodniej, środkowej części gminy Świerzno zlokalizowanej w północno – zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w wyniku czego oddziaływanie transgraniczne na środowisko nie będzie występowało.

W związku z projektowanym studium, ze względu na odległość od granic sąsiednich państw, stwierdza się brak możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z spoza terytorium Polski.

II.6 Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego studium oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

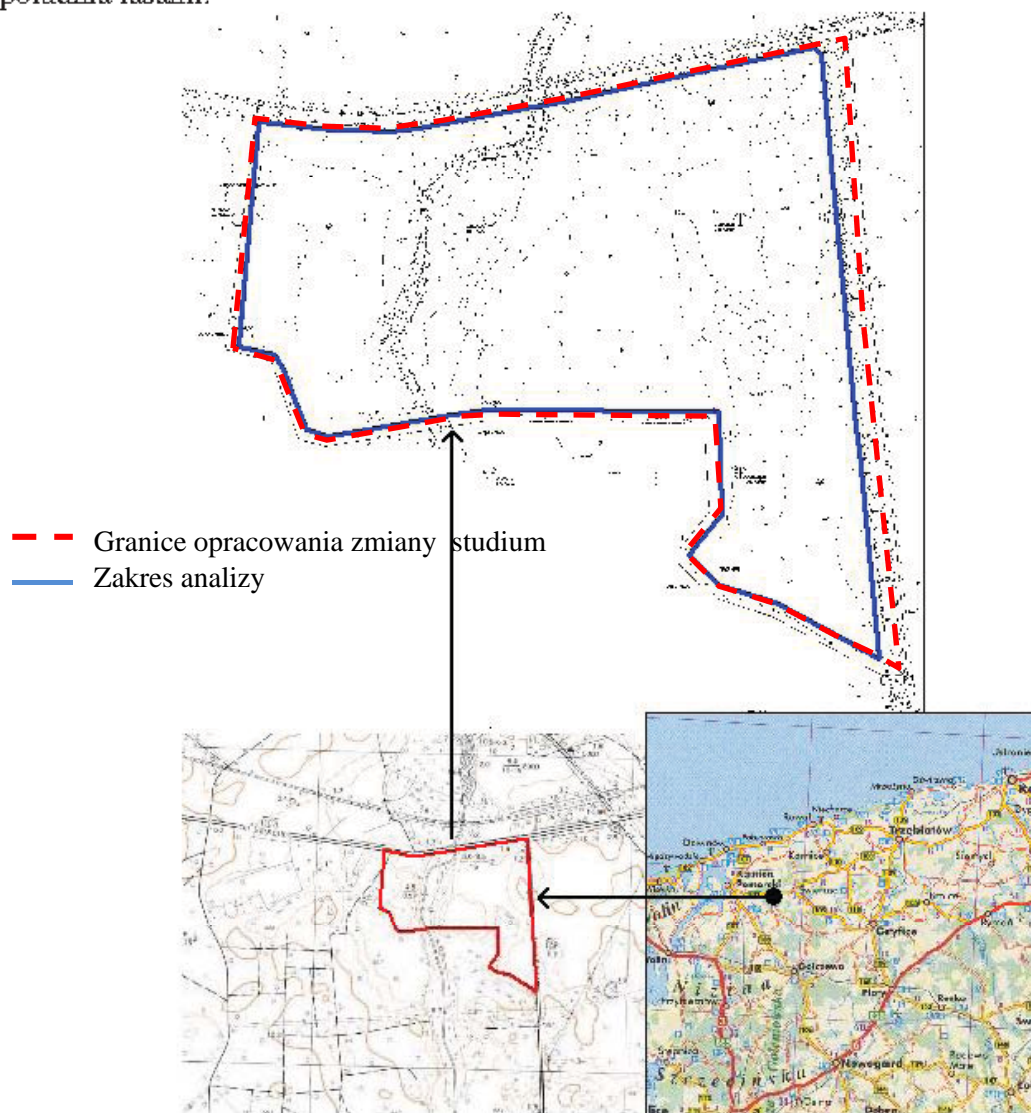
II.6.1 Położenie terenu

Badany obszar znajduje się w obrębie geodezyjnym Jatki, w środkowo - zachodniej części gminy Świerzno, w powiecie kamieńskim, w północno - zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, oddalony około 3 km na zachód od Świerzna, położony przy drodze wojewódzkiej nr 103 (nawierzchnia bitumiczna) relacji Kamień Pomorski – Trzebiatów i drodze powiatowej 0026Z relacji Jatki – Chomino.

Badany obszar jest niezabudowany, większą część badanego obszaru zajmują grunty rolne, pozostały teren pokryty jest według ewidencji gruntów nieużytkami i terenami zadrzewionymi i zakrzewionymi oraz niewielkimi skrawkami lasu. W północno – wschodniej części badanego obszaru dokonano podziału nieruchomości, wydzielono 4 nieruchomości gruntowe uzbrojone w sieć energetyczną kablową zakończone przyłączami energetycznymi. We wschodniej części obszaru zlokalizowana jest stacja transformatorowa SN/nN, kontenerowa, do której doprowadzone są linie energetyczne, kablowe wysokiego i niskiego napięcia.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Przez centralną część badanego obszaru przepływa z południa na północny – wschód rzeka Wołcza. Przy moście na Wołczy, na lewym brzegu zlokalizowany jest punkt czerpania wody. Badany obszar od północy i wschodu ograniczony jest ww. drogami, natomiast od zachodu i południa lasami.

Rycina 1. Lokalizacja badanego obszaru.

II.6.2 Analiza i ocena struktury przestrzennej i funkcjonalnej projektu zmiany Studium

Przedłożony projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerżno ma na celu zmianę jego kierunków na obszarze obejmującym teren przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina (zgodnie z przedłożonym załącznikiem graficznym) z "gruntów ornych średniokorzystnych" na "strefę rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" z pozostawieniem terenów zielonych "użytków zielonych średniokorzystnych" stanowiących "tereny bytowania zwierząt i występowania roślin gatunków chronionych i rzadkich oraz ważnych dla zachowania bioróżnorodności i walorów krajobrazowych". Podstawowym celem zmiany Studium jest wyznaczenie na badanym obszarze położonym we wsi Jatki, gmina Świerżno następujących kierunków rozwoju:

- 1) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi,
- 2) obiektów w otoczeniu zieleni komponowanej,
- 3) obiektów i urządzeń towarzyszących
- 4) terenów infrastruktury technicznej:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

- a) wodociągu Jatki – podłączenie do wodociągu gminnego w Świerznie oraz rozbudowa systemu w celu obsługi terenu "strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" położonego przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina,
- b) kanalizacji sanitarnej - Krzepocin – Osieczce – Chomino – Jatki – Świerzno, wraz z obsługą terenu "strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" położonego przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina.

Realizacja ustaleń zmiany Studium dokonana zostanie w oparciu o parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, które charakteryzować się będą:

- § maksymalną powierzchnią zabudowy - do 40% powierzchni działki,
- § minimalną powierzchnią biologicznie czynną - 40% powierzchni działki,
- § maksymalną wysokością zabudowy - nie więcej niż 10 m,
- § minimalną wielkością powierzchni działek 800 m².

Przedmiotowa zmiana studium nie spowoduje ujemnego oddziaływania na środowisko przy zachowaniu warunków wynikających z przepisów szczególnych dla całości przedsięwzięcia.

II.6.3 Powiązanie projektu studium z innymi dokumentami

II.6.3.1 Kierunki polityki przestrzennej

Plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem określającym politykę przestrzenną województwa w oparciu o Koncepcję polityki przestrzennego zagospodarowania kraju oraz Strategię rozwoju województwa zachodniopomorskiego do 2015 r. Przyjęty przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, w którym jako główne kierunki działań uznano uwzględnienie:

- § wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz walorów krajobrazowych,
- § zasady rozwoju zrównoważonego ekologicznie,
- § właściwego wykorzystania preferencji o możliwości przestrzeni (w tym stan zagospodarowania i rezerw terenowych),
- § potrzeby świadomego kształtowania pożądanej struktury funkcjonalno – przestrzennej (w tym przekształceń sieci osadniczych),
- § konieczności wyposażenia przestrzeni we właściwą infrastrukturę techniczną i społeczną zapewniającą rozwój i równocześnie ochronę środowiska naturalnego (zadania ponad lokalne),
- § potrzeby harmonizacji wszelkich działań wpływających lub mogących mieć wpływ na przekształcenia przestrzeni (w tym eliminacja konfliktów i zagrożeń).

Strategicznym celem zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego jest zrównoważony rozwój przestrzenny województwa służący integracji przestrzeni regionalnej z przestrzenią europejską i krajową, spójności wewnętrznej województwa, zwiększeniu jego konkurencyjności oraz podniesieniu poziomu i jakości życia mieszkańców do średniego poziomu w Unii Europejskiej.

Realizacji celu strategicznego służyć będą wyznaczone cele szczegółowe:

- § ukształtowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej województwa,
- § wzmocnianie powiązań wewnętrznych województwa,
- § ochrona i kształtowanie środowiska województwa,
- § przekształcenia sieci osadniczej i polityka miejska,
- § ochrona dziedzictwa kulturowego i krajobrazu,
- § rozbudowa infrastruktury transportowej,
- § rozbudowa infrastruktury technicznej i rozwój usług elektronicznych,
- § wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich,
- § likwidacja problemów rozwojowych na obszarach problemowych,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

§ inne.

Powyższe cele stanowią nadrzędne narzędzie do kreowania polityki przestrzennej m.in. Gminy Świerzno zgodnie z zasadą „od ogółu do szczegółu” poprzez politykę przestrzenną Gminy Świerzno zawartą w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

II.6.3.2 Kierunki polityki ekologicznej

Podstawowym celem Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa polskiego, opartej przede wszystkim o zasady zrównoważonego rozwoju, która opiera się na założeniu, że polityka i działania w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego powinny być prowadzone w taki sposób, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne, jak i przyszłe pokolenia. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych.

Tabela 1. Główne cele Polityki Ekologicznej Państwa.

Główny cel	Cele strategiczne średniookresowe
W zakresie zadań systemowych	doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych poddawane będą procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów
	uruchomienie mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów oraz do świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego
	przystępowanie do systemu EMAS, rozpowszechnianie wiedzy wśród społeczeństwa o tym systemie i tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji będących w systemie
	podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa
	zwiększenie produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska oraz doprowadzenie do zadowalającego stanu systemu monitoringu środowiska
	stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody
W zakresie ochrony zasobów naturalnych	przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji
	zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną
	racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych
	zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą
W zakresie poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz gospodarki wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją
	poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska.
	spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza
	osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez uporządkowanie gospodarki ściekami komunalnymi oraz zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rozproszonych, trafiających do wód, wraz ze spływami powierzchniowymi
	kompleksowe działania w zakresie gospodarki odpadami
	dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe
ocena i zabezpieczenie społeczeństwa przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	
stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek	

Źródło: Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.

Program Ochrony Środowiska będzie spełniał na szczeblu gminy następujące podstawowe funkcje:

- § realizacja polityki ekologicznej państwa na obszarze gminy,
- § strategiczne zarządzanie gminą w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami,
- § wdrażanie zasady zrównoważonego rozwoju,
- § zbieranie informacji w zakresie stanu i zasobów środowiska przyrodniczego,
- § diagnozowanie stanów zagrożeń ekologicznych,
- § pomoc w rozwiązywaniu problemów w zakresie ochrony środowiska,
- § pomoc przy opracowywaniu budżetu gminy i innych dokumentów planistycznych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

W Programie Ochrony Środowiska ujęto następujące cele o charakterze strategicznym:

- § gospodarka wodno-ściekowa (cel 1),
- § gospodarka odpadami (cel 2),
- § poprawa jakości powietrza (cel 3),
- § racjonalizacja użytkowania surowców (cel 4),
- § ochrona powierzchni ziemi i ochrona wybrzeża (cel 5),
- § racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych (cel 6),
- § zwiększenie świadomości ekologicznej – edukacja ekologiczna (cel 7),
- § monitoring środowiska (cel 8).

Powyższe cele realizowane są przez zadania i przedsięwzięcia.

Natomiast polityka ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami prowadzona jest na podstawie Planu Gospodarki Odpadami dla Celowego Związku Gmin CZG R-XXI z siedzibą w Nowogardzie na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013 - 2018, który powstał jako realizacja ustawy o odpadach. Niniejszy dokument uwzględnia zapisy zawarte w aktualnie obowiązujących aktach prawnych z zakresu gospodarki odpadami oraz treść Krajowego planu gospodarki odpadami, Planu gospodarki odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego.

W Planie gospodarki odpadami przyjęto następujący cel nadrzędny, tj. zapobieganie i minimalizację ilości odpadów oraz ograniczenie ich właściwości niebezpiecznych.

Działania związane z gospodarką odpadami ujęte w niniejszym dokumencie podzielone zostały na cele główne, czyli:

- § zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- § zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji,
- § wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- § zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- § zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie
- § i inne.

W oparciu o główne cele, w Planie gospodarki odpadami wyznaczono cele o charakterze szczegółowym:

- § objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców CZG R-XXI,
- § zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie zachodniopomorskim w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego planu gospodarki odpadami (2006) dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji: w 2020 r. nie więcej niż 35%,
- § intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie,
- § wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

II.6.3.3 Wnioski do projektu zmiany Studium

Potrzeba wykonania zmiany Studium we wsi Jatki wynika przede wszystkim z zaspokojenia potrzeb inwestora i samorządu gminnego, jak również mieszkańców Gminy Świerzno oraz potencjalnych mieszkańców innych regionów Polski. W kontekście lokalizacji terenów zabudowy mieszkaniowej wykonano analizę zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany w kontekście szeroko rozumianych uwarunkowań przyrodniczych. Ustalono niezbędną

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

zakres prac planistycznych, co przedkłada się bezpośrednio na przygotowanie terenów pod rozwój ww. funkcji.

II.6.3.4 Podsumowanie

Na kanwie opracowanego projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie struktury funkcjonalno - przestrzennej można wysnuć następujące wnioski:

- § ustalenia zmiany Studium są zgodne z polityką ekologiczną, a przez to z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- § ustalenia zmiany Studium są zgodne z wytycznymi określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym,
- § ustalenia zmiany Studium są zgodne z przepisami szczególnymi, jak również złożonymi wnioskami.

III. ŚRODOWISKO I UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

III.1 Charakterystyka fizjograficzna środowiska. Powiązanie obszaru z otoczeniem

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno - geograficzne J. Kondrackiego (2000), omawiany obszar należy do:

Obszaru	Europy Zachodniej
Podobszaru	Pohercyńskiej Europy Środkowej (3)
Prowincji	Niżu Środkowoeuropejskiego (31)
Podprowincji	Pobrzeża Południowobałtyckie (313)
Makroregionu	Pobrzeża Szczecińskiego (313.2-3)
Mezoregionu	Równina Gryficka (313.33).

Zgodnie z podziałem geobotanicznym (Szafer W., 1977) badany obszar należy do:

Państwa	Holaraktydy
Obszaru	Eurosyberyjskiego
Prowincji	Środkowoeuropejskiej Niżowo - Wyżynnej
Działu	Bałtyckiego
Pododdziału	Pas Równin Przymorskich i Wysoczyzn Pomorskich
Krainie	Pobrzeża Pomorskiego

Natomiast według regionalizacji przyrodniczo – leśnej (Zielony R., Kliczkowska A., 2010) badany obszar położony jest w:

Krainie	Bałtyckiej I
Mezoregionie	Równiny Nowogardzkiej I.7

Według klasyfikacji typów krajobrazów naturalnych (Richling A., Dąbrowski A., 1995) badany obszar należy do:

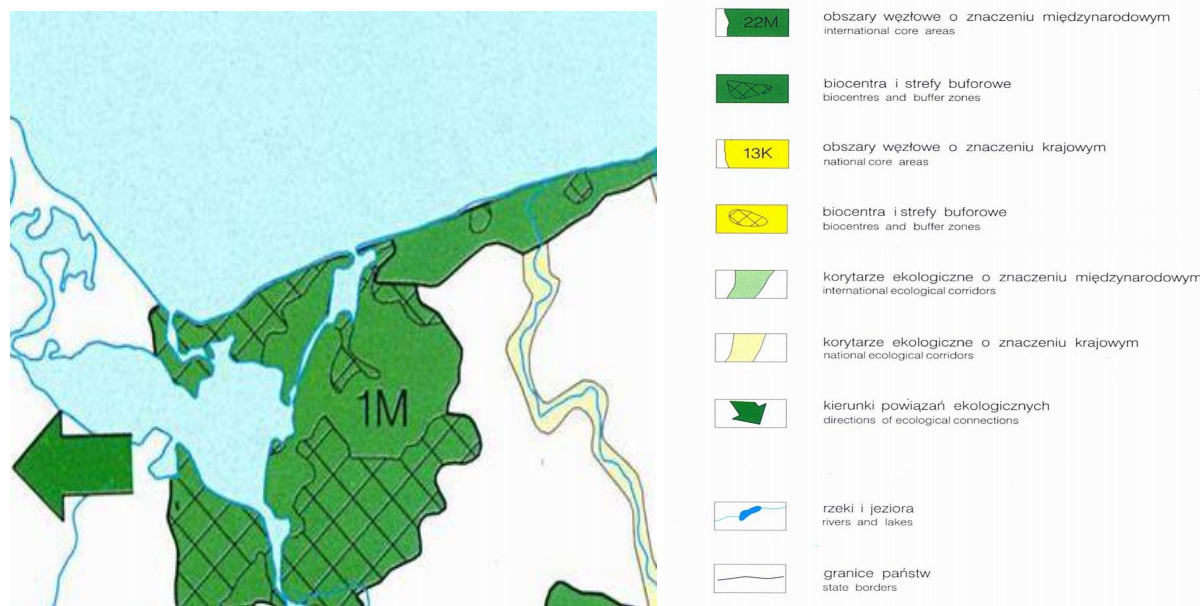
Klasa krajobrazu	Krajobraz nizin
Rodzaj krajobrazu	Głacjalne
Gatunek krajobrazu	równinne i faliste

Badany obszar położony jest w zasięgu występowania głównych struktur przyrodniczych, jak również w zasięgu wieloprzestrzennego systemu obszarów chronionych. W przestrzeni sieci ECONET Polska badany obszar położony jest w zasięgu międzynarodowego obszaru węzłowego 01M (Obszar Ujścia Odry), jednakże poza ścisłym biocentrum. Według koncepcji korytarzy ekologicznych (Jędrzejowski, 2006 r.) obszar znajduje się w zasięgu Korytarza Północnego (KPn), i oddalony jest o około 6 km na północ od korytarza Gryfice Północny (KPn 16C).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

W skład ww. struktur przyrodniczych sieci ECONET Polska wchodzi różne formy ochrony przyrody określone na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Rycina 2. Położenie obszaru na tle Sieci ECONET Polska

Natomiast powiązania przyrodnicze na badanym obszarze determinowane są przez uwarunkowania geomorfologiczne – rynnę doliny Wołczy o przebiegu południkowym, stanowiącą lokalny korytarz ekologiczny, pokryty płatami biocenoz leśnych i zadrzewionych oraz średniej i słabej klasy glebami. Występuje również sieć luźniejszych powiązań ekologicznych związana z obecnością użytkowanych obszarów rolniczych oraz zadrzewień. Tereny zadrzewione stanowią potencjalną ostoję dla świata ptaków, owadów i innych zwierząt a także roślin i są korytarzami dla niektórych grup zwierząt.

III.2 Rzeźba terenu, warunki geologiczne i litologiczne. Gleby

Zasadniczą część powierzchni badanego obszaru zajmuje wysoczyzna morenowa ukształtowana w okresie najmłodszego zlodowacenia wisły około 14 tys. lat temu. Jest to typowa wysoczyzna moreny dennej wznosząca się do około 10 m n.p.m., płaska o niewielkich deniwelacjach. Płaską powierzchnię wysoczyzny urozmaica krótka i stosunkowo płytka rynna lodowcowa przekształcona przez młodą dolinę rzeczną Wołczy.

Ze względu na słabe zróżnicowanie geomorfologiczne i hipsometryczne, krajobraz obszaru opracowania jest monotony i mało atrakcyjny. Nie występują tu dominanty w rzeźbie terenu i nie ma też większych wyróżniających się pojedynczych wzniesień – teren jest lekko pofalowany.

Rzędne terenu mieszczą się w przedziale 3,8 (lustro wody) – 10,2 m n.p.m., deniwelacje wynoszą więc około 6 metrów. Najniższe rzędne terenu występują wzdłuż rzeki Wołczy w granicach 3,8 – 5,9 m n.p.m., natomiast najwyższe punkty osiągnięte są we wschodniej części badanego obszaru, tj. do 10,2 m n.p.m. Generalnie nachylenie terenu następuje ze wschodu na zachód i z zachodu na wschód ku rzece Wołczy ze spadkami terenu w przedziale 0-2°.

Spadki terenu od 0 do 2° umożliwiają kształtowanie zabudowy w dowolny sposób. Zarówno długość projektowanego budynku i jego usytuowanie względem poziomu mogą być teoretycznie swobodnie określone.

Badany obszar jest w miarę dobrze rozpoznany pod względem warunków geologicznych i hydrogeologicznych. W opracowaniu wykorzystano materiały archiwalne oraz udokumentowane prace badawcze.

Badany obszar położony jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej tworzącej podłoże mezozoiczne – antyklinorium pomorskie. Najstarsze rozpoznane osady należą do osadów

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

czerwonego spągowca i karbonu. Powyżej nich zalegają na głębokości około 2500 m osady cechsztynu reprezentowane przez wapienie, dolomity, anhydryty i gipsy oraz sole kamienne i potasowe. Z utworami cechsztynu (poziom dolomitu głównego) związane są złoża ropy naftowej i gazu ziemnego. Osady ery mezozoicznej reprezentowane są przez piaskowce, wapienie oraz iłowce i mułowce triasu osięgające miąższość około 1600 m. Powyżej zalega kompleks osadów jurajskich reprezentowany w spągu (lias) przez piaskowce i iłowce, w części środkowej przez iłowce i mułowce piaszczyste z syderytami i węglem, a w części górnej profilu (malm) przez wapienie i margle oraz mułowce margliste. Miąższość osadów jurajskich w tym obszarze sięga do 1500 m.

Kompleks osadów mezozoicznych pocięty jest szeregiem głębokich uskoków tektonicznych sięgających do podłoża paleozoicznego i przecinających solny i węglanowy kompleks osadów cechsztyńskich, stąd może zachodzić migracja zasolonych wód, która dociera do warstw wodonośnych wyżej położonych. Jest to zjawisko dość powszechnie spotykane w Polsce północno – zachodniej. W rejonie Jatek stwierdzono samowypływy solanek w otworach wiertniczych z poziomu jury.

Na utworach mezozoicznych zalegają osady jury, kredy i trzeciorzędowe, które wykazują znaczne zróżnicowanie. Są to: to jurajskie iłowce, wapienie margliste, piaski i mułowce, kredowe wapienie margliste, margle, iły. Strop podłoża mezozoicznego zalega na wysokości 20-40 m p.p.m., jedynie lokalnie obniża się do wysokości 50 m p.p.m. W południowo-zachodniej części gminy podnosi się do wysokości 10 m p.p.m. W rejonie Jatek w obrębie osadów czwartorzędowych występują kry i porwaki glacialne osadów jurajskich.

Utwory czwartorzędowe w granicach gminy Świerżno tworzą poziom o zmiennej miąższości, w dużej mierze uzależnionej od morfologii podłoża podczwartorzędowego, który jest mało zróżnicowany. Zalegają one warstwą od około 20 do 60 m. Występują osady reprezentujące zlodowacenie środkowopolskie i zlodowacenie północnopolskie (wisły). Dwa, lokalnie trzy, poziomy glin lodowcowych rozdzielają piaszczysto-żwirowe osady wodnolodowcowe. Osady wodnolodowcowe podścielające górny poziom glin i zalegają generalnie na wysokości 5 m n.p.m., stanowiąc główną warstwę wodonośną. W budowie geologicznej osadów przypowierzchniowych w przewadze występują piaski i żwiry wodnolodowcowe akumulowane na etapie regresji lądolodu wisły.

Najmłodsze osady budujące powierzchnię pochodzą z holocenu. Najbardziej rozpowszechnione wśród nich są osady pochodzenia organicznego, np. torfy wyścielające obniżenia na południe od badanego obszaru w strefie występowania lasów. Miąższość utworów holocenijskich jest prawdopodobnie niewielka.

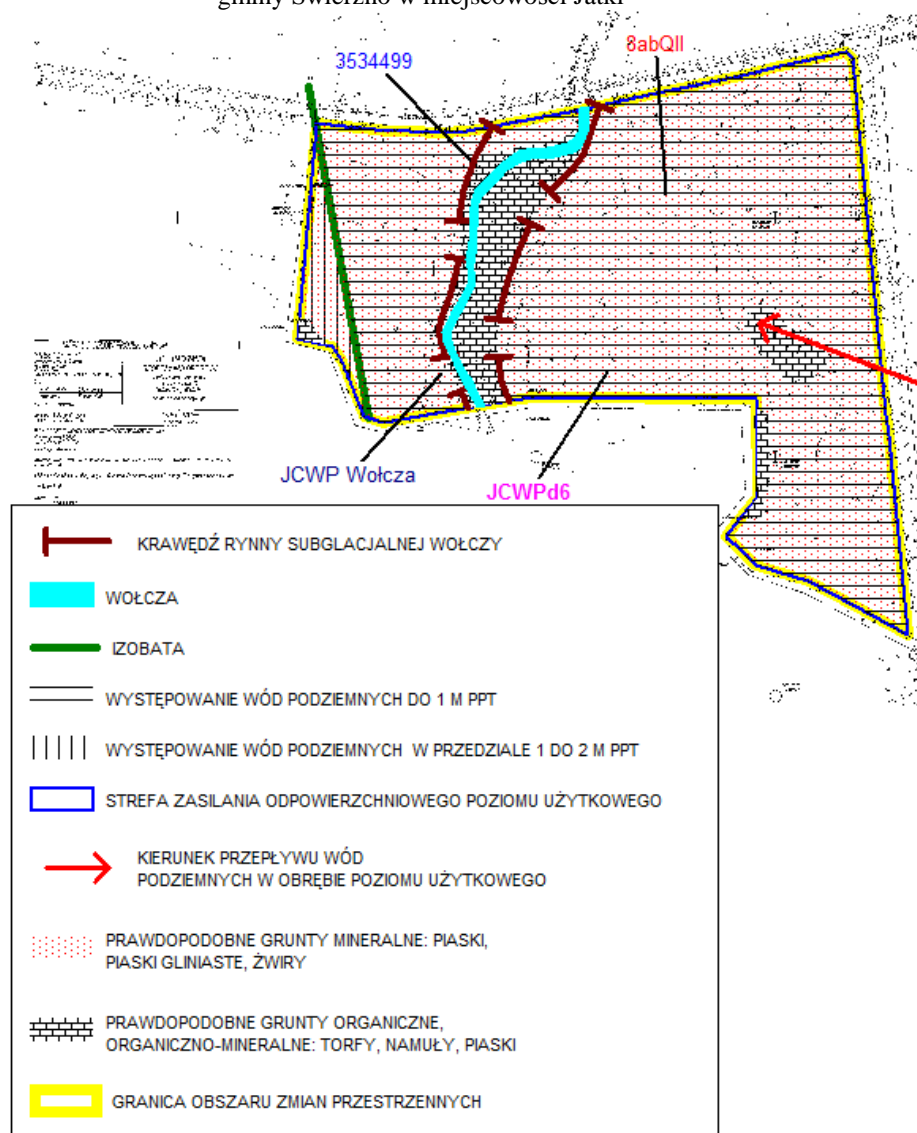
Na podstawie dostępnych informacji geologicznych można założyć, że badany obszar charakteryzuje się w miarę korzystnymi warunkami dla budownictwa. Występują obszary gruntów nośnych, spoistych (lokalnie piaszczystych), półzwartych, w postaci glin piaszczystych z pokrywami piasków gliniastych. Warunki gruntowo-wodne wykazują lokalnie pogarszającą przydatność pod zabudowę przez przewarstwienia piaszczyste, zawodnione, które powodują wzrost plastyczności gruntów spoistych¹. Występować mogą one lokalnie w płytkich obniżeniach terenu. Niekorzystne warunki dla budownictwa występują w strefie występowania gruntów organicznych, organiczno - mineralnych przy południowej granicy badanego obszaru oraz wzdłuż obniżenia dolinnego rzeki Wołczy.

Na obszarze nie zaobserwowano i nie stwierdzono zjawisk geodynamicznych oraz nie występują udokumentowane i zarejestrowane złoża surowców mineralnych.

---

¹ W celu szczegółowego rozpoznania warunków gruntowo – wodnych konieczne jest opracowanie dokumentacji geotechnicznej.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Rycina 3. Wody powierzchniowe i podziemne. Przypowierzchniowe utwory geologiczne.

Na badanym obszarze występują gleby korzystne, średnikorzystne i niekorzystne do produkcji rolnej². Struktura gruntów według ewidencji geodezyjnej charakteryzuje się występowaniem gleb klasy:

- § IIIb – niewielki płat występuje w północno – wschodniej części badanego obszaru,
- § IVa – występują w południowo – wschodniej i zachodniej części badanego obszaru,
- § IVb – występują w północno – wschodniej i środkowej części badanego obszaru,
- § RV - występują w północno – wschodniej i środkowej części badanego obszaru.

Na badanym obszarze występują również grunty zadrzewione i zakrzewione LzRV oraz nieużytki, które występują generalnie wzdłuż rzeki Wołczy.

Na badanym obszarze występują gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego 4, kompleksu żytniego dobrego 5 i kompleksu żytniego słabego 6. Gleby te wytworzone są przeważnie na piaskach luźnych (pl) i piaskach słabo gliniastych (ps). Poniżej w tabeli przedstawiono charakterystykę gleb występujących na badanym obszarze.

² Na podstawie Opracowania ekofizjograficznego, 2014 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Tabela 2. Charakterystyka gleb badanego obszaru.

Symbol	Kompleksy grunty orne	Klasy	Charakterystyka
4	kompleks żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)	IIIb, IVa	Najlepsze gleby lekkie wytworzone przeważnie z piasków gliniastych mocnych całkowitych, piasków gliniastych mocnych i lekkich zalegających na utworach zwięźlejszych. Gleby strukturalne, z dobrze wykształconym poziomem próchnicznym i właściwymi stosunkami wodnymi. Uprawia się żyto, ziemniaki i inne rośliny mniej wymagające niż pszenica.
5	kompleks żytni dobry	IVa, IVb	Gleby lżejsze i mniej urodzajne niż zaliczane do kompleksu 4. Są to głównie gleby wytworzone z piasków gliniastych lekkich zalegających najzwięźlejszym podłożu oraz gleby wytworzone z piasków gliniastych, całkowite. Są to gleby wrażliwe na suszę, głęboko wylugowane i zakwaszone.
6	kompleks żytni słaby	IVb, V	Gleby wytworzone z piasków słabo gliniastych głębokich oraz z piasków gliniastych lekkich podścielonych płytko piaskiem luźnym lub żwirem piaszczystym. Gleby nadmiernie przepuszczalne, okresowo lub trwale zbyt suche.

Źródło: opracowanie własne.

Jeszcze w 2014 r. prowadzona była intensywna gospodarka rolna – pola obsiane były gatunkami zbóż. W chwili obecnej grunty rolne - w szczególności część obszaru na wschód od Wołczy są odłogowane i ulegają powolnemu procesowi sukcesji przez roślinność segetalną.

III.3 Wody powierzchniowe

III.3.1 Regionalizacja hydrograficzna

Zgodnie z podziałem RZGW Gmina Świerżno i badany obszar należy do Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, zlewni bilansowej numer 11, tj. Prawobrzeżnej zlewni Dzwiny i Przymorza do Jeziora Liwia Łuża.

Badany obszar wg klasyfikacji i podziału na poszczególne zlewnie zlokalizowany jest w zlewni³:

3	Zalew Szczeciński i cieśniny
35	Cieśnina Dziwna
353	Zatoka Cicha, Zalew Kamieński i Zatoka Wrzosowska
3534	Świniec
35344	Wołcza
3534499	Wołcza od dopł. spod Zielonki do ujścia

Badany obszar położony jest w zlewni cząstkowej II rzędu odwadnianej przez rzekę Wołczę. Jest to obszar o niewielkim skomplikowaniu układu hydrograficznego i reżimu hydrologicznego.

III.3.2 Jednolite części wód powierzchniowych

Natomiast na podstawie założeń zawartych w Ramowej Dyrektywie Wodnej oraz przyjętych kryteriów i parametrów, określono w Polsce 26 abiotycznych typów powierzchniowych wód płynących. Wśród nich, na badanym obszarze zidentyfikowano rzekę Wołczę związaną z krajobrazem nizinny (wysokość <200 m n. p. m.).

Tabela 3. Jednolite części wód powierzchniowych.

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Scalona część wód powierzchniowych (SCWP)	Typ JCWP	Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP					
PLRW6000173534499	Wołcza	DO1107	potok nizinny piaszczysty (17)	naturalne części wód	zły	niezagrożona

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

³ Na podstawie Mapy hydrograficznej, KZGW w Warszawie.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

III.3.3 Elementy systemu wodnego

Głównym elementem sieci hydrograficznej na badanym obszarze jest Wołcza, o długości 31,6 km, która bierze początek w gminie Gryfice i płynie w kierunku północno-zachodnim, gdzie w gminie Kamień Pomorski uchodzi do rzeki Świniec. Na badanym obszarze Wołcza płynie generalnie z południa na północny – wschód kilkusetmetrowym odcinkiem na poziomie około 4,8 – 3,8 m npm. Rzeka płynie w uregulowanym korycie, średnia szerokość koryta rzeki wynosi około 4,5 m, a średnia głębokość około 0,3 m.

Na badanym obszarze nie występują torfowiska, starorzecza, sieć rowów melioracyjnych, oczka wodne, zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego. Teren potencjalnie podmokły ze względu na lokalne obniżenie w stosunku do reszty obszaru występować może wzdłuż rzeki Wołczy. Obniżenie dolinne sprzyjać może zatrzymywaniu wód opadowych w poziomach przypowierzchniowych i utrzymywaniu się okresowych podmokłości. W czasie badań nie stwierdzono jednak podmokłości terenu.

Badany teren zlokalizowany jest poza obszarem zagrożenia powodziowego.

III.3.4 Odpływ rzeczny

Wody powierzchniowe Świerzna charakteryzują się śnieżno – deszczowym ustrojem zasilania. W rocznym przebiegu stanów i przepływów obserwuje się jedno maksimum, przypadające na okres wiosenny i minimum występujące w okresie letnim. Najwyższe stany i przepływy występują najczęściej na wiosnę, osiągając maksimum w lutym i marcu – co jest efektem topnienia śniegu i rozmarzania gruntu, natomiast najniższe średnie stany wód występują w miesiącach czerwiec - sierpień.

Względnie wyrównany przebieg stanów wody i przepływów na ciekach uchodzących do Zalewu Kamieńskiego wiąże się również z krótkim czasem trwania zjawisk lodowych na rzekach. Zjawiska lodowe, które trwają przeciętnie 16-30 dni, pojawiają się najczęściej między 11 - 20.II, a ich zanik obserwowany jest przed 28.II. Stała pokrywa lodowa utrzymuje się przeciętnie przez 15 dni.

Tabela 4. Parametry charakteryzujące Wołczę.

Zlewnia w km ²	SSQ m ³ /s			Przepływ nienaruszalny Q m ³ /s	Q dysp m ³ /s			V dysp mln m ³			Splyw jedn. zima l/sek/km ²	Splyw jedn. lato l/sek/km ²	Splyw jedn. rok l/sek/km ²
	lato	zima	rok		zima	lato	rok	zima	lato	rok			
454,9	4,28	2,93	1,56	0,38	2,55	3,90	1,19	40,11	61,38	101,49	5,61	8,58	2,61

Źródło: Aktualizacja „Programu Małej Retencji do 2015 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego” wraz z planem realizacyjnym I etapu.

W strukturze roku hydrologicznego obserwuje się stosunkowo długi okres wezbraniowy (Rotnicka 1988), w którym dominują wezbrania niskie. Niskie stany wody i przepływy notowane są na rzekach w okresie niżówki letniej, rzadziej letnio-jesiennej. Okresy niżówkowe letnie mają charakter niżówki płytkiej niestabilnej. Łączny czas trwania okresów niżówkowych wynosi przeciętnie 151-210 dni (Rotnicka 1988). Wartość przepływu nienaruszalnego dla Wołczy wynosi 0,38 m³/s.

Rozpatrywany obszar leży w strefie odpływów niższych od wartości przeciętnych dla Polski, który wynosi 5,5 l/s*km², średnia wartość spływu jednostkowego wynosi około 2,61 l/s*km².

III.4 Wody podziemne

Według regionalizacji hydrogeologicznej B. Paczyńskiego, badany obszar zaliczony został do:

Makroregionu
Regionu
Subregionu
Rejonu

północno – zachodniego b
pomorskiego V
przymorskiego V₁
gryficko – drawskiego V_{1B}

III.4.1 Warstwy wodonośne

W studniach wykonanych w gminie Świerzno stwierdzono 2 poziomy wodonośne związane z czwartorzędem i jurą. Czwartorzędowe piętro tworzą trzy zasadnicze poziomy:

- § przypowierzchniowy poziom wodonośny,
- § międzyglinowy poziom wodonośny,
- § podglinowy poziom wodonośny.

Czwartorzędowy, przypowierzchniowy poziom tworzą plejstocenijskie piaski i piaski ze żwirami rzeczno-lodowcowe, które zalegają na glinach zwałowych, mogą również występować w piaszczystych wkładkach i przewarstwieniach w obrębie gruntów spoistych. Miąższość tego poziomu wynosi od 3,5 (Chomino) do blisko 10 m w Gostyńcu. Największą miąższość i rozprzestrzenienie poziom ten posiada w dolinie Świńca, gdzie zlokalizowane są studnie ujęcia komunalnego w Strzeżewie (pogranicze terenu gmin Kamień Pomorski i Świerzno).

Poziom ten jest zasilany głównie wodami opadowymi. Ze względu na stosunkowo małą miąższość i łatwe przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni terenu, poziom ten nie powinien być wykorzystywany do budowy ujęć wód podziemnych.

Dla potrzeb opracowania przedstawiono 2 strefy występowania wód tego poziomu (na podstawie mapy hydrograficznej):

- § obszar płytkiego występowania wód gruntowych – głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu 1 m ppt. Występują w zasięgu doliny rzecznej Wołczy, stanowiąc strefę koncentracji wód powierzchniowych i podziemnych. Wody te gromadzą się głównie w utworach piaszczysto – żwirowych nie izolowanych od powierzchni terenu. Zwierciadło wód tego poziomu ma najczęściej charakter swobodny lub odznacza się niewielkim ciśnieniem hydrostatycznym zależnym od uwarunkowań litologicznych powierzchni terenu oraz wpływu poziomu lustra wody w korycie Wołczy,
- § obszar występowania wód gruntowych na głębokości od 1 do 2 m ppt. Występują na pozostałej części badanego obszaru – nawiązuje do ukształtowania terenu. Nie izolowane od powierzchni terenu - zwierciadło wód tego poziomu ma najczęściej charakter swobodny. W obrębie gruntów spoistych (na wysoczyźnie) najczęściej o nieciągłym i napiętym zwierciadle wody występującym w piaszczystych wkładkach i przewarstwieniach. Cechą charakterystyczną wód podziemnych I poziomu jest również wysoka amplituda wahań średnich, jak i rocznych, co wiąże się z małą pojemnością warstw wodonośnych, co przy intensywnych opadach oraz w okresach wiosennych roztopów skutkuje występowaniem wód na powierzchni terenu.

Międzyglinowy poziom wodonośny związany jest z warstwą fluwioglacjalnych piasków i żwirów zalegających poniżej górnego poziomu glin lodowcowych. Poziom ten jest głównym poziomem użytkowym na terenie gminy, posiada największe rozprzestrzenienie, lecz bardzo różne warunki wodonośne. Zwierciadło wód tego poziomu ma charakter napięty i stabilizuje się na wysokości od 1 do 17 m n.p.m. (średnio na wysokości 6-8 m n.p.m). Strop tego poziomu układa się na głębokości 12-15 m w rejonie Będziszewa-Chomina i Jatek, do 20-30 m w rejonie Kępicy i Stuchowa oraz Gostyńca. Miąższość jest także zmienna i waha się w granicach do blisko 20 m. Wydajności eksploatacyjne osiągnięte przez studnie głębinowe ujmujące wody tego poziomu wahają się od kilku do 30 m³/godz. Najwyższe notowane są na ujęciu w Gostyniu, Kępicy, Stuchowie i Gostyńcu.

Podglinowy (dolnoczwartorzędowy) poziom wodonośny związany jest z warstwą osadów wodnolodowcowych zalegających w spągu serii czwartorzędowej często w bezpośrednim kontakcie z wodonośnym piętrzem jurajskim (Będziszewo, Gostyń, Świerzno).

Poziom podglinowy posiada bardzo dobrą izolację i prowadzi wody o bardzo dobrej jakości. Poziom ten występuje na głębokości 40-45 m p.p.t i posiada miąższość rzędu 5-15 m, a nawet na ujęciu w Ciesławie aż 41,0 m (dolina kopalna). Wydajności eksploatacyjne uzyskiwane z tego poziomu sięgają 20-30 m³/godz.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Studnie ujmujące wodę z utworów piętra jurajskiego (skały piaskowcowe) znajdują się na ujęciach w Będzieszewie, Gostyniu, Kępicy, Sulikowie (nieczynne) i Świerżnie. Wydajności tych studni układają się w granicach 20-35 m³/godz. Wody występują pod znacznym ciśnieniem (studnia w Będzieszewie – samowypływ na wysokość 1,4 m n.p.t).

III.4.2 Regionalizacja hydrogeologiczna

Badany obszar według Mapy hydrogeologicznej Polski położony jest w jednostce hydrogeologicznej o symbolu:

§ 8abQII – warstwę wodonośną stanowi piętro czwartorzędowe. Poziom wodonośny jest słabo izolowany lub brak izolacji od powierzchni terenu. Potencjalna wydajność studni wynosi od 10 do 30 m³/h. Moduł zasobów dyspozycyjnych oceniono na 100 - 200 m³/dobę/km².

Badany obszar położony jest poza obszarami głównych zbiorników wód podziemnych.

III.4.3 Jednolite części wód podziemnych

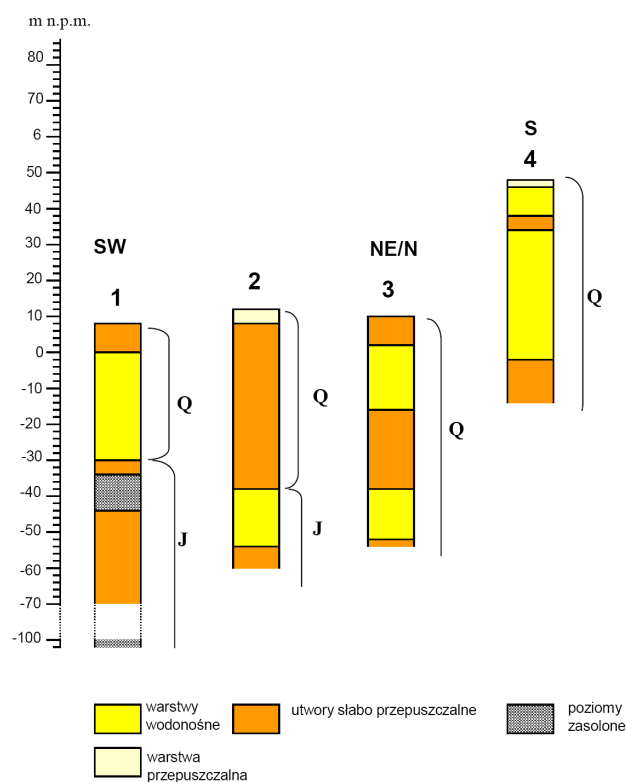
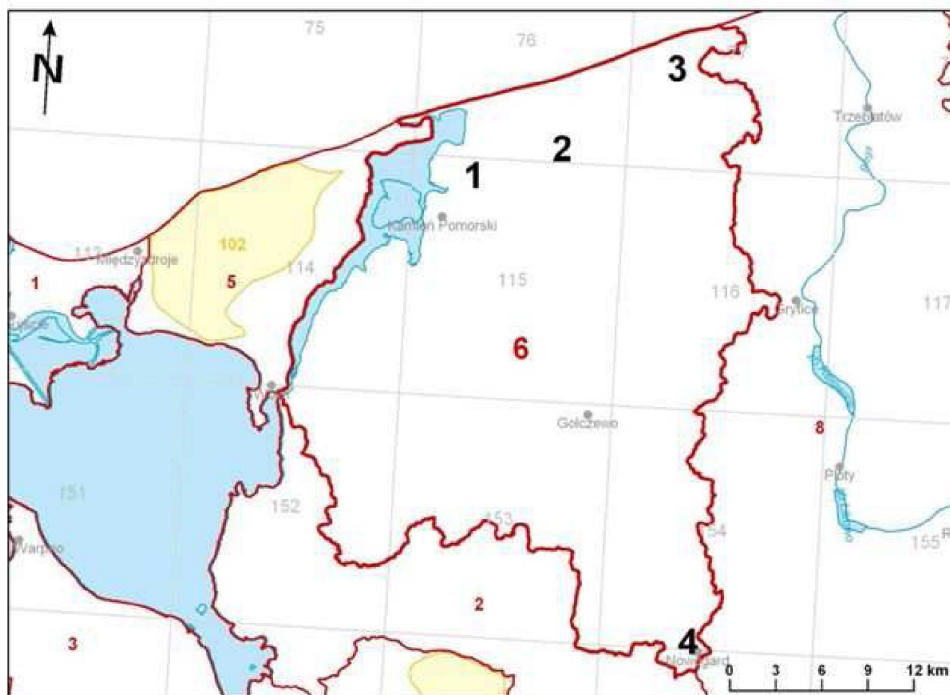
Na podstawie założeń zawartych w Ramowej Dyrektywie Wodnej, badany obszar położony jest w obrębie jednolitej części wód podziemnych identyfikowanych pod numerem 6. Jest to obszar o powierzchni ponad 1190,7 km² charakteryzujący się znaczną nadwyżką zasobów wód podziemnych, w odniesieniu do wielkości poboru wynoszącego około 11% wielkości zasobów.

Tabela 5. Charakterystyka jednolitej części wód podziemnych nr 6.

Europejski kod jednolitej części wód z literami PL	Nazwa jednolitej części wód podziemnych	Powierzchnia jednolitej części wód km ²	Warstwowość	Średnia głębokość m	Ocena stanu/ocena ryzyka
PLGW68006	6	1190,7	dwuwarstwowa	od <5 do miejscami powyżej 50 m	dobry/niezagrożona
Q - wody porowe w utworach piaszczystych J - wody szczelinowe w utworach węglanowych i porowe w utworach piaszczystych					
Opis symbolu: w czwartorzędzie występuje jeden lub dwa poziomy wodonośne lokalnie w łączności hydraulicznej z poziomem jurajskim w północnej części obszaru. Stropowa część piętra jurajskiego prowadzi wody zasolone w części wschodniej i słodkie w zachodniej. Lokalnie występuje 1 poziom wodonośny zasolony					
Cecha szczególna JCWPd 6 wykorzystanie zasobów 10,8 %, wody zagrożone zasoleniem ascensyjnym w NW części JCWPd (Kamień Pomorski , Dziwnów)					

Źródło: PSH, 2015 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
 gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Rycina 4. Mapa JCWPd 6.

III.4.4 Ujęcia wód podziemnych

Na badanym obszarze nie występują ujęcia wód podziemnych.

III.5 Klimat

Według regionalizacji klimatycznej (A. Woś, 1996), badany obszar zaliczony został do:
Regionu Zachodniomorskiego I

W regionie tym notuje się największą liczbę dni (90) z pogodą umiarkowanie ciepłą i jednocześnie pochmurną oraz stosunkowo często pojawiają się tu dni z pogodą chłodną i pochmurną (23 dni) oraz z pogodą chłodną bez opadu (22 dni). W omawianym regionie najmniej liczne są dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną (32 dni), przymrozkową umiarkowanie zimną (25 dni) oraz przymrozkową umiarkowanie zimną z dużym zachmurzeniem (9 dni). Rzadko pojawiają się tu również dni z pogodą umiarkowanie mroźną z dużym zachmurzeniem (5 dni) oraz pogodą dość mroźną i mroźną zarówno pochmurną, jak i z dużym zachmurzeniem. W regionie występuje także najmniejsza liczba dni z pogodą dość mroźną i jednocześnie występującym opadem.

Region ten wyróżniają:

- § w porównaniu z innymi regionami Pomorza największą liczbą dni słonecznych i ciepłych oraz bez opadów,
- § najmniejszą liczbą dni z dużym zachmurzeniem,
- § najrzadziej w porównaniu z innymi rejonami występowaniem pogody przymrozkowej i mroźnej,
- § rzadkie występowanie dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie zimną, z dużym zachmurzeniem i opadem,
- § stosunkowo najmniej dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie zimną z opadem (średnio 10 w roku),
- § mało dni z pogodą umiarkowanie mroźną z opadem (średnio 7 w roku).

Wpływ na klimat mają tu przede wszystkim masy powietrza:

- § polarno - morskie, chłodne i wilgotne, napływające z północnego Atlantyku, z rejonu Islandii i Grenlandii,
- § arktyczno - morskie, zimne i wilgotne, o dużej przejrzystości, napływające z rejonów Arktyki, głównie w okresie zimowym.

W gminie Świerzno średnia roczna opadu wynosi 540-650 mm a w okresie wegetacyjnym 350-450 mm. Średnie sumy opadów w okresie IV-X wynoszą 450-350 mm, V-VI 100-190 mm, VII-VIII 130-160 mm.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5 – 8,0°C i przez 10 miesięcy z wyjątkiem stycznia i lutego, utrzymują się temperatury dodatnie. Najcieplejszymi miesiącami są lipiec i sierpień, w których średnie temperatury osiągają odpowiednio 17,0°C i 16,8°C. Średnie temperatury najzimniejszych miesięcy wynoszą minus 0,7°C (styczeń) i minus 0,2°C (luty). Amplituda roczna powietrza wynosi 17,7°C. Średnia temperatura okresu wegetacyjnego (IV-IX), trwającego przeciętnie 215 do 217 dni wynosi 13,0 – 13,3°C. Średnia temperatura w letnim sezonie turystyczno-wypoczynkowym (VI-IX) wynosi 15,7°C.

Średnie dzienne usłonecznienie wynosi w roku 4,4 godz. (w kraju 3,6 – 4,5 godz.) osiągając najwyższe wartości w okresie maj-sierpień (średnio 7,3 godz., z maksimum w czerwcu – 8,2 godz.). Dłuższe okresy usłonecznienia trwają również w kwietniu i we wrześniu (średnio 5,3 – 5,1 godz. dziennie), co jest bardzo korzystne dla rekreacji poza sezonem letnim.

Intensywność usłonecznienia związana jest z zachmurzeniem ogólnym nieba, a więc liczbą dni pogodnych i pochmurnych w ciągu roku. Liczba dni pogodnych (zachmurzenie 0 – 20%) wynosi ok. 40 w roku. Największa ich ilość przypada na koniec wiosny i lato (wrzesień). Liczba dni pochmurnych (zachmurzenie ponad 80%) wynosi 130-140 dni w roku. Miesiącami o największym zachmurzeniu nieba są listopad i grudzień.

Najczęściej występują wiatry z kierunków południowo-zachodniego i północno - zachodniego. Najrzadziej notowane są wiatry północne. Częstotliwość kierunków wiatru w poszczególnych porach roku jest zmienna. W miesiącach zimowych najczęściej wieją wiatry z

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

sektora południowo-zachodniego i zachodniego, stosunkowo ciepłe, przynoszące odwilż oraz zmienną pogodę, często połączoną z opadami śniegu. Latem dominują wiatry zachodnie, jesienią przewagę osiągają ciepłe wiatry południowo-zachodnie. Największą zmiennością kierunków wiatru charakteryzuje się wiosna. Dominują wiatry z sektora północno-wschodniego, przy dużym udziale wiatrów z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego.

Tabela 6. % rozkład wiatrów.

Kierunek	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Cisza
Rok	6,7	12,2	7,9	9,6	7,9	20,4	6,8	15,2	13,3
IV – VIII	9,9	17,5	7,2	6,5	4,0	15,3	7,3	21,3	11,0
IX – III	4,3	8,4	8,5	11,8	10,7	24,1	6,4	10,8	15,0

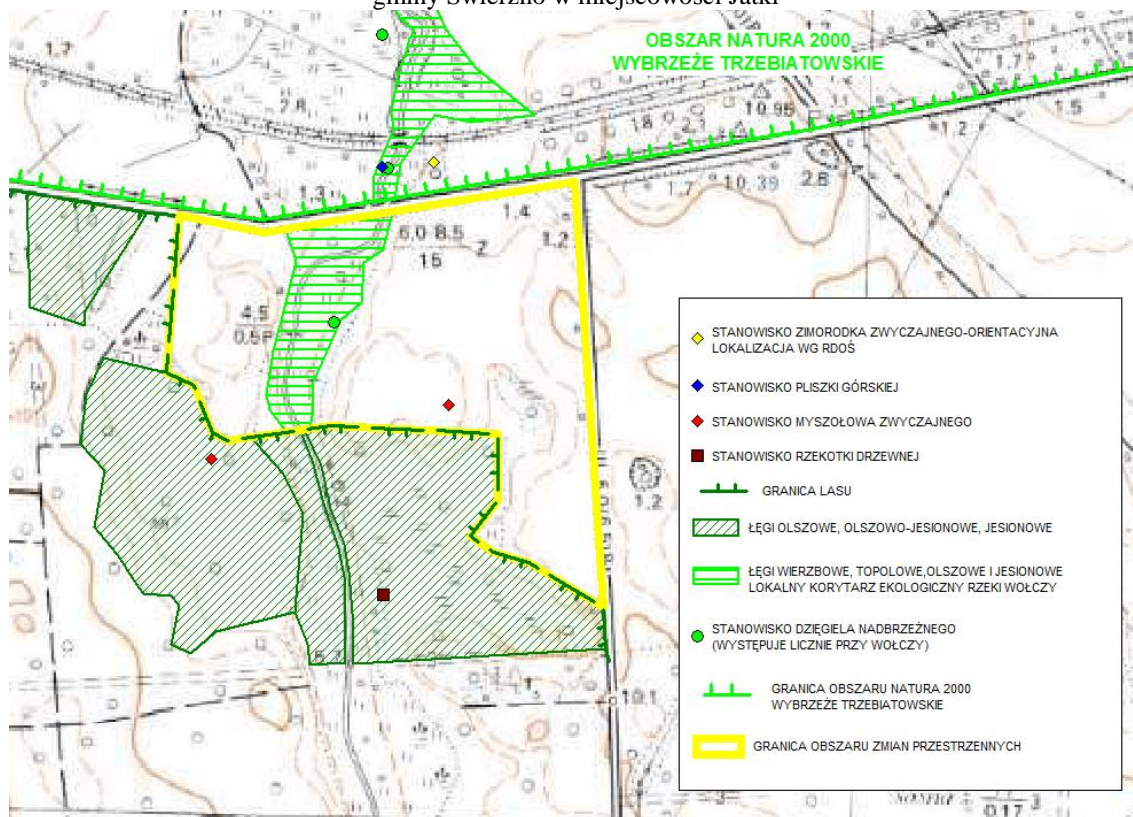
Źródło: Stacja Kamień Pomorski.

W miarę korzystny topoklimat badanego obszaru kształtowany jest przez warunki geomorfologiczne, rodzaj pokrycia terenu oraz stosunki wodne. Występują tu mniejsze prędkości wiatrów, zmniejszona insolacja powierzchni terenu, głównie latem, mniejsze amplitudy temperatur, wydłużony czas zalegania pokrywy śnieżnej i zwiększona wilgotność powietrza oraz niedostateczne nasłonecznienie występujące w porze zachodu słońca w południowej części badanego obszaru od strony lasu. Mogą również występować sploty zimnego powietrza z wierzchołków - w szczególności z kierunku wschodniego, powodując podwyższone ryzyko przymrozków przygruntowych w dolnych partiach terenu.

III.6 Flora i fauna. Formy ochrony przyrody. Walory krajobrazowe

Na wstępie należy zaznaczyć, że zbadanie pełnej flory roślin i fauny nie było możliwe ze względu na ograniczone możliwości czasowe oraz okres przeprowadzonych badań (koniec września), a więc z całą pewnością okres badań nie był wystarczający chociażby do odnalezienia wielu gatunków z natury pojawiających się wczesną wiosną i latem. Stąd też w opracowaniu dużą uwagę skupiono na archiwalnych badaniach terenowych, w szczególności Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, Waloryzacji przyrodniczej gminy Świerzno oraz innych dostępnych i niepublikowanych opracowaniach. Wizji flory i fauny dokonano pieszo po wcześniejszym ustaleniu drogi przejścia.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Rycina 5. Występowanie siedlisk chronionych oraz stanowisk flory i fauny w obszarze oraz w otoczeniu badanego obszaru na podstawie Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, 2010 r.
Położenie form ochrony przyrody.

III.6.1 Flora

Na obszarze objętym zmianami, na podstawie wizji w terenie odnotowano występowanie roślin naczyniowych. Poniżej zamieszczono je w porządku alfabetycznym.

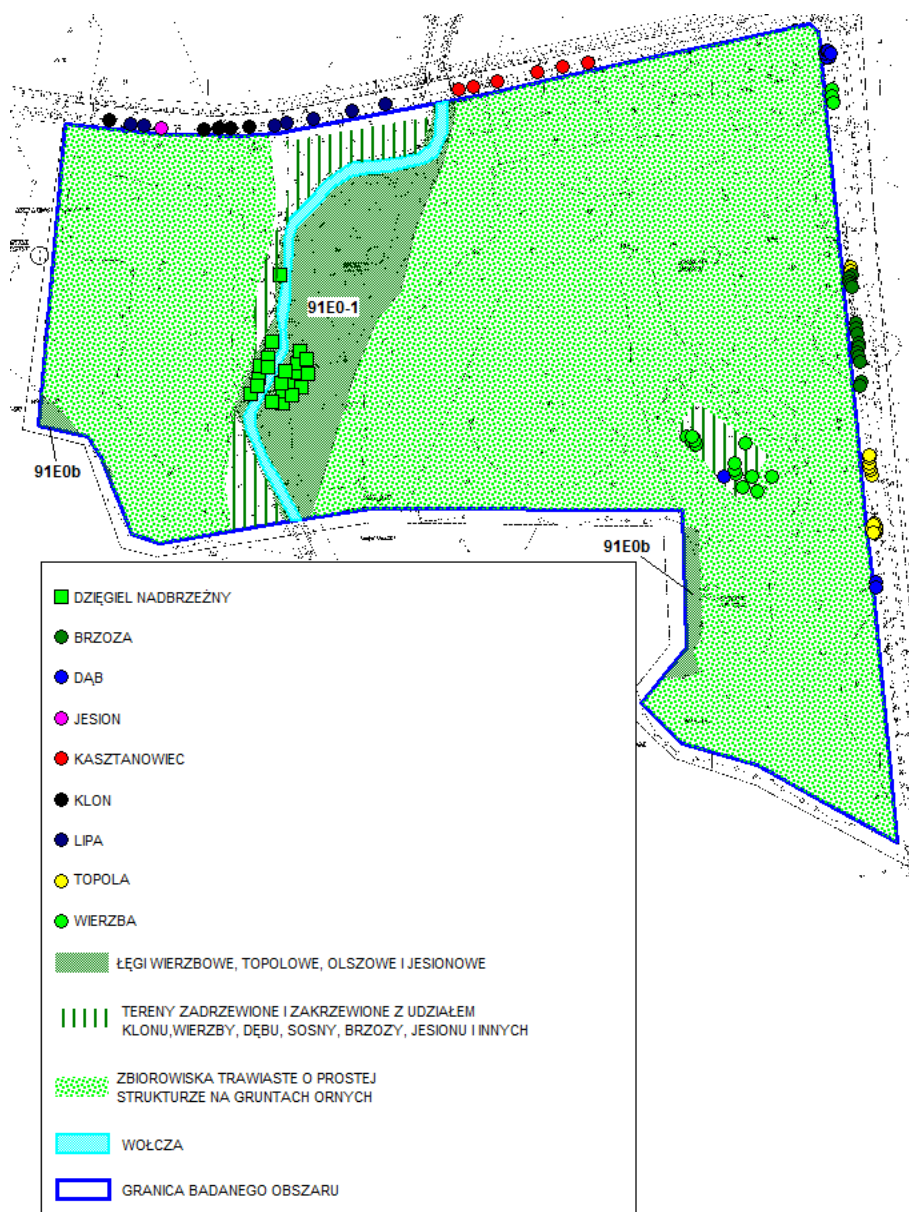
Tabela 7. Wykaz roślin odnotowanych w czasie badań.

Lp.	Nazwa łacińska	Gatunek/iłość
1.	<i>Acer negundo</i> L.	Klon jesionolistny
2.	<i>Acer platanoides</i> L.	Klon zwyczajny
3.	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Klon jawor
4.	<i>Achillea millefolium</i> L.	Krwawnik pospolity
5.	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	Kasztanowiec biały
6.	<i>Agrostis vulgaris</i>	Mietlica pospolita
7.	<i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.	Olsza czarna
8.	<i>Alopecurus pratensis</i>	Wyczyniec łąkowy
9.	<i>Angelica archangelica</i> L.	Dzięgiel litwor
10.	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Tomka wonna
11.	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	Bylica pospolita
12.	<i>Betula pendula</i>	Brzoza brodawkowata
13.	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Tasznik pospolity
14.	<i>Centaurea cyanus</i>	Chaber bławatek
15.	<i>Chenopodium album</i>	Komosa biała
16.	<i>Rosa canina</i> L.	Róża dzika
17.	<i>Crataegus monogyna</i>	Głóg jednoszyjkowy
18.	<i>Cirsium arvense</i>	Ostrożeń polny
19.	<i>Coryza canadensis</i> L.	Konyza kanadyjska
20.	<i>Dactylis glomerata</i>	Kupkówka pospolita
21.	<i>Deschampsia caespitosa</i>	Śmiałek darniowy
22.	<i>Elymus repens</i>	Perz zwyczajny
23.	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	Jesion wyniosły
24.	<i>Humulus lupulus</i>	Chmiel zwyczajny
25.	<i>Impatiens parviflora</i> DC.	Niecierpek drobnokwiatowy
26.	<i>Jasione montana</i> L.	Jasieniec piaskowy
27.	<i>Leontodon autumnalis</i>	Brodawnik jesienny
28.	<i>Lolium perenne</i> L.	Życica trwała
29.	<i>Lysimachia vulgaris</i>	Tojeść pospolita
30.	<i>Matricaria chamomilla</i> L.	Rumianek pospolity

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
 gminy Świerzno w miejscowości Jatki

31.	<i>Padus avium</i> Mill.	Czeremcha zwyczajna
32.	<i>Papaver rhoeas</i> L.	Mak polny
33.	<i>Phragmites Australis</i>	Trzcina pospolita
34.	<i>Pinus sylvestris</i> L.	Sosna zwyczajna
35.	<i>Populus tremula</i> L.	Topola osika
36.	<i>Potentilla anserina</i>	Pięciornik gęsi
37.	<i>Quercus petraea</i>	Dąb bezszypułkowy
38.	<i>Ranunculus arvensis</i> L.	Jaskier polny
39.	<i>Rubus caesius</i> L.	Jeżyna popielica
40.	<i>Salix alba</i>	Wierzba biała
41.	<i>Salix cinerea</i>	Wierzba szara
42.	<i>Salix fragilis</i>	Wierzba krucha
43.	<i>Senecio vernalis</i>	Starzec wiosenny
44.	<i>Symphytum officinale</i>	Żywokost lekarski
45.	<i>Tanacetum vulgare</i>	Wrotycz pospolity
46.	<i>Taraxacum officinale</i> F. H. Wigg.	Mniszek pospolity
47.	<i>Tilia cordata</i> Mill.	Lipa drobnolistna
48.	<i>Tilia platyphyllos</i> L.	Lipa szerokolistna
49.	<i>Urtica dioica</i>	Pokrzywa zwyczajna
50.	<i>Verbascum nigrum</i> L.	Dziewanna pospolita

Zródło: opracowanie własne.

Rycina 6. Rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

Na podstawie Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego odnotowano w części środkowej badanego obszaru (w pasie doliny Wołczy) występowanie dzięgiela nadbrzeżnego (*Angelica archangelica* L.). Występuje on licznie na prawym i lewym brzegu rzeki.

Dzięgiel nadbrzeżny - roślina dwuletnia, rośnie w miejscach wilgotnych, na glebach żyznych, głębokich próchnicznych, przepuszczalnych – czarnoziemy, lessy, mady. Preferuje stanowiska słoneczne i półcienie. Podgatunek nadbrzeżny rośnie w zbiorowiskach ziołorośli nadrzecznych nad wodami, im bliżej morza tym jest liczniejszy. Występuje w pasie wybrzeża i dolinach rzek, dorasta do około 3 m, kwitnie od końca maja do lipca.

Dzięgiel nadbrzeżny – roślina objęta ochroną częściową, dla której wprowadza się następujące zakazy:

- § umyślnego niszczenia,
- § umyślnego zrywania lub uszkodzenia,
- § niszczenia ich siedlisk,
- § pozyskiwania lub zbioru,
- § przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków,
- § wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków,
- § umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym,
- § umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

W stosunku do gatunków objętych ochroną częściową, stosuje się m.in. następujące sposoby ochrony gatunków:

- § inwentaryzowanie, ocena stanu zachowania, monitorowanie stanowisk, siedlisk, ostoi i populacji roślin oraz prowadzenie i udostępnianie baz danych dotyczących ich stanowisk i ostoi,
- § zabezpieczanie ostoi, stanowisk i siedlisk roślin,
- § wykonywanie zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan siedliska roślin,
- § zabezpieczanie reprezentatywnej części populacji przez ochronę ex situ,
- § zasilanie lub odtwarzanie populacji przez wprowadzenie osobników z innych pobliskich stanowisk naturalnych lub z hodowli prowadzonej w ramach ochrony ex situ,
- § przenoszenie roślin z zagrożonych stanowisk na nowe stanowiska,
- § prowadzenie upraw roślin wykorzystywanych do celów gospodarczych, w celu zmniejszenia presji wynikającej z pozyskania ich ze środowiska,
- § i inne.

Analiza położenia pozwala na stwierdzenie, że omawiana grupa roślin, należy do częstych na inwentaryzowanym obszarze, gdyż notowana jest ona na wielu stanowiskach (w strefie występowania siedlisk chronionych, w obrębie doliny rzeki Wołczy), rozpowszechniona jest również w skali lokalnej i regionalnej. Występują one licznie w gminie Świerzno (wzdłuż rzek), w najbliższej okolicy odnotowano je w odległości 50 i 210 m na północ od granicy badanego obszaru oraz w odległości około 482 m, 1119 m, 1374 m i 1438 m na obszarze Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie oraz w odległości około 849 m, 1390 m, 1943 m, 2674 m na południe i zachód od granicy badanego obszaru.

Planowane zmiany przestrzenne nie kolidują ze stanowiskiem dzięgiela, gdyż na terenie ich występowania nie przewiduje się zmiany przeznaczenia terenu na mieszkaniowe, przez co gatunek zostanie zachowany.

Według Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego oraz Waloryzacji przyrodniczej gminy Świerzno na badanym obszarze występują zbiorowiska siedlisk chronionych, które przedstawiono poniżej w tabeli oraz na Rycinie 5 i 6.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Tabela 8. Charakterystyka siedlisk.

Rodzaj pokrycia terenu	Siedlisko przyrodnicze	Flora reprezentująca siedliska	Występowanie	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym
Tereny zadrzewione i zakrzewione, nieużytki	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0-1	Zakrzewienia i zadrzewienia w dolinie Wołczy, reprezentowane przez topolę, wierzbę, jesion. W obrębie siedliska występuje dzięgiel nadbrzeżny	Centralna część obszaru, wzdłuż doliny rzeki Wołczy	Tak
Lasy-ols typowy	Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe, jesionowe 91E0b	Zbiorowiska leśne reprezentowane przez olszę	Południowa i południowo-zachodnia część obszaru o całkowitej powierzchni około 1201 m ²	Tak
Tereny zadrzewione i zakrzewione, nieużytki		Zbiorowiska reprezentowane przez olszę, klon, dąb, wierzbę, topolę,	Południowa, północna i południowo-wschodnia część obszaru	Nie
Grunty orne klasy IIIb, IVa, IVb, V	Zbiorowiska trawiaste o prostej strukturze	Bylica pospolita, wrotycz, krwawnik	Zachodnia i wschodnia, południowo-wschodnia część badanego obszaru	Nie

Źródło: Na podstawie Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego i wizji w terenie.

Zagrożenia dla siedlisk to: gospodarka leśna prowadzona niezgodnie z jej ekologicznym modelem (np. wprowadzanie drzew obcych siedliskowo; stosowanie zrębów zupełnych, usuwanie wszystkich martwych drzew, grabienie ściółki), rozbudowa struktury rekreacyjno-sportowej, zmiana stosunków wodnych (osuszanie w wyniku melioracji, obniżanie poziomu wód gruntowych), regulacje rzek, intensyfikacja gospodarki rolnej w dolinach rzek; protekcja sosny (9190), opanowywanie siedlisk przez świerka wskutek nasadzeń i spontanicznej inwazji (91D0), zanieczyszczenie powietrza

Zalecenia ochronne dla ww. siedlisk:

- § w przypadku rodzajów siedlisk o znaczeniu gospodarczym, ich powierzchnia może być objęta umiarkowaną gospodarką leśną (tzn. gospodarką opartą na zasadach ekologicznych); dopuszczalna rębnia (rodzaj i zakres) powinna być ustalona indywidualnie dla każdego obszaru i rodzaju siedliska (wskazane jest maksymalne rozpowszechnienie przerębnowych typów użytkowania); przy wycinaniu starego drzewostanu konieczne jest pozostawianie części drzew do ich śmierci,
- § na powierzchniach użytkowanych konieczne jest pozostawienie pewnej liczby martwych drzew i posuszu celem utrzymania mikrosiedlisk dla specyficznej fauny i flory; niepożądane jest także grabienie ściółki,
- § przebudowa drzewostanu jest dopuszczalna jedynie w uzasadnionych przyrodniczo przypadkach (renaturalizacja); dopuszczalne jest podsadzanie gatunków zgodnych z siedliskiem, z nasion pochodzących z materiału miejscowego w celu uzupełnienia powstałych luk w drzewostanie lub uzyskania pożądanego pokrycia,
- § na terenie jednogeneracyjnych zbiorowisk (np. buczyn) zalecane jest aktywne kształtowanie różnorodności wiekowej i wzbogacanie różnorodności gatunkowej drzewostanu,
- § w przypadku gradacji owadów i silnego zagrożenia lasu dopuszczalna jest walka ze szkodnikami poprzez oprysk środkami owadobójczymi,
- § nie jest uzasadnione nawożenie lasu,
- § należy unikać prowadzenia dróg szybkiego ruchu przez kompleksy leśne (nie dopuszczać do ich fragmentacji).

Analiza położenia pozwala na stwierdzenie, że omawiana grupa zbiorowisk (91E0-1), nie należy do częstych na inwentaryzowanym obszarze, gdyż notowana jest w obrębie występowania nieużytków, w dolinie Wołczy, natomiast jest rozpowszechniona w skali lokalnej i regionalnej. Występują one licznie w gminie Świerżno (wzdłuż rzek), w najbliższej okolicy odnotowano je w

odległości około 20 m na północ od granicy badanego obszaru na obszarze Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie”.

Planowane zmiany przestrzenne nie kolidują z chronionymi zbiorowiskami, gdyż na terenie ich występowania nie przewiduje się zmiany przeznaczenia terenu na mieszkaniowe, przez co zbiorowiska zostaną zachowane.

Analiza położenia zbiorowisk (91E0b), należy do częstych na inwentaryzowanym obszarze (występuje szczątkowo, jako przedłużenie zbiorowisk znajdujących się poza badanym obszarem), gdyż notowana jest w obrębie występowania zbiorowisk leśnych, jest również rozpowszechniona w skali lokalnej i regionalnej. Występują one licznie w gminie Świerzno, w najbliższej okolicy odnotowano je tuż poza granicami badanego obszaru, na południu i zachodzie od granicy badanego obszaru.

Planowane zmiany przestrzenne nie kolidują z chronionymi zbiorowiskami, gdyż na terenie ich występowania nie przewiduje się zmiany przeznaczenia terenu na mieszkaniowe, zachowane będą jako tereny leśne, dodatkowo oddzielone pasem wolnym od zabudowy o szerokości 12 m.

III.6.2 Fauna

Bezkręgowce

Bezkręgowce pod względem liczby gatunków, jak i liczebności, stanowią 98% świata zwierząt. Liczbę gatunków zwierząt bezkręgowych w Polsce szacuje się na 33 000 (Andrzejewski, Weigle 1993, 2003). Według Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego oraz Waloryzacji przyrodniczej gminy Świerzno na badanym obszarze nie występują stanowiska bezkręgowców chronionych. Ta grupa zwierząt jest słabo zbadana. Nie można więc wykluczyć występowania bezkręgowców, w szczególności w obszarze występowania siedlisk łągowych. Spośród małży odnotowano w wodach Wołczy 2 gatunki, które nie podlegają prawnej ochronie⁴:

§ szczeżuja spłaszczona (*Anodonta complanata*),

§ racicznica zmienna – (*Dreissena polymorpha*)

W obrębie gminy Świerzno stwierdzono występowanie dwóch cennych gatunków ślimaków: winniczka i żyworódki rzecznej. Ślimak winniczek został zarejestrowany praktycznie w obrębie całej gminy. Winniczek występuje tu raczej nierównomiernie. Nie stwierdzono go nigdzie masowo. Stąd też w obrębie gminy nie zarejestrowano żadnego punktu skupu tego ślimaka.

Żyworódkę rzeczną (*Viviparus viviparus*) zarejestrowano w wodach Wołczy, lecz nie występowała ona licznie.

Na terenie gminy stwierdzono jedno stanowisko chronionego gatunku pajęczaka - tygryzka paskowanego. Znajdowało się one w obrębie kompleksu Łabędziego Bagna. Mając na uwadze stwierdzenie tego pająka w wielu miejscach dawnego woj. szczecińskiego, można sądzić, że jego stanowiska znajdują się w sąsiedztwie lub w innych częściach gminy.

Na terenie gminy stwierdzono gatunki owadów objętych ochroną gatunkową należące do różnych rzędów systematycznych.

Spośród błonkówek stwierdzono występujące na obszarze całej gminy 3 gatunki trzmieli: trzmiela ziemnego, trzmiela kamiennika, trzmiela rudego. Wszystkie te gatunki są chronione. Żaden z nich nie jest wpisany na Europejską czerwoną listę zwierząt zagrożonych wyginięciem oraz Czerwoną listę zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce.

Z chrząszczy stwierdzono 3 gatunki chronionych biegaczy, tj. biegacza gajowego, biegacza fioletowego, biegacza ogrodowego. Zarejestrowano je m. in. na obrzeżu kompleksu Niczonowskiej Puszczy i pól oraz łąk.

Wśród motyli nie stwierdzono pazia królowej (*Papilio machaon*), gatunku chronionego i zaliczanego do zagrożonych wyginięciem.

⁴ Na podstawie opracowania ekofizjograficznego, 2014 r.

Ichtiofauna

Ustalono, że w obrębie gminy występowało 14 gatunków ryb. Jest również prawdopodobne, że kolejne kilka gatunków może tu występować. Wśród gatunków stwierdzonych, żaden nie jest objęty ochroną gatunkową ani wpisany na czerwone listy gatunków zagrożonych wyginięciem, nie figurują też na listach Konwencji Berneńskiej i Dyrektywy Siedliskowej. Stwierdzone gatunki to: ciernik, cierniczek, karaś pospolity, karp, leszcz, lin, miętus, okoń, płoć, pstrąg potokowy, szczupak, troć wędrowna, wzdręga, węgorz. Skład gatunkowy nie jest najbogatszy, ograniczający się do pospolitych gatunków. Wyjątkiem jest pstrąg potokowy występujący od lat w Stuchowskiej Strudze pomiędzy Stuchowem a Świerznem, spotykany także w Wołczy, który jest odławiany w tych ciekach⁵.

Herpetofauna

Na terenie gminy Świerzno stwierdzono występowanie 11 gatunków płazów. Wszystkie, za wyjątkiem żaby wodnej, są ujęte na Czerwonej liście dawnego województwa szczecińskiego (Zyska 1996). Natomiast żaden z nich nie jest ujęty na europejskiej i polskiej czerwonej liście. Warto nadmienić, że wszystkie stwierdzone w gminie płazy są ujęte na liście Konwencji Berneńskiej, a także w większości na liście Zał. IV Dyrektywy Siedliskowej.

W gminie Świerzno odnotowano 2 gatunki gadów. Wszystkie stwierdzone gady objęte są ochroną gatunkową. Gatunki występujące w gminie Świerzno to: jaszczurka zwinka, zaskroniec zwyczajny.

Gatunki płazów występujące w gminie Świerzno to: traszka zwyczajna, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha szara, ropucha zielona, ropucha paskówka, rzekotka drzewna, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba trawna, żaba wodna, żaby zielone, żaby brunatne.

Według Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego na badanym obszarze nie występują stanowiska płazów i gadów. Najbliższe stanowisko rzekotki drzewnej zlokalizowane jest w odległości około 200 m na południe od południowej granicy badanego obszaru.

Należy podkreślić, że badany teren w obrębie występowania lęgu jest dogodny do występowania - w szczególności płazów: dostęp do Wołczy oraz duże uwilgotnienie terenu w obrębie Wołczy.

Ptaki

Na podstawie danych archiwalnych pochodzących z ostatnich 15 lat, a dotyczących przede wszystkim awifauny pradoliny pomorskiej, zarejestrowano w okresie lęgowym w gminie Świerzno co najmniej 143 gatunki ptaków, w tym 110 gatunków ptaków uznanych za gniazdujące lub prawdopodobnie gniazdujące lub gniazdujące w ostatnich 50 latach.

Wykaz występowania najcenniejszych gatunków ptaków gminy Świerzno stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji w sezonie 1999/2000 to: perkozok, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, bocian biały, łabędź niemy, gęś gęgawa, cyranka, płaskonos, trzmiołojad, kania czarna, kania rdzawa, bielik, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, błotniak zbożowy, jastrząb gołębiarz, krogulec, myszołów, kuropatwa, przepiórka, wodnik, kropiatka, derkacz, kokoszka wodna, łyska, żuraw, czajka, kszczyk, sieweczka rzeczna, czajka, brodziec samotny (samotnik), mewa śmieszka, siniak, sierpówka, turkawka, zimorodek, dzięcioł czarny, pliszka górską, świerszczak, strumieniówka, trzciniak, remiz, srokosz, gąsiorek, kruk.

Awifauna przelotna i zimująca tego obszaru jest słabo poznana. W trakcie lustracji jesienno - zimowych oraz na podstawie wyników obserwacji prowadzonych przez pracowników SSO „Świdwie” oraz ornitologów zrzeszonych w towarzystwach ornitologicznych wynika, że obszar gminy Świerzno nie stanowi kluczowego obszaru dla tego rodzaju awifauny.

Stwierdzono, że obszar ten jest wykorzystywany w tym okresie przez:

⁵ Na podstawie opracowania ekofizjograficznego, 2014 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

- § gęsi, które spotyka się tu w stadach kilkuset osobników w trakcie przelotów jesiennych i wiosennych, rzadko w okresie zimowania,
- § ptaki drapieżne, głównie myszołowy włochate i zwyczajne,
- § żurawie, chętnie żerujące na polach, a także spotykane w stadach do kilkuset osobników w dolinie Stuchowskiej Strugi. Stanowią one, wg mieszkańców i okolicznych rolników duże utrapienie, gdyż wyżerają i niszczą zasiewy zbóż, ziemniaków,
- § siewkowce, w tym siewnice i siewki złote oraz czajki,
- § ptaki śpiewające, głównie łuszczaki⁶.

Natomiast określenie populacji ptaków w obrębie badanego obszaru dokonano na podstawie Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego wykonanej przez Biuro Konserwacji Przyrody.

Na podstawie Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, w części południowej badanego obszaru zinwentaryzowano stanowisko myszołowa zwyczajnego (*Buteo buteo*). **Lokalizacja stanowiska myszołowa (położenie X = 684513,00, Y = 231872,00) wydaje się mało lub nieprawdopodobna, bowiem w miejscu tym występują grunty rolne, bez drzew i zadrzewień, a jak wiadomo ptaki te wybierają do gniazdowania drzewa o znacznych wysokościach. Prawdopodobne stanowisko może występować nieco na południe, wśród drzew, w granicy istniejącego lasu.**

Myszołów generalnie objęty jest ścisłą ochroną prawną, nie wymagającą ochrony czynnej. W stosunku do myszołowa przepisy prawne wprowadzają dodatkowo:

- § zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących,
- § zakaz fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie.

Myszołów zwyczajny - to najpospolitszy i najbardziej rozprzestrzeniony średniej wielkości ptak szponiasty Europy. W Polsce średnio liczny ptak lęgowy, stosunkowo najbardziej rozpowszechniony spośród wszystkich ptaków drapieżnych, jednak lokalnie bywa nieliczny. Gniazda może mieć w Polsce 40 000 par. Można go spotkać w całym kraju. Przybywa do Polski też w czasie przelotów, od końca lutego do marca, połowy kwietnia, i jesienią od września do listopada, a nawet do pierwszych dni grudnia. Migrują wtedy przez kraj ptaki z północnej i północno-wschodniej Europy, najliczniej wzdłuż Wybrzeża (zdarzały się przypadki stwierdzeń 100–200 osobników w ciągu jednego dnia), dolin rzecznych i górskich przełęczy.

Preferuje otwarte tereny w pobliżu lasu lub z śródpolnymi zadrzewieniami, kępami i szpalerami drzew, gdzie gniazduje. Spotykany jest też w wiejskich parkach. Gniazdo umieszczone jest na drzewie, w pobliżu pnia lub przy rozwidleniu gałęzi, najczęściej na dużej wysokości.

W ciągu roku myszołów wyprowadza jeden lęg w kwietniu lub maju, składając 3 do 4 jaj. Jaja wysiadywane są przez okres około 30–35 dni przez obydwój rodziców, którzy po wykluciu karmią swe młode. Pisklęta opuszczają gniazdo po około 45–50 dniach.

Miejscem polowań są otwarte przestrzenie, głównie pola, łąki, bagna, oddalając się od gniazda w czasie lęgów na kilka kilometrów. W czasie patrolu krąży wtedy nad ziemią i szybuje, co daje mu szerokie pole widzenia.

Gatunkowi zagraża w Polsce:

- § intensywne gospodarka leśna,
- § wycinanie zadrzewień śródpolnych,
- § stosowanie szkodliwych środków ochrony roślin,
- § zmniejszanie różnicowania krajobrazu rolniczego jak łączenie gruntów i likwidowanie miedz oraz nieużytków,
- § tępienie przez ludzi (mylony często z jastrzębiem).

W najbliższym otoczeniu badanego obszaru na podstawie Waloryzacji przyrodniczej

⁶ Na podstawie opracowania ekofizjograficznego, 2014 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

województwa zachodniopomorskiego oraz informacji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, zinventaryzowano stanowiska następujących gatunków zwierząt:

- § myszołowa zwyczajnego, występuje w odległości około 30 m, na południowy – zachód od granic badanego obszaru,
- § zimorodka, występuje na terenach na północ od granicy badanego obszaru, w granicach obszaru Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie,
- § pliszki górskiej, występuje w odległości około 54 m, na północ od granicy badanego obszaru, w granicach obszaru Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie.

Zimorodek *Alcedo atthis* (Gromadzki M., 2004) - występuje na całym obszarze Polski. W północnej części kraju najbardziej jest rozpowszechniony na Pomorzu Zachodnim i Środkowym, Warmii oraz Mazurach gniazduje w norach drażonych w podłożu skarp, wykrotów i burt brzegowych nad różnego typu wodami, zasadniczo w bezpośrednim sąsiedztwie wody. Do budowy gniazd wymaga urwistych brzegów, o podłożu piaszkowym lub piaskowo-gliniastym. Preferuje ekspozycje skarp o kierunku północno-wschodnim, północno-zachodnim i północnym. W okresie połęgowym wymagania siedliskowe dotyczą przede wszystkim obecności wody, odpowiedniej wielkości ryb i nadbrzeżnych zadrzewień. Zimorodek przystępuje do 1–2 lęgów w sezonie (wyjątkowe są 3 zniesienia, najczęściej w przypadku utraty wcześniejszego). Wysiadywanie jaj trwa 18–21 dni, a karmienie piskląt 22–25 dni. Liczba piskląt wynosi 5–7, najczęściej 6. Siedliska, które mogą być istotne dla gatunku to m.in. łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*), olsy źródliskowe (91E0) – wymieniono siedlisko, które występuje w obrębie badanego obszaru.

Ochrona gatunkowa w Polsce: gatunek objęty ochroną ścisłą. W stosunku do m.in. zimorodka stosuje się następujące zakazy:

- § umyślnego zabijania,
- § umyślnego okaleczania lub chwytania,
- § umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych,
- § transportu,
- § chowu,
- § zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków,
- § niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- § niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień,
- § umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień,
- § zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków,
- § wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków,
- § umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca,
- § umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

Wprowadza się dodatkowo zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

W stosunku do m.in. zimorodka stosuje się następujące sposoby ochrony:

- § inwentaryzowanie, ocena stanu zachowania, monitorowanie stanowisk, siedlisk, ostoi i populacji zwierząt oraz prowadzenie i udostępnianie baz danych dotyczących ich stanowisk i ostoi,
- § zabezpieczanie ostoi, stanowisk i siedlisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi,
- § ustalanie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków, wykonywanie zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan populacji lub siedlisk zwierząt polegających na: renaturyzacji i odtwarzaniu siedlisk, utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwych dla gatunku stosunków wodnych, utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwego dla gatunku stanu gleby lub wody, zapobieganiu sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

wycinanie drzew i krzewów oraz usuwaniu biomasy, odtwarzaniu oraz zakładaniu nowych zadrzewień, ochronie i odtwarzaniu zasobów martwego drewna i drzew z dziupłami w lasach i zadrzewieniach, budowie sztucznych miejsc lęgowych, wodopojów, dostosowaniu sposobów i terminów wykonywania prac agrotechnicznych, leśnych, rybackich, budowlanych (w tym hydrotechnicznych), remontowych i innych, tak aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska, tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy ekologicznych, zapewnianiu drożności cieków będących szlakami migracji, w tym budowie przepławek i kanałów, rozbiórce przeszkód oraz stałej konserwacji istniejących przepławek, tworzeniu przejść dla zwierząt pod i nad drogami publicznymi oraz liniami kolejowymi, regulacji liczebności populacji roślin, grzybów i zwierząt mających wpływ na gatunki objęte ochroną,

- § wspomaganie rozmnażania się gatunku na stanowiskach naturalnych,
- § zabezpieczanie reprezentatywnej części populacji przez ochronę ex situ,
- § zasilanie populacji dziko występujących przez wprowadzanie osobników z innych pobliskich stanowisk naturalnych lub z hodowli prowadzonej w ramach ochrony ex situ,
- § przywracanie zwierząt z hodowli ex situ do środowiska przyrodniczego,
- § przenoszenie zwierząt zagrożonych na nowe stanowiska,
- § i innych.

Status zagrożenia w Europie: (D) gatunek zagrożony z racji zmniejszania się liczebności populacji.

Gatunkowi zagraża w kraju:

- § utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek,
- § utrata siedlisk lęgowych w wyniku odlesiania rzek,
- § straty w lęgach powodowane bezpośrednio przez ludzi w wyniku prowadzonych prac, dłuższego przebywania w pobliżu nory lub celowego niszczenia gniazda,
- § straty w lęgach powodowane przez obfite deszcze w sezonie lęgowym, zatapiające nory wodą przesączającą się przez piaszkowe podłoże,
- § straty w lęgach powodowane przez zatopienie nor umieszczonych nisko nad wodą (dotyczy to głównie stanowisk w burtach brzegowych), powodowane podniesieniem się poziomu wody w rzece (roztopy, regulacje śluzami i zaporami wodnymi),
- § straty w lęgach powodowane erozją skarp i brzegów wskutek ich oberwania się, przesuszania się podłoża lub penetracji ludzkiej,
- § straty w lęgach w wyniku drapieżnictwa, powodowane głównie przez lisa, jenota i łasicę – mają charakter incydentalny,
- § wysoka śmiertelność osobników dorosłych powodowana przez długie okresy niskich temperatur zimą (krytyczne mogą być nawet temperatury poniżej -5°C trwające kilka dni). W czasie szczególnie srogich zim regres liczebności może sięgnąć 90% liczebności populacji.

Pliszka górska (*Motacilla cinerea*)- średnio liczny ptak lęgowy gór, terenów podgórskich i wyżyn. Nielicznie lub bardzo nielicznie występuje również w północno-zachodniej części kraju, nad rzekami Pomorza i Warmii, Ziemi Lubuskiej, Dolnego Śląska, południowej Lubelszczyzny, Kielecczyzny i Wielkopolski. Żyje nad dzikimi, wartkimi, naturalnymi wodami płynącymi - zajmuje brzegi czystych potoków i rzek o rwącym nurcie i kamienistych, zarośniętych brzegach oraz piaszczystym lub żwirowym dnie. Na lęgowiska w Polsce wraca w marcu. Lęgi wyprowadza od kwietnia do lipca. Większość par robi to dwa razy. Tworzone pary są monogamiczne. Gniazduje w zagłębieniach terenu nad brzegami rzek, w ścianach budynków i mostów.

W ciągu roku występują zazwyczaj dwa lęgi, składając w maju – lipcu 4–6 jaj. Jaja wysiadywane są przez okres 12–14 dni przez obydwójce rodziców. Pisklęta, gniazdownicy, opuszczają gniazdo po 12–13 dniach. Do tego czasu karmią je oboje rodzice. Żeruje pośród niskiej roślinności i na odsłoniętych stanowiskach. Często brodzi w wodzie i wyjmuje z niej pokarm. W trakcie łowów za zdobyczą chodzi, podbiega lub ku niej podfruwa. Jesienne wędrówki rozpoczynają się we wrześniu i październiku. Gatunek obecnie nie wydaje się być zagrożony.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

Ochrona gatunkowa w Polsce: gatunek objęty ochroną ścisłą. Obowiązują zakazy i sposoby ochrony takie same jak dla zimorodka.

Gatunkowi zagraża w kraju:

- § regulacje hydrotechniczne,
- § chemiczne zanieczyszczenia cieków wodnych.

Ssaki

Na badanym terenie nie stwierdzono obecności miejsc do masowego rozrodu tej grupy zwierząt. Nie potwierdza tego Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego, jak również Waloryzacja przyrodnicza gminy Świerzno.

Nietoperze

Na badanym terenie nie stwierdzono obecności miejsc do masowego rozrodu tej grupy zwierząt. Nie potwierdza tego Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego, jak również Waloryzacja przyrodnicza Gminy Świerzno.

III.6.3 Formy ochrony przyrody w otoczeniu badanego obszaru. Tereny cenne

III.6.3.1 Obszar Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie (PLB 320010)

III.6.3.1.1 Opis obszaru i powiązanie innymi Obszarami Natura 2000

Badany obszar położony jest w odległości około 30 m w kierunku północnym (szerokość linii rozgraniczających drogi wojewódzkiej nr 103 od Obszaru Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie” PLB 320010. Jest to ostoja o powierzchni 31757,6 ha, z czego na gminę Trzebiatów przypada powierzchnia 11708,3 ha, rozciągająca się równoległe do wybrzeża Bałtyku, na zapleczu wydm, częściowo stykająca się z brzegiem morskim pomiędzy miejscowościami Kamień Pomorski i Dźwirzyno. Obszar stanowią w głównej mierze otwarte tereny łąk i pastwisk oraz gruntów ornych, zajmujące około 80% powierzchni ostoi, około 13% powierzchni zajmują lasy i zadrzewienia.

Obszar Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie” (PLB 320010) powiązany jest strukturalnie oraz przenika się przestrzennie z następującymi Obszarami Natura 2000:

- § Trzebiatowsko-Kołobrzeskim Pasem Nadmorskim PLH320017,
- § Ostoją na Zatoce Pomorskiej PLH990002,
- § Zatoką Pomorską PLB990003,
- § Zalewem Kamieńskim i Dziwną PLB320011,
- § Ujściem Odry i Zalewem Szczecińskim PLH320018.

III.6.3.1.2 Wartość przyrodnicza i znaczenie

W ostoi występuje co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków: błotniak łąkowy, błotniak zbożowy (PCK), kania ruda (PCK), rybołów (PCK), sowa błotna (PCK), w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują bocian biały, derkacz i wodniczka (PCK). Latem na obszarze pierzą się gęgawy w liczbie 100-350 osobników (C3).

III.6.3.1.3 Zagrożenia

Koszenie trzciny, zarzucanie wypasu, wypalanie, pozyskiwanie ryb, kłusownictwo, wydobywanie torfu, odpady ścieki, elektrownie wiatrowe, kempingi, żeglarstwo, zanieczyszczenia wód, poligony, zasypywanie terenu, odwadnianie, tamy-wały, eutrofizacja, drapieźnictwo, penetrowanie siedlisk przez ludzi i zwierzęta domowe.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

III.6.3.2 Plan zadań ochronnych dla obszaru NATURA 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie

Dla obszaru Natura 2000 obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie” PLB320010 (Dz.Urz. Woj. Zach. Z dnia 7 maja 2014 r., poz. 1926).

W planie zadań ochronnych jest zamieszczony Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony.

Tabela 9. Zał. Nr 3 do Zarządzenia RDOŚ w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	potencjalne	
1.	Kania ruda A074	1. C03.03 produkcja energii wiatrowej	F03.01 polowanie A02.01 intensyfikacja rolnictwa D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne	Ad. 1. bariery zagrażające życiu oraz wymuszające zmiany tras migracji i miejsc postojowych/ żerowiskowych Ad. 2. zatrucie powodowane żerowaniem na padlinie zawierającej śrut ołowiany Ad. 3. utrata żerowisk z powodu osuszania zabagnień, oczek wodnych, likwidacja zadrzewień, tworzenie monokultur Ad. 4. bariery zagrażające życiu
2.	Błotniak łąkowy A084	K03.04 drapieżnictwo G05.07 niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych C03.03 produkcja energii wiatrowej J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	A02.03 usuwanie trawy pod grunty orne A03.03 zaniechanie / brak koszenia	Ad. 1. presja ze strony norki amerykańskiej, lisa, jenota i szopa pracza Ad. 2. brak zabezpieczenia gniazd skutkujące ich niszczeniem w wyniku użytkowania kośnego lub zbioru zbóż Ad. 3. Utrata siedliska spowodowana przekształceniami w wyniku zmian reżimu hydrologicznego nadrzecznych łąk Ad. 4. bariery zagrażające życiu oraz wymuszające zmiany tras migracji i miejsc postojowych/żerowiskowych Ad. 5. Utrata siedliska spowodowana przekształceniami w wyniku nadmiernie osuszanych powierzchni użytków zielonych Ad. 6. Utrata siedliska spowodowana przekształceniami i zanikiem łąk Ad. 7. Utrata siedliska spowodowana sukcesją naturalną i zanikiem łąk
3.	Derkacz A122	1.A03.03zaniechanie / brak koszenia 2.K03.04 drapieżnictwo 3.K02.02 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) 4.102 problematyczne gatunki rodzime; 5. A02.03 usuwanie trawy pod grunty orne 6.A04.03zarzucenie pasterstwa, brak wypasu 7.E01.03 zabudowa rozproszona 8.J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie 9.A04.01.01 intensywny wypas bydła 10.A03.01 intensywne koszenie lub intensyfikacja 11.E02 tereny przemysłowe i handlowe 12.G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna		Ad. 1., 3., 6. utrata siedliska spowodowana zarastaniem niskodarniowych łąk Ad. 2. presja ze strony norki amerykańskiej, lisa, jenota i szopa pracza; Ad. 4. utrata siedliska spowodowana ekspansją trzciny pospolitej Ad. 5. utrata siedliska spowodowana zanikiem łąk Ad. 7. niszczenie siedlisk lub ich zaburzanie Ad. 8. nadmiernie osuszone powierzchnie użytków zielonych Ad. 9. niepokojenie ptaków, niszczenie darni Ad. 10. miejscami zbyt intensywne koszenie i nawożenie oraz zbyt wczesne i nieprawidłowe wykaszanie (metoda koszenia od peryferii do środka łąki) Ad. 11. przeznaczenie użytków pod infrastrukturę przemysłowo-handlową Ad. 12. zmiana użytków zielonych na tereny rekreacji, turystyki i tereny lotniskowe
4.	Żuraw A127	C03.03 produkcja energii wiatrowej K03.04 drapieżnictwo A02.01 intensyfikacja rolnictwa	6. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie 7. D02.01.01	Ad. 1. bariery zagrażające życiu oraz wymuszające zmiany tras migracji i miejsc postojowych/żerowiskowych Ad.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

		E01.04 inne typy zabudowy K01 abiotyczne (powolne) procesy naturalne	napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne	2. niszczenie gniazd przez dziki Ad. 3. stosowanie nawozów i środków ochrony roślin Ad. 4. zmniejszanie się powierzchni siedlisk poprzez rozwój rozproszonej zabudowy letniskowo-rekreacyjnej Ad. 5. zmiany poziomu wód w opuszczonych stawach, skutkujące zatopieniem gniazd na stanowiskach w dolinie Błotnicy (poziom wody w stawach zależy bezpośrednio od poziomu wody w Błotnicy) Ad. 6. zanik, fragmentacja, utrata jakości siedliska Ad. 7. bariery zagrażające życiu
5.	Kulik wielki A160	1.K01 abiotyczne (powolne) procesy naturalne; 2.J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	3. K02.02 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Ad. 1. niekontrolowane zmiany poziomu wody na nieużytkowanych stawach (poziom wody na stawach zależy bezpośrednio od poziomu wody w rzece Błotnicy) Ad. 2. zanik, fragmentacja lub spadek jakości siedliska Ad. 3. utrata siedliska spowodowana zarastaniem nieużytkowanych stawów
6.	Rybitwa rzeczna A193	1. F02.03 wędkarstwo 2.K03.04 drapieżnictwo 3.G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 4.K01.04 zatapianie 5.K01.03 wyschnięcie		Ad. 1. płoszenie ptaków przez wędkarzy łowiących z łodzi Ad. 2. presja ze strony norki amerykańskiej, lisa, jenota oraz kruka, wrony, sroki i mew Ad. 3. płoszenie ptaków Ad. 4. zatapianie gniazd przy podwyższaniu się poziomu wody w stawach (poziom wody na stawach zależy bezpośrednio od poziomu wody w rzece Błotnicy) Ad. 5. obniżanie się poziomu wody na stawach powoduje zwiększenie presji drapieżników - lis, jenot, norka amerykańska
7.	Uszatka błotna A222	U nieznane zagrożenie lub nacisk; 2. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	3. G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna	Ad. 1. określenie zagrożeń po uzupełnieniu stanu wiedzy Ad. 2. zanik, fragmentacja lub spadek jakości siedliska Ad. 3. zmniejszanie się arealu siedlisk lęgowych i żerowisk gatunku poprzez przeznaczanie terenów użytków zielonych na cele rekreacyjno-sportowe i letniskowe
8.	Zimorodek A229	1.J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 2.K03.04 drapieżnictwo 3.F02.03 wędkarstwo 4.J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych 5.G01.01.02 niemotorowe sporty wodne	6. K01 abiotyczne (powolne) procesy naturalne	Ad. 1. spadek jakości siedliska spowodowany usuwaniem zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków Ad. 2. niszczenie lęgów powodowane przez lisa, jenota, norkę amerykańską Ad. 3. płoszenie ptaków przez wędkarzy Ad. 4. podwyższenie poziomu wód w ciekach powodujące zatopienie gniazd Ad. 5. płoszenie ptaków podczas niewłaściwie prowadzonych spływów kajakowych Ad. 6. podwyższenie poziomu wód w ciekach powodujące zatopienie gniazd
9.	Podróżnicz ek A272	1. J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	2. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	Ad. 1. spadek jakości siedliska spowodowany zmianą reżimu hydrologicznego rzeki, zwłaszcza brak zalewów oraz niszczeniem zakrzewień podczas prac nad obwałowaniem rzeki Ad. 2. zanik, fragmentacja, utrata jakości siedliska
10.	Jarzębatka A307	1. A02.01 intensyfikacja rolnictwa	3. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	Ad. 1. stosowanie nawozów i środków ochrony roślin Ad. 2. usuwanie niewielkich zakrzeczeń i zadrzewień wzdłuż cieków wodnych, miedz, ścieżek i dróg i w konsekwencji utrata siedlisk lęgowych
11.	Gąsiorek A338	1. A02.01 intensyfikacja rolnictwa	2. A11 inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej 2. E01.03 zabudowa ozprowszona	Ad. 1. stosowanie nawozów i środków ochrony roślin Ad. 2. upadek dorosłych i młodych ptaków spowodowany płataniami się w

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

			4.J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 5.E01 tereny zurbanizowane, zamieszkałe tereny	pozostawione po pracach polowych sznurkach, zwłaszcza plastikowych Ad. 3. niszczenie, fragmentacja, zaburzenie siedliska Ad. 4. utrata siedlisk lęgowych spowodowana usuwaniem niewielkich zakrzeczeń i zadrzewień wzdłuż cieków wodnych, miedz, ścieżek i dróg Ad. 5. utrata siedlisk spowodowana przeznaczeniem użytków rolnych pod zabudowę lub rozwój infrastruktury turystycznej
12.	Gęś zbożowa A039	1.F03.01 polowanie 2.C03.03 produkcja energii wiatrowej 3.B01 zalesianie terenów otwartych		Ad. 1. zabijanie, okaleczanie i płoszenie ptaków na żerowiskach znajdujących się poza pasem 5 km od brzegu morza w głąb lądu, gdzie obowiązuje zakaz polowań na ptaki Ad. 2. bariery zagrażające życiu oraz wymuszające zmiany tras migracji i miejsc postojowych/żerowiskowych Ad. 3. utrata żerowisk w związku z zakładaniem plantacji - głównie drzew ozdobnych i owocowych
13.	Gęś białoczelna A041	1.F03.01 polowanie 2.C03.03 produkcja energii wiatrowej 3.B01 zalesianie terenów otwartych		Ad. 1. zabijanie, okaleczanie i płoszenie na żerowiskach, znajdujących się poza pasem 5 km od brzegu morza w głąb lądu, gdzie obowiązuje zakaz polowań na ptaki Ad. 2. bariery zagrażające życiu oraz wymuszające zmiany tras migracji i miejsc postojowych/ żerowiskowych Ad. 3. utrata żerowisk w związku z zakładaniem plantacji - głównie drzew ozdobnych i owocowych
14.	(Gęś) Gęgawa A043	1.F03.01 polowanie 2.K03.04 drapieżnictwo 3.C03.03 produkcja energii wiatrowej 4.G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 5.F04 pozyskiwanie / usuwanie roślin lądowych – ogólnie	6.J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie; 7.D02.01.01 napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne; 8.G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna	Ad. 1. płoszenie, utrata życia lub zdrowia, zatrucie ołowiem Ad. 2. presja ze strony norki amerykańskiej, lisa, jenota i szopa pracza Ad. 3. bariery zagrażające życiu oraz wymuszające zmiany tras migracji i miejsc postojowych/ żerowiskowych Ad. 4. płoszenie ptaków Ad. 5. zimowe wycinanie trzciny na dużym obszarze, skutkujące zmniejszeniem powierzchni siedliska lęgowego Ad. 6. zanik, fragmentacja, utrata jakości siedliska Ad. 7. bariery zagrażające życiu Ad. 8. rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej i związany z tym wzrost antropopresji
15.	Ohar A048	1. K03.04 drapieżnictwo 2. G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 3. E06 inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc.		Ad. 1. presja ze strony norki amerykańskiej, lisa, jenota i szopa pracza Ad. 2. płoszenie ptaków przez turystów Ad. 3. płoszenie ptaków przez pracowników Oczyszczalni
16.	Krakwa A051	1. K03.04 drapieżnictwo 2. F03.01 polowanie 3.G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 4.C03.03 produkcja energii wiatrowej	5.G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna 6.J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	Ad. 1. presja ze strony norki amerykańskiej, lisa, jenota Ad. 2. utrata życia lub zdrowia, zatrucia ołowiem Ad. 3. płoszenie ptaków Ad. 4. bariery zagrażające życiu oraz wymuszające zmiany tras migracji i miejsc postojowych/ żerowiskowych Ad. 5. rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej i związany z tym wzrost antropopresji Ad. 6. zanik, fragmentacja, utrata jakości siedliska
17.	(Mewa) Śmieszka A179	1.K01.03 wyschnięcie 2.K03.04 drapieżnictwo 3. K01.04 zatapianie 4. F02.03 wędkarstwo		Ad. 1. obniżanie się poziomu wody na stawach powoduje zwiększenie presji drapieżników - lis, jenot, norka amerykańska (poziom wody na stawach

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

				zależy bezpośrednio od poziomu wody w rzece Błotnicy) Ad. 2. presja ze strony norki amerykańskiej, lisa i jenota Ad. 3. zatapianie gniazd przy podwyższaniu się poziomu wody w stawach (poziom wody na stawach zależy bezpośrednio od poziomu wody w rzece Błotnicy) płoszenie ptaków przez wędkarzy łowiących z łodzi Ad. 4. płoszenie ptaków przez wędkarzy łowiących z łodzi
18.	Słownik szary A270	1.J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie -ogólnie 2.J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska		Ad. 1. utrata jakości siedliska spowodowana nadmiernym osuszaniem powierzchni użytków zielonych Ad. 2. utrata jakości siedliska związana z usuwaniem zakrzewień w związku z regulacją i obwałowaniem rzeki
19.	Dziwonia zwyczajna A371	1.U nieznane zagrożenie lub nacisków 2.E01.03 zabudowa rozproszona	3. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	Ad. 1. określenie zagrożeń po uzupełnieniu stanu wiedzy Ad. 2. niszczenie siedlisk lub ich zaburzanie Ad. 3. zanik, fragmentacja, utrata jakości siedlisk

Źródło: Na podstawie Planu zadań ochronnych.

W planie zadań ochronnych jest zamieszczony Załącznik Nr 5 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. - Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Częścią tego załącznika jest załącznik nr 5a – Mapa lokalizacji działań ochronnych w obszarze Natura 2000 PLB320010 Wybrzeże Trzebiatowskie.

W części obszaru Natura 2000 w gminie Świerzno, w planie zadań ochronnych wykazano następujące gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w jego granicach:

- 1) A307 jarzębiatka (*Sylvia nisoria*) - użytki zielone po stronie północnej miejscowości Rybice, użytki zielone po stronie wschodniej miejscowości Ugory i Jatki,
- 2) A338 gąsiorek (*Lanius collurio*) - praktycznie w każdym rejonie obszaru Natura 2000,
- 3) A127 żuraw (*Grus grus*) - użytki zielone po stronie północnej miejscowości Rybice, tereny podmokłe w lasach po stronie północnej miejscowości Redliny, tereny podmokłe w lasach po stronie zachodniej miejscowości Jatki,
- 4) A074 kania ruda (*Milvus milvus*) - użytki zielone po stronie północnej miejscowości Rybice, lasy po stronie zachodniej miejscowości Jatki,
- 5) A084 błotniak łąkowy (*Circus pygargus*) - użytki zielone po stronie zachodniej, miejscowości Rybice, użytki zielone po stronie północnej miejscowości Świniec,
- 6) A229 zimorodek (*Alcedo atthis*) - rejon rzeki Wołczy po stronie południowej miejscowości Jatki.

III.6.3.3 Pozostałe obszary i obiekty objęte ochroną

III.6.3.3.1 Korytarze ekologiczne

Pojęcie „Korytarz Ekologiczny” w prawie polskim pojawiło się stosunkowo niedawno, wraz z wejściem w życie Ustawy o ochronie przyrody” z dnia 16 kwietnia 2004 roku. Według niej jest to „obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów”.

Korytarz ekologiczny ma charakter pasa terenu lub ciągu oddzielonych od siebie niewielkimi odległościami obszarów różniących się przyrodniczo od otaczającego ich tła. W skali regionalnej i ponadregionalnej są to doliny rzek, ciągi łąk i lasów. W skali lokalnej są to pasy zadrzewień i zakrzewień oraz małe niezagospodarowane potoki łączące ze sobą oddalone od siebie cenne ekosystemy. W miejscach gdzie korytarze ekologiczne łączą się lub krzyżują powstają tak zwane „węzły”. O korytarzach i obszarach węzłowych o charakterze krajowym i regionalnym wspomniano w opracowaniu w rozdziale II.1.1.

Do korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym występujących na badanym obszarze należy subglacialna dolina rzeki Wołczy, istotna dla funkcjonowania i istnienia zbiorowisk

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

roślinnych, migracji gatunków flory (dotyczy to przede wszystkim gatunków związanych ze środowiskami podmokłymi), większości przedstawicieli gromad kręgowców i bezkręgowców związanych ze środowiskami wodno-błotnymi, a występującymi na stałe w obrębie tej gminy lub przebywających tu okresowo, np. w okresie wędrówek, zimowania czy rozrodu.

Natomiast tereny leśne (poza badanym obszarem) stanowią węzły ekologiczne.

III.6.3.3.2 Lasy i obszary nieleśne

Na badanym obszarze występują niewielkie powierzchnie lasów o powierzchni około 1201 m², które są kontynuacją przestrzenną lasów spoza badanego obszaru. Są to olsy (Ol), natomiast przy granicy zachodniej występują: las mieszany świeży (LMśw) i las mieszany wilgotny (LMw).

Przez centralną część badanego obszaru, wzdłuż Wołczy, na nieużytkach występują zbiorowiska chronione.

Są to siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, do których należą:

§ kod 91E0 – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe). Jest to siedlisko priorytetowe.

III.6.3.3.3 Gleby

Na badanym obszarze występują gleby ujęte w ewidencji gruntów jako gleby IIIb klasy bonitacyjnej. Niewielki płat o powierzchni około 4577 m², występuje w północno – wschodniej części badanego obszaru.

Przeznaczenie gleb na cele nierolnicze wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

III.6.4 Walory krajobrazowe

Na potrzeby niniejszego opracowania krajobraz analizowano zarówno w aspekcie przyrodniczym, jak i wizualnym (Żarska 2001). O jego wyrazie decyduje przede wszystkim ukształtowanie terenu oraz jego pokrycie:

§ typ roślinności pokrywającej powierzchnię – niska, średnia (łąki, zarośla, zakrzaczenia) oraz wysoka (lasy, poza obszarem),

§ tereny komunikacyjne – drogi.

Badany obszar charakteryzuje się krajobrazem młodoglacjalnym – ukształtowanym w głównych zarysach podczas ostatniego zlodowacenia, płaski oraz lokalnie pofałdowany, charakteryzuje się występowaniem roślinności łąkowej, krzewów i drzew, kształtowanym przez człowieka. Jest to teren półotwarty o udziale gruntów rolnych z ekspansją roślin łąkowych i drzew, dla którego charakterystyczne są otwarcia widokowe (północna część terenu) i krótkie perspektywy ograniczone ścianami zieleni wysokiej: mozaiką zadrzewień i zakrzaczeń oraz lasów (w dużej mierze poza badanym obszarem) – południowa część obszaru. Środkową niewielką część obszaru stanowi krajobraz pochodzenia poglacialnego zamknięty związany z obniżeniem dolinnym z płytko zalegającymi wodami gruntowymi, zapewniający potencjalnie dogodne warunki występowania gatunków zwierząt i roślin.

III.6.5 Wartości kulturowe

Badany obszar położony poza strefą ochrony archeologiczno – konserwatorskiej.

III. 7 Stan środowiska. Zagadnienia sozologiczne

Środowisko, w tym jego zasoby i walory przyrodnicze poddawane są różnym szkodliwym oddziaływaniom. Źródła niekorzystnych oddziaływań mogą być zlokalizowane na terenie gminy, jak również mogą pochodzić z zewnątrz (migracja zanieczyszczeń w wodzie, w powietrzu). Na badanym obszarze nie zinwentaryzowano form antropogenicznych, które by negatywnie oddziaływały na obszar oraz obniżały wartości ekologiczne i estetyczne.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

III.7.1 Jakość powietrza

Nie odnotowano na badanym obszarze zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w postaci emisji punktowych i powierzchniowych.

W procesie badawczym posłużono się wynikami badań przeprowadzonymi przez WIOŚ w Szczecinie. Na badanym obszarze nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych wartości średniorocznych dla As, Cd, Ni, Pb, SO₂, NO₂, CO i C₆H₆ zakwalifikowano obszar do strefy A, jedynie w odniesieniu do pyłu, ozonu i benzo(a)pirenu obszar zakwalifikowano do strefy C⁷. Jako przyczynę przekroczenia stężenia pyłu zawieszonego PM10 wskazuje się spalanie paliw stałych w gospodarstwach domowych w okresie grzewczym.

Tabela 10. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia.

Rodzaje zanieczyszczenia	Strefa zachodniopomorska
SO ₂	A
NO ₂	A
CO	A
C ₆ H ₆	A
PM10	C
PM2,5	A
Pb	A
As	A
Cd	A
Ni	A
BaP	C
O ₃ d(c)	A
O ₃ d(t)	D2

Źródło: WIOŚ Szczecin, 2015 r., d(c) poziom docelowy, d(t) poziom celu długoterminowego.

Tabela 11. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin.

Rodzaje zanieczyszczenia	Strefa zachodniopomorska
NO _x	A
SO ₂	A
O ₃ d(c)	A
O ₃ d(t)	D2

Źródło: WIOŚ Szczecin, 2015 r., d(c) poziom docelowy, d(t) poziom celu długoterminowego.

III.7.2 Hałas

Na badanym obszarze nie występują źródła hałasu.

III.7.3 Zmiany jakości wód powierzchniowych

Na podstawie badań przeprowadzonych przez WIOŚ Szczecin, stan wód rzeki Wołczy generalnie uznać można jako dobry, bowiem elementy biologiczne i fizykochemiczne mieszczą się w I i II klasie czystości. Stan i potencjał ekologiczny rzeki w ramach JCWP oceniono na dobry. Poniżej w tabeli przedstawiono szczegółowe dane charakteryzujące stan czystości wód Wołczy.

⁷ WIOŚ Szczecin, 2012 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Tabela 12. Ocena stanu jednolitych części wód za rok 2012.

Nazwa ocenianej JCW/Wskaźnik/rok		Wolcza
Typ abiotyczny		0
Silnie zmieniona lub sztuczna JCW		Nie
Program monitoringu		
Makrofity (makrofitowy indeks rzeczny MIR)	Wartość indeksu	36,2
	2012	
Klasa elementów biologicznych		II
Klasa elementów hydromorfologicznych		I
Średnia temperatura	2012	9,7
Zawiesina ogólna (mg/l)	2012	10,8
Tlen rozpuszczony (mg O ₂ /l)	2012	10,9
BZT5 (mgO ₂ /l)	2012	2,0
CHZT-Mn (mgO ₂ /l)	2012	13,0
OWO (mgC/l)	2012	14,9
Przewodność w 20°C (uS/cm)	2012	534
Substancje rozpuszczone (mg/l)	2012	385
Odczyn pH	2012	7,5-8,2
Zasadowość ogólna (CaCO ₃ /l)	2012	185
Azot amonowy (mgN-NH ₄ /l)	2012	0,11
Azot Kjeldahla (mgN/l)	2012	1,51
Azot azotanowy (mgN-NO ₃ /l)	2012	1,21
Azot ogólny (mgN/l)	2012	2,73
Fosforany (mgPO ₄ /l)	2012	0,14
Fosfor ogólny (mgP/l)	2012	0,15
Klasa elementów fizykochemicznych		II
Stan/potencjał ekologiczny		Dobry
Ocena spełnienia dla obszarów chronionych		Tak

Zródło: WIOŚ Szczecin, 2015 r.

III.7.4 Zmiany jakości wód podziemnych

Bezpośrednio na terenie gminy wody podziemne w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego nie były badane, stąd brak pełnej informacji na temat jakości wód podziemnych.

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. Na badanym obszarze, w miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinie rzeki Wolczy, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny.

Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz ścieki przedostające się z obszarów zurbanizowanych, na których brak jest właściwej gospodarki wodno-ściekowej. Badany obszar stanowi niewielki teren, na którym prowadzi się ekstensywną gospodarkę rolną, brak jest również zabudowy, stąd można ocenić, że wody poziomu przypowierzchniowego nie są zanieczyszczone związkami azotu i fosforu oraz związkami feralnymi.

Natomiast główny poziom użytkowy (podglinowy i międzyglinowy) posiada dobrą izolację podpowierzchniową, wobec tego można stwierdzić, że wody te nie są zanieczyszczone związkami antropogenicznymi pochodzącymi z powierzchni terenu. W większości badanych punktów na terenie województwa zachodniopomorskiego zanotowano przekroczenie wartości dopuszczalnych zawartości żelaza i manganu dla wód do celów pitnych, co wskazuje na potrzebę uzdatniania wód przed ich spożyciem. Nie można więc wykluczyć tych pierwiastków w wodzie na terenie gminy Świerżno.

W niektórych ze studni na terenie gminy obserwuje się podwyższoną zawartość jonu Cl (150 – 300 mg/dm³). Zasolenie to, nie dyskwalifikujące wody do celów pitnych spowodowane jest migracją wód zasolonych z głębszych partii podłoża powodowaną zmniejszeniem ciśnienia wód słodkich. Dlatego też na ujęciach, gdzie eksploatowany jest poziom dolnoczwartorzędowy i czwartorzędowo-jurajski (Ciesław, Gostyń, Kępica, a przede wszystkim Świerżno) bardzo ważnym jest przestrzeganie reżimu eksploatacyjnego studni i nie powiększanie depresji

eksploatacyjnych, co zabezpieczać będzie te ujęcia przed wzrostem zasolenia eksploatowanych wód”⁸.

III.7.5 Zanieczyszczenia gleb i zmiany rzeźby terenu

Na badanym obszarze nie występują grunty narażone na denudację naturogeniczną i uprawową. Rzeźba badanego obszaru nie została przekształcona przez procesy inwestycyjne.

Jedynie wzdłuż tras można przyjąć, że zanieczyszczone są gleby związkami ropopochodnymi, zasoleniem i zagęszczeniem gleb.

Jeszcze w 2014 r. prowadzona była intensywna gospodarka rolna – pola obsiane były gatunkami zbóż. W chwili obecnej grunty rolne - w szczególności część obszaru na wschód od Wołczy są odłogowane i ulegają powolnemu procesowi sukcesji przez roślinność segetalną.

III.7.6 Zagrożenia elektromagnetyczne

Na badanym obszarze w części północno – wschodniej zlokalizowana jest stacja transformatorowa SN/nN, murowana, na podbudowie betonowej i zabezpieczona przed dostępem osób nieuprawnionych. Konstrukcja samego urządzenia sprawia, że linie pola elektromagnetycznego prawie w całości zamykają się w jego wnętrzu (obudowa transformatora stanowi ekran chroniący przed przenikaniem pola elektromagnetycznego na zewnątrz urządzeń). Oddziaływanie elektromagnetyczne ogranicza się jedynie do terenu zajmowanego przez transformator. Wymagania odnośnie instalacji stacji transformatorowych zostały określone w Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. W §182, który mówi, że minimalna odległość stacji transformatorowej od pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi wynosi 2,8 m. W pobliżu miejsca inwestycji nie ma i nie będzie budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi, które znajdowałyby się w odległości mniejszej lub równej odległości wyznaczonej ww. normą,

Na terenie powiatu kamieńskiego, WIOŚ Szczecin wytypowała punkt do badań pól elektromagnetycznych (PEM) - jest to jedyna lokalizacja na terenie powiatu przy ul. Gryfitów, gdzie przeprowadzono pomiary poziomów PEM. Zmierzone poziomy składowej elektrycznej pola wyniosły poniżej dolnego progu oznaczalności sondy, na potrzeby wyliczania średniej przyjmuje się połowę wartości dolnego progu oznaczalności, zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7V/m⁹.

III.7.7 Zagrożenia poważną awarią

Na badanym obszarze nie istnieją zagrożenia wystąpienia zdarzenia poważnej awarii.

III.7.8 Degradacja lasów

Na badanym obszarze występują 3 niewielkie skrawki lasów, które stanowią kontynuację przestrzenną lasów poza badanym obszarem. Generalnie istniejące lasy odznaczają się brakiem występowania siedlisk zdegradowanych i silnie zdegradowanych. Stan siedlisk lasów należy do naturalnych i w niewielkim stopniu zniekształconych.

III.7.9 Odpady

Na badanym obszarze nie powstają odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne. Teren nie wykazuje znamion występowania dzikich wysypisk śmieci.

III.7.9.1 System gospodarki odpadami w gminie Świerzno

Na terenie gminy Świerzno gromadzenie odpadów zmieszanych odbywa się do pojemników typu PA, SM i KP-7 o pojemności 60, 110/120 l, 240 l, 1100 l na zasadzie

⁸ Opracowanie ekofizjograficzne, Ekoprzestrzeń, 2014 r.

⁹ Badania przeprowadzono w roku 2014 przez WIOŚ Szczecin.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

bezpośredniego odbioru z terenu nieruchomości. Prowadzona jest również selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych bezpośrednio od mieszkańców. Odbiór odpadów odbywa się raz na 2 tygodnie oraz raz na miesiąc w zależności od rodzaju odpadów. Raz w miesiącu odbierane są odpady zbierane selektywnie: szkło, papier i tektura, odpady zielone i tworzywa sztuczne i odpady wielomateriałowe.

Realizacją zadań z zakresu gospodarki odpadami na terenie gminy Świerzno zajmuje się Celowy Związek Gmin R-XXI z siedzibą w Nowogardzie, który powstał w 2002 roku.

Zadaniem Związku jest wspólne wykonywanie zadań publicznych w zakresie ochrony środowiska, przyrody, w szczególności gospodarki odpadami komunalnymi, niezbędnej do utrzymania czystości i porządku na terenie Uczestników, obejmujące w szczególności:

- § realizacja Kompleksowego Regionalnego Programu Gospodarki Odpadami,
- § wybudowanie Zakładu Gospodarowania Odpadami a następnie jego eksploatacja,
- § budowa i prowadzenie schroniska dla zwierząt.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiorem odpadów komunalnych z terenu gmin członkowskich zajmują się wykonawcy, wyłonieni w trybie przetargu publicznego organizowanego przez Związek. Na terenie gminy Świerzno odbiorem odpadów komunalnych zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Kamieniu Pomorskim. Umowa została zawarta na okres dwóch lat od 01.01.2015 r. do 31.12.2017 roku.

Systemem gospodarki odpadami w gminie objęto 3,297 tys. osób (liczba mieszkańców gminy 4,267 tys.), stanowi to 77% ogólnej liczby mieszkańców objętych systemem. Różnica w liczbie zameldowanych, a wykazanych w złożonych deklaracjach wynika z faktu podejmowania nauki i pracy poza terenem gminy.

Największą ilość wśród odpadów zebranych w gminie, stanowią niesegregowane odpady komunalne, które stanowią ponad 75% ze wszystkich zebranych z terenu gminy odpadów, następnie opakowania ze szkła (51,2 Mg), tworzywa sztuczne (89,3 Mg) oraz papier i tektura (27,0 Mg), co jest adekwatne do zbiórki tych frakcji, prowadzonej w systemie workowym, bezpośrednio sprzed posesji.

Tabela 13. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy w 2015 r.

Związek Gmina	Opakowania z tworzyw sztucznych	Papier i tektura	Opakowania z metali	Zmieszane odpady opak.	Opakowania ze szkła	Zużyte opony	Niesegreg. (zmieszane) odpady komunalne	Odpady wielkogab.
	15 01 02	15 01 01	15 01 04	15 01 06	15 01 07	16 01 03	20 03 01	20 03 07
Mg/rok								
Świerzno	89,3	27,0	5,5	0,9	51,2	3,0	617,5	22,9

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi.

Zgodnie z Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach koniecznym jest osiągnięcie odpowiednich poziomów masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomów odzysku i recyklingu odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w oparciu o przepisy wykonawcze do ww. Ustawy.

W 2015 r. na Instalacji Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami (RZGO) osiągnięto następujące poziomy po przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych:

- § 19 12 12A (frakcja 0 – 80 mm) 46,93%,
- § 19 12 12B (frakcja > 80 mm) 46,12%,
- § surowce 6,95%.

III.7.9.2 Unieszkodliwianie odpadów

Wszystkie odpady z gminy Świerzno, zgodnie z zawartą umową przekazywane są do Stacji Przeladunkowej w Morawicy, a następnie do RZGO w Słajsinie.

III.8 Ogólna ocena stanu i funkcjonowania środowiska

III.8.1 Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji

Ocena odporności środowiska, szczególnie w skali większego obszaru, niesie ze sobą dużo elementów niepewności.

Z problemem odporności środowiska wiąże się ocena jego zdolności do regeneracji. Generalnie można stwierdzić, że im wyższa jest odporność środowiska, tym większe są także jego możliwości regeneracyjne. Zdolność do regeneracji najczęściej jest wyrażana długością czasu, jaki upływa między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko a powrotem środowiska do stanu, który występował przed rozpoczęciem działania tych czynników. Jednak stwierdzić należy, że środowisko rzadko wraca do stanu w pełni zgodnego z wyjściowym. Zdolność do regeneracji posiadają przede wszystkim komponenty biotyczne, a spośród abiotycznych – hydrosfera i klimat. Proces regeneracji powierzchni ziemi i gleb jest długotrwały, a czasem niemożliwy bez udziału człowieka.

Średnim potencjałem samoregulacyjno – odpornościowym odznacza się większa część badanego obszaru, który położony na równinie wysoczyznowej zbudowanej w stropie głównie z piasków, zalegających na glinach zwałowych, w obszarze występowania wód gruntowych i poziomu zwierciadła wody na głębokości do 2 m ppt., niez izolowanych lub częściowo izolowanych od powierzchni terenu, najczęściej o swobodnym zwierciadle wody, o spadkach terenu do 2 %, pokryty glebami IV i V klasy bonitacyjnej.

Niewielkim potencjałem regulacyjno-odpornościowym charakteryzuje się lokalne obniżenie wzdłuż Wołczy (około 1 do 2,5 m poniżej, w odniesieniu do rzędnych reszty obszaru) nawiązujące do ekosystemu hydrogenicznego położone w środkowej części badanego obszaru, w obszarze występowania zwierciadła wody, które okresowo może występować na powierzchni terenu. Jest to potencjalne miejsce akumulacji zanieczyszczeń spływających w porze deszczów i roztopów bezpośrednio z drogi wojewódzkiej oraz dopływu związków chemicznych z produkcji rolnej.

III.8.2 Ocena stanu ochrony zasobów przyrodniczych i krajobrazowych

Na terenie objętym analizą znajdują się niewielkie obszary o dość dużych walorach przyrodniczych i przeciętnych walorach krajobrazowych. W wysokim stopniu oba typy walorów występują w strefie gruntów rolnych i nieużytków w dużej mierze zadrzewionych i zalesionych, w obrębie równiny morenowej. Wśród istniejącej mozaiki ekosystemów znaczenie priorytetowe mają tylko występujące łągi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe o kodzie 91E0. Są to tereny prawnie chronione, przy czym nie podlegają one ochronie w postaci istniejącej formy ochrony przyrody. Należy zauważyć, że są to siedliska dość rozpowszechnione w skali lokalnej i regionalnej. Występują one licznie w gminie Świerzno.

III.8.3 Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z uwarunkowaniami przyrodniczymi

Biorąc pod uwagę niewielką skalę przeobrażeń można postawić tezę, że dotychczasowy sposób użytkowania i zagospodarowania większości obszaru jest zgodny z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

III.8.4 Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia

Oceny dokonano w oparciu o rozpoznanie badanego obszaru przedstawione powyżej w opisanych rozdziałach.

Badany obszar położony jest w północno - zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w paśmie dogodnych powiązań przyrodniczo – geograficznych. Istniejące uwarunkowania i powiązania przyrodnicze oraz stan środowiska badanego obszaru wypadają korzystnie. W miarę korzystne są warunki klimatyczne i topoklimatyczne: niedostateczne nasłonecznienie może występować w porze zachodu słońca w południowej części badanego

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

obszaru od strony lasu, prawdopodobna jest również inwersja powietrza, gromadzenie się chłodnego powietrza w płytkich zagłębieniach terenu oraz spora wilgotność odczuwalna w porze świtu. Należy uznać, że warunki pogodowe pośrednio korzystnie wpływają na regenerację i stan dolnych partii troposfery. Istniejące uwarunkowania przyrodnicze wypadają korzystnie, bogactwo występowania szaty roślinnej oraz zachowanie powierzchni biologicznie czynnej świadczy o utrzymywaniu procesów przyrodniczych i zachodzących w nich pozytywnych zmianach, które sprzyjają rozwojowi funkcji środowiskotwórczych. Do najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego zaliczyć należy rzekę Wołczę, siedliska łągów oraz pojedyncze stanowisko dzięgiela nadbrzeżnego. Istniejące zbiorowiska stanowią element lokalnego korytarza ekologicznego umożliwiające migrację zwierząt, w szczególności z południa na północ obszaru. Kondycja i stan zdrowotny szaty roślinnej jest dobry. Klasa uszkodzeń drzew określana jest jako słaba. W otoczeniu badanego obszaru zidentyfikowano stanowisko zimorodka, pliszki górskiej (na północ od granicy badanego obszaru i nie można wykluczyć, że ptaki te zalatują na obszar zmian przestrzennych) oraz myszołowa, rzekotki drzewnej na południe od granicy badanego obszaru. Obszar, w szczególności wzdłuż Wołczy penetrują prawdopodobnie inne gatunki zwierząt.

Natomiast na pozostałe sfery środowiska (powietrze, wody gruntowe i rzeźbę terenu) wywierany jest stały niewielki wpływ. Obszar znajduje się w strefie, w której nie odnotowano przekroczeń w opadach atmosferycznych i przekroczeń dopuszczalnych wartości średniorocznych dla zanieczyszczeń podstawowych - obszar gminy generalnie charakteryzuje się dobrą jakością powietrza atmosferycznego i zaliczony został do strefy A, brak jest również zagrożeń elektromagnetycznych. Jako potencjalne zdarzenie, istnieje możliwość wystąpienia pożarów, które należą do istotnych zagrożeń dla środowiska.

Wody podziemne I poziomu nie uległy znacznemu zanieczyszczeniu, nie uległy również istotnym zmianom stosunków hydrogeologicznych. Z uwagi na grunty przepuszczalne i wysoki poziom ich zalegania narażone są na zanieczyszczenia antropogeniczne, natomiast poziom wglębny jest istotnie chroniony przez warstwy nieprzepuszczalne w postaci glin zwałowych.

Natomiast do istotnych potencjalnych zagrożeń zaliczyć należy:

- § nielegalne składowanie odpadów - ogólną poprawę stanu można osiągnąć również poprzez wzmożone działania legislacyjne i kontrolne wynikające z ustaw¹⁰,
- § zanieczyszczenia wód - wykluczenie jako odbiorników ścieków małych cieków wodnych, które charakteryzują się małymi przepływami wód, nie gwarantującymi korzystnego rozcieńczenia zanieczyszczeń i braku zdolności wód do samooczyszczenia. Ogólną poprawę stanu można osiągnąć również poprzez wzmożone działania legislacyjne i kontrolne wynikające z ustaw,
- § penetrowanie siedlisk chronionych przez ludzi i zwierzęta domowe – zapewnić należyta ochronę poprzez odpowiednią opiekę – przestrzeganie obowiązujących regulacji prawnych, podnosić wiedzę przyrodniczą poprzez edukację ekologiczną,
- § utrata żerowisk na skutek zmiany sposobu użytkowania gruntów rolnych – pozostawienie najcenniejszych terenów jako wolnych od wszelkich działań ze strony człowieka,
- § porządkowanie terenów wzdłuż Wołczy – pozostawienie najcenniejszych terenów jako wolnych od wszelkich działań ze strony człowieka,
- § zarastanie nie użytkowanych rolniczo gruntów (na skutek sukcesji roślinności).

III.9 Skutki odstąpienia od realizacji zmian przestrzennych

Na przełomie ostatnich lat poczyniono dużo starań w zakresie poprawy stanu środowiska, co wymogły przepisy prawa, sytuacja gospodarcza i możliwości pozyskania środków finansowych na modernizację, a także pozytywne zmiany w świadomości społecznej dotyczące szeroko rozumianej ekologii.

¹⁰ Mowa o ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

W przypadku niepodjęcia żadnych działań inwestycyjnych na badanym obszarze, w tzw. „wariancie 0” dotychczasowy sposób użytkowania badanego terenu, w szczególności w obrębie gruntów rolnych będzie wpływał na środowisko w sposób istotny. Gospodarka rolna prowadzona będzie w dotychczasowy sposób, tj. co najmniej kilka razy w roku w pole wyjedzie sprzęt rolniczy, który wykorzystywany będzie do prac polowych, takich jak: orka, bronowanie, obsiew, zbieranie plodów rolnych, natomiast nie zmieni się drastycznie stan jakościowy i ilościowy środowiska. Skład gatunkowy flory i fauny w obrębie doliny Wołczy nie zmieni się.

Natomiast podjęcie działań inwestycyjnych związane będzie z realizacją w obrębie równiny morenowej. W związku planowanymi zmianami przestrzennymi wystąpić mogą następujące negatywne oddziaływania na środowisko:

- § emisja hałasu – wystąpi w czasie prowadzenia prac budowlanych: związana będzie z pracą maszyn i urządzeń budowlanych oraz sprzętu lekkiego w postaci spawarek, szlifierek i innych urządzeń,
- § emisja wibracji – wystąpi wyłącznie w czasie prowadzenia prac budowlanych,
- § odpady - powstawać będą na etapie prowadzenia budowy i eksploatacji. Będzie to etap podczas którego powstaną odpady z sektora budowlanego, typowe dla prowadzenia robót rozbiórkowych, ziemnych, instalacyjnych, składające się głównie z odpadów obojętnych takich jak: beton, ziemia, stal oraz odpady opakowaniowe i drewno, odpady komunalne i niewielkie ilości odpadów niebezpiecznych powstaną w trakcie funkcjonowania zurbanizowanego obszaru,
- § przeobrażenia gleby i ziemi - wystąpią wyłącznie w czasie prowadzenia prac budowlanych, w warstwie przypowierzchniowej. W okresie realizacji przedsięwzięcia występuje potencjalna możliwość chemicznego zanieczyszczenia powierzchni terenu w wyniku wycieków substancji ropopochodnych z maszyn i pojazdów wykorzystywanych podczas prac budowlanych. Wystąpienie ewentualnych wycieków do gruntu miałyby charakter punktowy, tj. ograniczony do niewielkiej powierzchni terenu w rejonie powstałego wycieku,
- § ścieki – głównie socjalno – bytowe, powstaną w czasie prowadzenia prac budowlanych oraz w trakcie funkcjonowania zurbanizowanego obszaru. Nie będą stanowiły zagrożenia dla środowiska hydrogeologicznego - organizacja placu budowy powinna uwzględniać ustawienie przenośnych kabin sanitarnych np. typu TOY-TOY; a w czasie funkcjonowania obszaru – podłączenie do zbiorczej kanalizacji sanitarnej lub tymczasowo do szczelnych zbiorników bezodpływowych,
- § emisja zanieczyszczeń do atmosfery - zagrożenie dla stanu powietrza atmosferycznego na etapie prowadzenia prac budowlanych wiąże się przede wszystkim z niezorganizowanymi źródłami pylenia, pochodzącymi z materiałów budowlanych, wykorzystywanych podczas prac oraz z niezorganizowaną chwilową emisją substancji gazowych, pochodzących z silników pojazdów dojeżdżających do placu budowy. Ze względu na skupienie prac budowlanych na małym obszarze oraz ich niewielki zakres, wspomniana powyżej uciążliwość ograniczy się tylko do najbliższego sąsiedztwa budowy (pyły pochodzące z materiałów budowlanych są grubo frakcyjne i odległość ich unoszenia jest niewielka). W czasie funkcjonowania zurbanizowanego obszaru emisja zanieczyszczeń powinna być ograniczona na skutek stosowania paliw uznanych za ekologiczne,
- § przekształcenia siedlisk fauny - zmniejszenie powierzchni siedlisk dla gatunków zwierząt, które żerują na otwartych terenach rolnych. Przewiduje się również nieumyślne zabijanie i kaleczenie zwierząt, które mogą znaleźć się przypadkowo na terenie placu budowy, lub w obrębie przejeżdżających pojazdów transportowych dojeżdżających do miejsca budowy. Nieumyślne zabijanie i kaleczenie zwierząt będzie występowało w sporadycznych przypadkach,
- § przekształcenia krajobrazu – zmniejszenie areału użytków rolnych i urbanizacja terenu.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

Wprowadzenie przemyślanych zmian przestrzennych (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) wprowadzi nową jakość oraz takie możliwości, które spowodują, że zostaną zminimalizowane negatywne oddziaływania na rzeźbę terenu, florę i faunę.

IV. ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Z punktu widzenia realizacji zmiany Studium problemy ochrony środowiska mogą wynikać głównie z faktu występowania na opisywanym terenie chronionych gatunków zwierząt, roślin i siedlisk przyrodniczych.

Według Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego i Waloryzacji przyrodniczej gminy Świerzno na terenie objętym projektem zmiany Studium występują siedliska i stanowiska chronione flory i fauny. Znajdują się one w środkowej części badanego obszaru, wzdłuż rzeki Wołczy oraz fragmentarycznie przy południowej granicy badanego obszaru. W trakcie dalszych prac mających na celu rozpoznanie zasobów przyrody nie stwierdzono występowania chronionych siedlisk ptaków, dla których powołano obszar Natura 2000. Nie można jednak wykluczyć, że na badany obszar nie zalatują lub nie przelatują chronione ptaki.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego zapisane w projekcie zmiany Studium wzbudzają pola konfliktowe w szczególności a aspekcie:

- § zmiany sposobu użytkowania, pomimo że na całym badanym obszarze zaprzestano upraw polowych,
- § zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej w związku z przeznaczeniem części gruntów pod zabudowę kubaturową i utwardzone ciągi komunikacyjne,
- § presji urbanistycznej na tereny stanowiące obecnie siedliska flory i fauny, żerowiska oraz przestrzeń migracyjną dla fauny,
- § zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się m.in. w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków synantropijnych (obcych) na terenach zajmowanych pod zabudowę i ciągi komunikacyjne. Procesy te występują już od dłuższego czasu,
- § zmiany krajobrazu – urbanizacja terenu,
- § w zakresie ochrony powierzchni ziemi: przekształcenie rzeźby i struktury w wyniku prac ziemnych (nasypy i wykopy) związanych z realizacją zagospodarowania,
- § w zakresie zasobów i jakości wód podziemnych:
  - potrzeba zapewnienia ochrony jakości wód przed zagrożeniami wynikającymi z rozwoju przestrzennego, w tym ze wzrostu ilości ścieków,
  - propagowanie racjonalnego zużycia wody w gospodarstwach domowych,
- § w zakresie gospodarki odpadami: rosnąca ilość odpadów komunalnych.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowi strategiczny instrument realizacji gospodarki przestrzennej gminy, jak również jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji polityki ekologicznej. Odzwierciedla wolę mieszkańców oraz określa zasady i wytyczne na jakich winna rozwijać się gmina w zakresie przestrzennym, strategicznym, ekonomiczno-społecznym przy poszanowaniu zasobów naturalnych i środowiska.

Projekt zmiany Studium stanowi powiązanie i uwzględnia wybrane cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu gminnym, wojewódzkim i krajowym, o których mowa m.in. w rozdziale II.6.3.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

W tekście zmiany Studium zawarto wytyczne określone przez prawo krajowe w szczególności z zakresu kształtowania przestrzeni i prawa budowlanego oraz zasad ochrony środowiska i przyrody. Przyjmuje się, że w polityce gminy dotyczącej kształtowania przestrzeni, z poszanowaniem środowiska naturalnego, trzeba się kierować zasadą zrównoważonego rozwoju. Zasada ta, która wynika z podstawowego aktu prawnego w państwie, mianowicie konstytucji (art. 5 Konstytucji RP), przyświecała także autorom projektu zmiany Studium.

Podstawowym celem ochrony środowiska, ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, które zostały uwzględnione podczas opracowywania zmiany Studium jest ochrona zasobów środowiska (wód powierzchniowych i podziemnych, powierzchni ziemi, zwierząt i roślin oraz siedlisk). Na szczeblu krajowym jest ona realizowana na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 81) oraz przepisów szczegółowych:

- § ochrona flory i fauny oraz form ochrony przyrody – ustawa o ochronie przyrody,
- § ochrona wód – Prawo wodne,
- § ochrona obszarów i obiektów o wartościach przyrodniczych i krajobrazu, zwierząt i roślin zagrożonych wyginięciem oraz drzew, krzewów i zieleni – ustawa o ochronie przyrody,
- § geologii i hydrogeologii – ustawa Prawo górnicze i geologiczne,
- § i innych.

Aby ochrona zasobów środowiska mogła być prawidłowo realizowana w projekcie zmiany Studium określono sposoby działań służące nieprzekraczaniu standardów jakości środowiska lub ich przywracaniu. Prawo krajowe, w wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, zobligowane zostało do stosowania zasad i celów w realizacji zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska określonych przez Unię.

Aktami prawnymi międzynarodowymi, określającym niektóre z celów ochrony środowiska, uwzględnionych przy sporządzaniu zmiany Studium są:

- § Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - wcześniej dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
- § Dyrektywa Siedliskowa - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- § Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 roku. Zobowiązuje ona do ochrony różnorodności biologicznej na trzech poziomach organizacji: gatunku, biocenozy i krajobrazu,
- § Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu w Kioto, 1997 r. wraz z protokołem (i kolejnymi Konwencjami),
- § Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98,
- § Ramowa Dyrektywa Wodna Unii Europejskiej z dnia 23 października 2000 r. nr 2000/60/EC w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i jakości wód,
- § Inne.

Bezpośrednim aktem prawnym dotyczącym zmiany Studium na szczeblu prawa krajowego jest ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Za podstawę działań planistycznych przyjmuje ona ład przestrzenny i zrównoważony rozwój. Art. 10 ustawy wymienia te aspekty, na których należy skoncentrować się przy planowaniu skutecznej polityki przestrzennej, aby równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska.

Cele sformułowane w art. 1 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym są ściśle powiązane z polityką zrównoważonego rozwoju wyrażoną w dokumentach strategicznych o randze międzynarodowej i krajowej oraz w przepisach Unii Europejskiej i Polski.

Przy sporządzaniu analizowanego projektu zmiany Studium wzięto pod uwagę cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym wynikające z wyżej wymienionych aktów prawnych, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, a odnoszące się do utrzymania określonych w przepisach

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

szczegółowych norm jakości powietrza, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, norm jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zachowania siedlisk przyrodniczych, odpadów, zagrożeń elektromagnetycznych (tabela poniżej).

Tabela 14. Główne kierunki działań służące ochronie i poprawie jakości środowiska zawarte w projekcie zmiany Studium.

Zapis zmiany Studium	Cel nadrzędny	Cele i zadania z dokumentów rangi:		
		międzynarodowej	krajowej	regionalnej i lokalnej
<p>Jatki - Wyznaczono również obszar "strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina z pozostawieniem terenów zielonych "użytków zielonych średniokorzystnych" stanowiących "tereny bytowania zwierząt i występowania roślin gatunków chronionych i rzadkich oraz ważnych dla zachowania bioróżnorodności i walorów krajobrazowych".</p>	<p>Ochrona walorów przyrodniczych, ochrona flory, ochrona walorów krajobrazowych, działania ochronne i kompensujące</p>	<p>Zgodne z wytycznymi Konwencji o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 roku: celami niniejszej konwencji, realizowanymi zgodnie z jej odpowiednimi postanowieniami, jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie, Zgodnie z art. 2 Europejskiej Konwencji Krajobrazowej</p>	<p>Cel: Poprawa stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju, nawiązuje do „Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2014-2020”</p>	<p>W Planie Zagospodarowania przestrzennego Województwa zachodniopomorskiego wyznaczono następujące kierunki działań: zachowanie walorów przyrodniczych środowiska, determinujących jego funkcje, i przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji, ochrona i powiększenie powierzchni obszarów leśnych oraz zadrzewionych W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Świerzno ujęto m.in. cele o charakterze strategicznym: racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych</p>
<p>Przyjęto następujące zasady i kierunki rozwoju zaopatrzenia w wodę: wodociąg Jatki – podłączenie do wodociągu gminnego w Świerznie, oraz rozbudowa systemu w celu obsługi terenu "strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" położonego przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina. System kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni obejmuje: Krzepocin – Osiecze – Chomino – Jatki – Świerzno, wraz z obsługą terenu "strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" położonego przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina. Dla Wyznaczonego obszaru strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej położonego przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina, należy w przypadku realizacji zabudowy wyznaczyć w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego granice obszaru zagrożonego dla rzędnej wody powodziowej około 5,5</p>	<p>Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych, środowiska gruntowo – wodnego</p>	<p>zgodne z art.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej Unii Europejskiej z dnia 23 października 2000 r. nr 2000/60/EC w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i jakości wód) m.in.: c) dążeniu do większej ochrony i poprawy stanu środowiska wodnego między innymi poprzez szczególne przedsięwzięcia służące stopniowemu ograniczeniu zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych oraz zaprzestaniu lub stopniowemu eliminowaniu zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych; d) zapewnianiu stopniowego ograniczenia zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobieganiu ich dalszemu zanieczyszczeniu, Art. 1 Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), wprowadzająca wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych</p>	<p>Zgodne z II Polityką Ekologiczną Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, m.in.: racjonalizację użytkowania wody, jakości wód, „Utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków” oraz „Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej”.</p>	<p>W Planie Zagospodarowania przestrzennego Województwa zachodniopomorskiego wyznaczono następujące kierunki działań: ochrona i racjonalne korzystanie z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, budowa i rozbudowa systemów oczyszczania ścieków zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków. W Programie Ochrony Środowiska Gminy Świerzno ujęto cel o charakterze strategicznym: CEL 1 Gospodarka wodno-ściekowa</p>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

<p>m n.p.m</p> <p>Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy:</p> <p>a) maksymalna powierzchnia zabudowy - do 40% powierzchni działki,</p> <p>b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 40% powierzchni działki,</p> <p>c) maksymalną wysokość zabudowy - nie więcej niż 10 m,</p> <p>d) minimalna wielkość działek 800 m²</p>	<p>Ochrona środowiska gruntowo – wodnego, flory, bioróżnorod</p>	<p>Zgodne z wytycznymi Konwencji o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 roku:</p> <p>celami niniejszej konwencji, realizowanymi zgodnie z jej odpowiednimi postanowieniami, jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie,</p> <p>Zgodnie z art. 2 Europejskiej Konwencji Krajobrazowej</p>	<p>Cel: Poprawa stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju, nawiązuje do „Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2014-2020”</p>	<p>W Planie Zagospodarowania przestrzennego Województwa zachodniopomorskiego wyznaczono następujące kierunki działań: ochrona i powiększenie powierzchni obszarów leśnych oraz zadrzewionych</p> <p>W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Świerzno ujęto m.in. cele o charakterze strategicznym: racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych, strategiczne zarządzanie gminą w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami</p>
---	--	--	---	---

Źródło: opracowanie własne.

VI. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Każda realizacja zmian przestrzennych wywołuje i wywoływać będzie skutki w środowisku i krajobrazie. Charakter i rozmiar oddziaływań zależy od przeznaczenia i wielkości elementu tworzącego zmiany oraz od etapu funkcjonowania inwestycji – szczególną uciążliwość będzie stanowił na etapie realizacji zainwestowania.

Analizując nowe przeznaczenie terenów można prognozować wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- § wpływu na florę i faunę oraz siedliska chronione,
- § wytwarzania odpadów,
- § wytwarzania ścieków,
- § zanieczyszczenia powietrza,
- § degradacji gleb,
- § wykorzystywania zasobów środowiska.

Za istotne należy uznać oddziaływanie na środowisko prowadzące do przeobrażeń struktur przyrodniczych:

- § oddziaływanie na florę i faunę,
- § zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w związku z przeznaczeniem części gruntów pod zabudowę i związane z tym zagrożenie obniżeniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz naruszeniem harmonii otoczenia – urbanizacja terenu,
- § zmianę krajobrazu – urbanizacja terenu,
- § produkcję odpadów,
- § zużycie surowców i energii: w trakcie budowy oraz do celów bytowych (pobór wody, funkcjonowanie obiektów).

W wyniku projektowanych zmian istniejącej funkcji terenu w największym stopniu zmienia się krajobraz oraz środowisko glebowe. Pozostałe elementy środowiska przyrodniczego nie powinny ulec degradacji jeśli zastosowane zostaną wszystkie zalecenia i środki ostrożności.

Uznać należy, że zmiany środowiska będą miały charakter jednostajny i trwałe, natomiast nie powinny wystąpić istotne zagrożenia.

Zakres powyższych negatywnych oddziaływań uzależniony jest w dużym stopniu od zasad zagospodarowania, natomiast na późniejszym etapie od sposobu realizacji inwestycji i jej eksploatacji. Stosowanie proekologicznych metod może w znacznym stopniu zmniejszyć niekorzystne skutki antropizacji środowiska.

Potencjalne oddziaływania zapisów zmiany Studium na środowisko są zróżnicowane w zależności od aktualnego użytkowania, przewidywanego sposobu zagospodarowania (przewidywanej dominującej funkcji) określonego terenu, określonych wskaźników urbanistycznych. Generalnie zmiany, które występują w wyniku realizacji zagospodarowania można oceniać jako:

- § korzystne dla środowiska – służące poprawie standardów jakości środowiska przyrodniczego oraz warunków życia mieszkańców i ich bezpieczeństwa, obejmujące działania ochronne poprawiające walory przyrodnicze,
- § neutralne – zachowujące istniejący stan środowiska lub w niewielkim stopniu niekorzystne dla środowiska, ale korzystne z punktu widzenia warunków życia człowieka – za takie można uznać każde zagospodarowanie terenów półnaturalnych, które generuje przekształcenie antropogeniczne istniejącej szaty roślinnej i świata zwierzęcego (przy czym utrata wartości przyrodniczych ma charakter lokalny), ale prowadzi do poprawy warunków życia społeczności lokalnej. Ocena wpływu zależy od wartości przyrodniczej przekształcanego obszaru, a niekorzystne oddziaływanie można ograniczyć dzięki zastosowaniu właściwych zasad zagospodarowania poszczególnych terenów,
- § negatywne – każde zagospodarowanie terenów prowadzące do degradacji środowiska lub przekształcające obszary charakteryzujące się pewnym stopniem naturalności.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Poszczególne oznaczenia określają funkcje dominujące, wskazując generalny kierunek w wykorzystaniu przestrzeni gminy. Oznacza to, że w ramach obszarów elementarnych dopuszcza się zachowanie istniejących funkcji nie kolidujących z funkcją kierunkową i lokalizację nowych funkcji o charakterze uzupełniającym.

Teren z otwartego zmieni się na zurbanizowany – mniej dostępny dla migracji zwierząt. Podczas realizacji nowej zabudowy zniszczeniu ulegną struktury wierzchniej warstwy pokrywy glebowej, lokalnie przeprowadzone zostaną niwelacje terenu w celu umożliwienia wprowadzenia zabudowy i infrastruktury technicznej. Na etapie budowy a następnie użytkowania pojawią się typowe efekty zagospodarowania antropogenicznego jak: emisja zanieczyszczeń do atmosfery i do gruntu spowodowanych ruchem samochodowym oraz zapotrzebowaniem na ciepło, powstawanie odpadów typu komunalnego, emisja hałasu, powstawanie ścieków. Przy czym oddziaływania te będą miały niewielki charakter. Zmieni się także krajobraz obszaru.

Do ustaleń mających korzystny wpływ na środowisko należy zaliczyć:

- § przyjęte rozwiązania z zakresu infrastruktury technicznej,
- § objęcie ochroną istniejących siedlisk i zieleni ważnej dla zachowania różnorodności biologicznej ekosystemu,
- § wyznaczenie terenów otwartych wolnych od zabudowy,
- § zachowanie obszarów biologicznie czynnych poprzez określenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

W kontekście kompozycji funkcjonalno-przestrzennej jako korzystne dla środowiska uznano utrzymanie ciągów ekologicznych pełniących funkcje przyrodnicze. Zostanie zachowana powierzchnia terenu biologicznie czynna, utrzymane zostaną zachodzące na nich procesy przyrodnicze, co utrwali dostatecznie stan środowiska.

Do obszarów o przewadze negatywnych skutków oddziaływania na środowisko zaliczono zasadniczo zmianę sposobu użytkowania terenu.

VI.1 Przewidywane zagrożenia dla środowiska

VI.1.1 Emisja zanieczyszczeń do atmosfery i przewidywane oddziaływania na topoklimat

Zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska przez emisję - rozumie się wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi:

- a) substancje,
- b) energie, takie jak ciepło, hałas, wibracje lub pola elektromagnetyczne.

Głównym źródłem zanieczyszczeń, w fazie realizacji i eksploatacji inwestycji będzie transport samochodowy osobowy i ciężarowy.

VI.1.1.1 Emisja zanieczyszczeń do powietrza na etapie budowy

Na badanym obszarze zakłada się budowę domów jednorodzinnych, wyznacza się nowe lokalizacje dróg oraz teren pod działalność usługową o niewielkim areale. Projekt zmiany Studium zakłada również rozbudowę infrastruktury technicznej: wodociągu i kanalizacji sanitarnej. Realizacja powyższych celów powodować będzie, że powstawać będą nowe tymczasowe źródła zanieczyszczeń (faza budowy) powstałe na skutek ruchu samochodowego ciężarowego. Będą to w zasadzie dwa główne transporty sprzętu ciężkiego: faza dojazdu do placu budowy oraz faza wyjazdu. Będzie to głównie emisja spalin pochodzących z pojazdów samochodowych i sprzętu technicznego w porze dziennej, która będzie miała charakter krótkotrwały i bezpośredni (emisja występować będzie wyłącznie w czasie budowy), niezorganizowany i zgodny z obowiązującymi normami, będą to:

- § tlenki azotu (NO_x), powstające podczas spalania paliw w silnikach,
- § związki ołowiu powstające podczas spalania benzyn etylizowanych,
- § tlenki siarki (SO_x), z przewagą dwutlenku siarki (SO₂), powstające podczas spalania oleju napędowego,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

§ węglowodory związane z pracą silników wykorzystujących jako paliwo gaz LPG.

W zasadzie trudno przewidzieć prędkość jazdy, rodzaj paliwa, ruch, typ i rodzaj pojazdów samochodowych w fazie budowy. Wobec tak dużej ilości parametrów, od których zależy emisja, jej dokładne oszacowanie ilościowe jest niemożliwe, szczególnie na etapie oceny strategicznej. Z tego powodu w niniejszej ocenie nie analizowano rozkładu przestrzennego zanieczyszczeń.

VI.1.1.2 Emisja zanieczyszczeń z terenów inwestycyjnych w fazie funkcjonowania

Nie przewiduje się istotnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na skutek funkcjonowania inwestycji kubaturowych. Przewiduje stosowanie paliw ekologicznych do celów grzewczych w źródłach wytwarzania energii w celach grzewczych, paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, takie jak paliwa płynne i gazowe.

Źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego będą spaliny z aut przejeżdżających istniejącymi i projektowanymi drogami. Droga sama w sobie nie emituje zanieczyszczeń powierzchniowych. Źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego będą auta (emisja niezorganizowana), która będzie miała charakter chwilowy i krótkotrwały związany z fazą przejazdu.

W zasadzie trudno przewidzieć prędkość jazdy, rodzaj paliwa, ruch, typ i rodzaj pojazdów samochodowych w fazie eksploatacji dróg. Wobec tak dużej ilości parametrów, od których zależy emisja, jej dokładne oszacowanie ilościowe jest niemożliwe, szczególnie na etapie oceny strategicznej.

Pozytywne dla zdrowia i otaczającego środowiska jest fakt, że badany obszar:

§ położony jest w dogodnych warunkach klimatycznych, na którym dominują wiatry zachodnie i północno zachodnie, które wpływać będą na higienę dolnych partii troposfery,

§ położony jest w otoczeniu lasów i terenów zadrzewionych, na których dochodzi do pozytywnych procesów biochemicznych m.in. przemiany CO₂ w O₂.

Reasumując, uznać należy że nie przewiduje się istotnych, niekorzystnych oddziaływań na lokalną jakość powietrza atmosferycznego, spowodowanych wprowadzeniem nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania w obrębie części terenów leżących w granicach wsi Jatki.

VI.1.1.3 Oddziaływanie na topoklimat

Kierunki rozwoju badanego obszaru zaproponowane z projekcie zmiany Studium przyczynią się do zachowania w nie zmienionym stanie obszaru istniejących, pretendujących do ochrony łągów wzdłuż Wolczy, w granicy lasów oraz zieleni zlokalizowanej w południowo - wschodniej części badanego obszaru o dużym znaczeniu dla topoklimatu miejsca badanego obszaru. Zasadniczym zmianom ulegnie topoklimat terenów - obecnie gruntów rolnych, które przeznaczone będą pod funkcje mieszkaniowe i usługowe.

Po realizacji zabudowy i wprowadzeniu powierzchni sztucznych zasadniczej zmianie ulegną stosunki termiczne – zwiększy się kontrast temperatur w czasie pogody słonecznej. Zabudowa kubaturowa będzie wpływała na zmiany warunków wietrznych – zmiany kierunków wiatrów, powstawanie lokalnej cyrkulacji powietrza, zmniejszanie lub zwiększanie prędkości wiatru. Wprowadzenie powierzchni zieleni na obszarze zmian, szpalerów drzew w zabudowie i na terenach komunikacyjnych będzie miało generalnie korzystny wpływ na klimat lokalny.

Znaczna część urządzeń i obiektów na projektowanych terenach będzie emitowała pewną dawkę ciepła do otoczenia, natomiast wzrost powierzchni pokrytej utwardzonymi nawierzchniami spowoduje większe jego kumulowanie. Biorąc jednak pod uwagę powierzchnię badanego obszaru z zachowaną powierzchnią biologicznie czynną (a także wprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej) i parametry dopuszczalnej zabudowy, dostosowanej do skali dominującej zabudowy w otoczeniu, szacuje się, iż zmiany topoklimatu będą niewielkie o znaczeniu wyłącznie sublokalnym.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

VI.1.2 Hałas

Zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska przez hałas - rozumie się te dźwięki, których częstotliwość kształtuje się w przedziale od 16 Hz do 16000 Hz,

„Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska, bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka i mającym fundamentalne znaczenie dla możliwości odpoczynku i regeneracji sił. Narażenie na hałas stanowi zagrożenie dla zdrowia człowieka. Negatywne oddziaływanie hałasu obserwuje się w układzie krwionośnym, pokarmowym i nerwowym u osób narażonych na hałas poza stanowiskiem pracy - w miejscu zamieszkania lub codziennego odpoczynku. Objawia się ono występowaniem stanów irytacji, zmęczenia, trudnościami w koncentracji, zasypianiu i zaburzeniami snu. Hałas zmniejsza możliwości wykonywania prac koncepcyjnych a nawet rutynowych prac umysłowych, utrudnia proces uczenia się, zmniejsza zrozumiałość mowy”¹¹.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, wskaźniki hałasu mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby są wyrażone przez:

§ $L_{Aeq D}$ – równoważny poziom hałasu dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 22.00),

§ $L_{Aeq N}$ – równoważny poziom hałasu dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

Wartość dopuszczalną równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dziennej i nocnej, $L_{Aeq D/N}$, ustala się w zależności od rodzaju źródła hałasu oraz sposobu zagospodarowania terenu w jego otoczeniu.

Dopuszczalne wartości równoważnego poziomu dźwięku A w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826) po uwzględnieniu regulacji rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku poniżej przedstawiono dopuszczalne wartości równoważnego poziomu dźwięku A dla poszczególnych klas terenu:

Tabela 15. Dopuszczalne wartości równoważnego poziomu dźwięku.

Lp	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]	
		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ - przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ - przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a. Obszary A ochrony uzdrowiskowej b. Tereny szpitali poza miastem	45	40
2	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	50	40
3	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d. Tereny zabudowy zagrodowej	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ze zwartą zabudową mieszkaniową i koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych	55	45

¹¹ Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce, WIOŚ Poznań, 2000 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

VI.1.2.1 Etap budowy

Na obecnym etapie nie sposób określić (np. w tygodniach) czasu trwania etapu realizacji inwestycji. Niemniej jednak można przyjąć, że ze względów czysto ekonomicznych proces budowlany będzie skondensowany i będzie musiał być zakończony możliwie najszybciej – co potwierdza obserwacja realizacji innych inwestycji o podobnym lub znacznie większym zakresie.

Prognozowanie hałasu nie jest również możliwe bez znajomości parametrów wpływających na wielkość emisji, tzn. rodzaju, stanu technicznego, liczby maszyn użytych do robót oraz czasu ich pracy. Trudno prognozować taki hałas, nie dysponując danymi na temat wielkości i jakości bazy maszynowej. Można założyć jednak, że prace związane z planowanymi przedsięwzięciami nie będą prowadzone nocą, nie będą również używane maszyny na wielką skalę, stąd możliwe będą jedynie przekroczenia poziomu dopuszczalnego w porze dziennej.

VI.1.2.2 Etap eksploatacji

Badany obszar nie znajduje się pod istotnym wpływem emisji hałasu komunikacyjnego z istniejących dróg: wojewódzkiej i powiatowej.

Na obszarze zmian przestrzennych dopuszcza się lokalizację usług, jako towarzyszących zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej. W aspekcie potencjalnego wytwarzania hałasu prawdopodobne jest zastosowanie różnych urządzeń i maszyn, takich jak: urządzenia wentylacyjne – w szczególności powstające w czasie pracy wentylacji wymuszonej, urządzenia klimatyzacyjne, itp. Dla wyżej wymienionych urządzeń zastosowane będą nowoczesne metody redukcji źródeł hałasu (metody redukcji hałasu „u źródła”), które przewidują montaż izolacji dźwiękochłonnej, tłumików akustycznych w instalacjach wentylacyjnych, które są częścią składową montowanych urządzeń. Na ograniczenie emisji hałasu wpływać będzie również to, że część urządzeń umieszczona będzie w budynkach usługowych.

Można zatem stwierdzić, że funkcjonowanie planowanych przedsięwzięć na terenach usługowych nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach chronionych akustycznie wsi Jatki i będzie na podobnym poziomie, jak przed realizacją przedsięwzięcia.

VI.1.3 Tendencje zmian jakości wód podziemnych i powierzchniowych

Prawo ochrony środowiska definiuje ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi jako:

- a) wody zużyte na cele bytowe lub gospodarcze,
- b) ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w przepisach o nawozach i nawożeniu,
- c) wody opadowe lub roztopowe, ujęte w systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych, w tym z centrów miast, terenów przemysłowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów o trwałej nawierzchni,
- d) wody odciekowe ze składowisk odpadów, wykorzystane solanki, wody lecznicze i termalne,
- e) wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych, z wyjątkiem wód wtłaczanych do górotworu, jeżeli rodzaje i ilość substancji zawartych w wodzie wtłaczanej do górotworu są tożsame z rodzajami i ilością zawartymi w pobranej wodzie,
- f) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych, jeżeli przyrost ilości substancji, pochodzących z chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych, w wodzie odprowadzanej z tych obiektów jest większy niż wartości określone w warunkach wprowadzania ścieków do wód.

VI.1.3.1 Wody powierzchniowe i podziemne

Na badanym obszarze nie występują główne zbiorniki wód podziemnych, jak również powierzchniowe zbiorniki wodne.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

W trakcie realizacji przedsięwzięcia będą wytwarzane ścieki bytowe oraz ścieki z wód opadowych i roztopowych ujęte w system kanalizacji deszczowej.

Projektowane zainwestowanie nie wpłynie jakościowo na stan wód powierzchniowych. Niemniej z badanego obszaru odprowadzane będą wody opadowe i roztopowe do odbiornika, po uprzednim ujęciu w system kanalizacji deszczowej, a w przypadku odprowadzania wód z terenów komunikacyjnych oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W trakcie realizacji inwestycji ścieki bytowe usuwane będą w ramach organizacji placu budowy (na podstawie prawa budowlanego i wydanego pozwolenia na budowę) do przenośnych kabin sanitarnych, np. typu TOY-TOY, a dalej wywożone i unieszkodliwiane na oczyszczalni ścieków. Za działania te odpowiedzialny będzie kierownik budowy. W okresie realizacji przedsięwzięcia występuje potencjalna możliwość chemicznego zanieczyszczenia powierzchni terenu w wyniku wycieków substancji ropopochodnych z maszyn i pojazdów wykorzystywanych podczas prac budowlanych. Wystąpienie ewentualnych wycieków do gruntu miałyby charakter właściwie punktowy pod względem skutków obszarowych, tj. ograniczony do niewielkiej powierzchni terenu w rejonie powstałego wycieku.

Zagrożenia nie będą stanowiły również wody zużyte na cele bytowe powstałe na badanym obszarze w czasie eksploatacji przedsięwzięć, gdyż całościowo ścieki odprowadzane będą do kanalizacji sanitarnej systemu wsi Jatki.

Powiększenie terenów zabudowy może powodować zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów przypowierzchniowych oraz zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów elementarnych. Wielkość tego zjawiska uzależniona jest oczywiście od powierzchni nowej zabudowy oraz zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno - ściekowej. Zbyt duże uszczelnienie powierzchni ziemi i zmniejszenie zasilania gruntowego kosztem powierzchniowego odpływu wód z terenów (za pośrednictwem systemów kanalizacji deszczowej lub innych odbiorników), powodować może zagrożenie obniżania poziomu wód gruntowych, zmniejszania ich zasobów, nadmiernego przesuszania gruntu.

W kontekście powyższego problemu, za racjonalne i zasadne uznaje się retencjonowanie i zagospodarowywanie wód opadowych i roztopowych na terenach, na których powstają, a więc w granicach terenów elementarnych – ex post - działek budowlanych. Z tego też względu istotne znaczenie ma utrzymanie w obrębie działek jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód. Wobec powyższego, projekt zmiany Studium ustala:

§ maksymalną powierzchnię zabudowy - do 40% powierzchni działki,

§ minimalną powierzchnię biologicznie czynną - 40% powierzchni działki.

Rozpatrując kompleksowo problematykę gospodarki wodno-ściekowej uznać należy, że nie przewiduje się istotnego zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

VI.1.3.2 Wpływ planowanego przedsięwzięcia na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w Planie gospodarowania wodami obszaru dorzecza Odry

Analizując planowane przedsięwzięcie pod kątem wpływu na środowisko wodne, w tym na jednolite części wód należy uznać, że nie wystąpią znaczące negatywne oddziaływania na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych. Realizacja inwestycji w żaden sposób nie spowoduje, że cele środowiskowe określone w Planie gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Odry zostaną nieosiągnięte.

VI.1.3.2.1 Wody powierzchniowe, w tym jednolite części wód powierzchniowych

Projektowane zainwestowanie nie wpłynie jakościowo na stan wód powierzchniowych. Przewiduje się, że z badanego obszaru wody opadowe i roztopowe z terenu dróg odprowadzane będą do odbiornika, natomiast z terenów elementarnych zabudowy mieszkaniowej zagospodarowane będą we własnym zakresie.

W wodach opadowych i roztopowych nie występować będą wskaźniki wymienione w Planie gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Odry, a mianowicie:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

- § metale ciężkie – brak czynnika degradującego,
- § fenole lotne - brak czynnika degradującego,
- § azot ogólny - brak czynnika degradującego,
- § fosfor ogólny - brak czynnika degradującego,
- § siarczany - brak czynnika degradującego,
- § chlorki - brak czynnika degradującego,
- § BZT₅ - brak czynnika degradującego,
- § ChZT₅ - brak czynnika degradującego.

Nie występować będą również elementy biologiczne.

Zagrożenia nie będą stanowiły również wody zużyte na cele bytowe powstałe na badanym obszarze, gdyż całościowo odprowadzane będą do systemu kanalizacji sanitarnej gminy Świerzno.

VI.1.3.2.2 Wody podziemne, w tym jednolite części wód podziemnych

Planowane przedsięwzięcie może powodować zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów przypowierzchniowych, który jednak stanowi niewielką powierzchnię w stosunku do JCWPd nr 6 (1190,7 km²), więc straty będą znikome i równe 0.

W kontekście planowanego przedsięwzięcia nie istnieje również zagrożenie dla jakości i ilości wód podziemnych w tym celów środowiskowych dla wód podziemnych ustalonych na mocy art. 4 RDW, bowiem stwierdzono występowanie korzystnych warunków pod lokalizację planowanej zabudowy, w szczególności:

- § badany obszar usytuowany jest na w miarę równej, płaskiej powierzchni (teren nie podlega zalewaniu),
- § w obrębie badanego obszaru występuje poziom wód podziemnych, który ma znaczenie użytkowe – jednak jest on chroniony warstwą utworów nieprzepuszczalnych, w najbliższym otoczeniu projektowanego terenu nie stwierdzono czynnych studni pobierających wodę z tego poziomu,
- § w obrębie badanego obszaru nie nastąpi pobór wód podziemnych,
- § przeciętne zużycie wody do celów spożywczych wzrośnie w obrębie gminy Świerzno, jednak nie zostaną przekroczone dostępne zasoby do zagospodarowania,
- § w obrębie badanego obszaru nie występuje bezpośrednia więź hydrauliczna poziomu gruntowego z poziomem wodonośnym użytkowym.

Rozpatrując kompleksowo problematykę wpływu planowanego przedsięwzięcia uznać należy, że nie wystąpią zagrożenia dla JCW podziemnych.

VI.1.4 Degradacja gleb i powierzchni terenu

Według ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska pod pojęciem powierzchni ziemi rozumie się naturalne ukształtowanie terenu, glebę oraz znajdującą się pod nią ziemię do głębokości oddziaływania człowieka. Gleba oznacza górną warstwę litosfery, złożoną z części mineralnych, materii organicznej, wody, powietrza i organizmów.

Analizując przewidywane funkcje na nowych terenach przeznaczonych pod zagospodarowanie oraz biorąc pod uwagę istniejącą topografię i warunki gruntowe nie przewiduje się istotnych zmian naturalnego ukształtowania terenu. Niemniej jednak stwierdzić należy, że na nowych terenach przeznaczonych pod zabudowę będzie dochodzić do nieuniknionych przekształceń w wyniku robót ziemnych takich jak niwelacje, wykopy lub nasypy, mające na celu wyrównanie terenu pod obiekty kubaturowe i tereny komunikacji, poprowadzenie sieci infrastruktury technicznej. Naruszenie warunków litologicznych będzie następowało także przy wykonywaniu wykopów pod fundamenty budynków oraz ciągów komunikacji i infrastruktury technicznej, gdzie nastąpi zabudowanie powierzchni materiałami nieprzepuszczalnymi, powierzchniowa warstwa gleby zastąpiona będzie gruntem antropogenicznym. Skala przekształceń zależeć będzie od powierzchni zabudowy oraz głębokości prowadzonych robót budowlanych, a zatem głębokości posadowienia budynków. Zmianie w

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

obrębnie inwestycji podlegać będzie struktura gruntu. Wprowadzone zostaną mieszanki mineralne pod nasypy i wzmocnienia, betony i asfalty, a więc utwory o charakterze nieprzepuszczalnym.

Skutkiem prowadzenia procesów inwestycyjnych jest powstanie mas ziemnych, których wielkość zależeć będzie od głębokości prowadzonych wykopów oraz powierzchni planowanych inwestycji. Niezmiernie ważne będzie zachowanie przypowierzchniowej warstwy gleby i wykorzystanie jej na cele gospodarki rolnej lub cele związane z utrzymaniem zieleni publicznej. To złagodzi ewentualne skutki oddziaływania antropogenicznego na powierzchnie terenu.

Nowe zagospodarowanie będzie wpływać na zmianę powierzchni ziemi w sposób trwały. Należy jednak stwierdzić, że zjawiska te są naturalnym i nieuniknionym następstwem rozwoju przestrzennego.

Zmiany przestrzenne prowadzone będą na terenach średnich i słabych gleb. Za celowe dla dobra środowiska w aspekcie ewentualnych powstałych strat będzie:

- § obowiązek oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji,
- § obowiązek zagospodarowania mas ziemnych powstałych w wyniku prac budowlanych w granicach danej nieruchomości lub na innych obszarach wskazanych na ten cel, w szczególności przeznaczenia gleb średnich klas bonitacyjnych na cele związane z gospodarką rolną,
- § zachowanie powierzchni biologicznie czynnej.

Rozpatrując kompleksowo problematykę ochrony powierzchni terenu i gleb przy uwzględnieniu propozycji zapisów działań na rzecz kompensacji strat w środowisku uznać należy, że nie powinny wystąpić nadzwyczajne zagrożenia dla środowiska badanego obszaru.

VI.1.5 Odpady

Odpady będą stanowiły problem, gdyż powstawać będą już na etapie prowadzenia inwestycji. Będą to odpady z grupy 17 - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych), w szczególności z sektora budowlanego składające się głównie z odpadów obojętnych takich jak gruz ceglany, materiały ceramiczne, beton, elementy gipsowe, ziemia oraz inne elementy mineralne. W skład odpadów budowlanych wchodzić będą inne rodzaje odpadów np. stal, odpady opakowaniowe, a także drewno oraz odpady z obróbki powierzchni, gruz betonowy z rozbiórek i remontów, gruz ceglany, odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia. Odpady te będą magazynowane na terenie budowy. W pierwszej kolejności poddawane będą odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania. Natomiast pozostałe odpady, które nie będą mogły być poddane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstania, transportowane będą na składowisko odpadów komunalnych, gdzie podlegać będą unieszkodliwieniu poprzez składowanie poza terenem gminy.

Działający w imieniu Inwestora, wykonawca robót, zgodnie z ustawą o odpadach jest wytwórcą odpadów. Wytwórca odpadów jest odpowiedzialny za zorganizowanie na placu budowy miejsca (ustawienie kontenerów), które mogłyby być przeznaczone do selektywnego magazynowania ww. odpadów.

Natomiast po realizacji wszystkich inwestycji na obszarze planowanych zmian powstawać będą głównie odpady z grupy 20 - odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie. W strumieniu odpadów komunalnych wyróżnić będzie można: papier i tekturę, opakowania wielomateriałowe, tworzywa sztuczne, tekstylia, szkło i odpady organiczne. W zależności od prowadzonej polityki w zakresie gospodarki odpadami będą to odpady komunalne zmieszane lub frakcje gromadzone selektywnie.

W tabeli 16 przedstawiono prognozę zmian wskaźnika nagromadzenia odpadów według WPGO w kg/M/rok w 2017 roku.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

Tabela 16. Prognoza nagromadzenia odpadów według WPGO w Mg/M/rok w 2017 r.

Lp.	Wskaźnik odpadów dla obszaru gmin wiejskich	Prognozowana liczba gospodarstw domowych	Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym	Razem
1	0,260	107	4	111,28

Źródło: Opracowanie własne. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami.

W 2017 roku masa strumienia odpadów komunalnych z badanego obszaru dla nieruchomości objętych zmianami przestrzennymi wynosić będzie około 111 Mg.

Strumień odpadów komunalnych poddawany będzie procesowi segregacji poprzez istniejący system segregacji odpadów w gminie Świerzno, a pozostałe frakcje ze strumienia odpadów poddawane będą unieszkodliwianiu poprzez składowanie na składowisku odpadów komunalnych w ramach działania Celowego Związku Gmin CZG R XXI.

Tabela 17. Prognoza nagromadzenia odpadów niebezpiecznych w Mg/M/rok w 2017 r.

Lp.	Wskaźnik odpadów dla obszaru gmin wiejskich	Prognozowana liczba gospodarstw domowych	Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym	Razem
1	0,003	107	4	1,284

Źródło: Opracowanie własne.

Kolejną grupę stanowią będą odpady niebezpieczne: zużyte baterie, świetlówki, farby, lakiery, kleje i inne. Jednak ilość tych odpadów stanowić będzie niewielki procent w strumieniu odpadów wytwarzanych na badanym obszarze. Szacuje się, że będzie to około 1,3 Mg na rok, co stanowi około 1,15% odpadów komunalnych. Przewiduje się tendencję spadkową strumienia odpadów, gdyż najwięcej z nich może powstawać na etapie realizacji przedsięwzięć.

Biorąc pod uwagę istniejący system zbierania i unieszkodliwiania odpadów w gminie Świerzno, który stanowi część systemu Celowego Związku Gmin R-XXI z siedzibą w Nowogardzie nie przewiduje się istotnego zagrożenia dla środowiska.

VI.1.6 Zagrożenia elektromagnetyczne

Przez pola elektromagnetyczne - rozumie się pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne, których częstotliwość kształtuje się w granicach od 0 Hz do 300 GHz.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na otaczające środowisko i ludzi.

VI.1.7 Zagrożenia dla flory i fauny

Zmiany przestrzenne wprowadzane są na najmniej cenne przyrodniczo tereny wsi Jatki.

Z analizy planowanego zagospodarowania terenu i przeprowadzonych badań oraz publikowanych materiałów wyjściowych wynika, że wystąpi mało istotna kolizja planowanych zamierzeń ze środowiskiem. Z dostępnych informacji zawartych w Waloryzacji przyrodniczej gminy oraz Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego wynika, że na badanym obszarze odnotowano siedliska i gatunki roślin podlegających ochronie. Spośród siedlisk chronionych występują łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0-1) oraz łągi olszowe, olszowo-jesionowe, jesionowe (91E0b), natomiast wśród gatunków roślin objętych ochroną gatunkową występuje licznie, wzdłuż Wołczy dzięgiel nadbrzeżny. Na podstawie ww. dokumentów stwierdzono, że nie występują stanowiska chronionych grzybów, stąd nie analizowano wpływu zmian przestrzennych na grzyby.

Prace budowlane dotyczące przyszłej zabudowy będą prowadzone na terenach uznanych wg ewidencji gruntów jako średniej i słabej jakości gleb i nie będą wpływały na stan chronionych siedlisk flory i fauny występujących poza badanym obszarem. Nienaruszone pozostaną tereny najcenniejsze, o największym skupisku roślinności wysokiej i niskiej, w tym dzięgiela nadbrzeżnego (łągi), miejsc występowania potencjalnej fauny (gady, płazy) - pozostawione jako tereny zielone. Nienaruszone będzie również koryto rzeki Wołczy, jako miejsce przebywania ryb i niektórych bezkręgowców, stąd uznać można, że oddziaływanie na tę grupę zwierząt będzie znikome.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Prace budowlane w I etapie związane będą z przygotowaniem terenu, koniecznego do poruszania się wszelkiego sprzętu, zmagazynowania materiałów budowlanych i odkładania odpadów, w tym mas ziemnych. W stosunku do całości badanego obszaru powierzchnia ta będzie niewielka, nie powodująca destabilizacji funkcjonalności otaczających zbiorowisk. Po wykonaniu prac budowlanych możliwy będzie rozwój roślinności wysokiej i niskiej w obrębie terenów elementarnych MN oraz komunikacji, co przyczyni się do złagodzenia negatywnych skutków ingerencji w środowisko.

Obsługa komunikacyjna badanego obszaru odbywać się będzie istniejącymi drogami: wojewódzką i powiatową, które zlokalizowane są przy północnej i wschodniej granicy o przebiegu z zachodu na wschód i południa na północ.

Planowane prace budowlane mogą negatywnie oddziaływać na faunę poprzez:

§ emisję hałasu z pracujących maszyn i urządzeń oraz wzmożonym ruchem pojazdów dojeżdżających do miejsca budowy. Reakcją na te działania jest stres, który sprawia, że zwierzęta unikają terenów o wzmożonym natężeniu hałasu w promieniu kilkudziesięciu metrów od miejsca realizacji. Takie zachowania mogą powodować również czasowe zmiany organizacji bytowania zwierząt, które po ustaniu czynnika stresogennego w postaci hałasu wracają do stanu pierwotnego. Niewątpliwie krótki okres prowadzonych prac uznać należy za korzystny z punktu widzenia uciążliwości emitowanego hałasu,

§ nieumyślne zabijanie i kaleczenie zwierząt, które mogą znaleźć się przypadkowo na terenie placu budowy. Mogą zdarzyć się przypadki zabijania (lub okaleczania) pewnej liczby osobników, zwłaszcza drobnych, mniej mobilnych zwierząt, które przypadkiem mogą pojawić się w zasięgu działania maszyn i samochodów. Przypadki takie mogą się jednak w ogóle nie zdarzyć lub straty mogą mieć charakter stricte niewielki.

W kontekście ostoi w ramach obszaru Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie” odnotowano na północ od granic badanego obszaru, występowanie zimorodka (A229), który w ramach żeru zalatywać może na teren objęty zmianami przestrzennymi.

Dyrektywa Siedliskowa za istotne wskazuje m.in. siedlisko, które może być istotne dla wymienionego powyżej ptaka, a które występuje na badanym obszarze, jest to siedlisko 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albofragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinosoincanae*), olsy źródliskowe.

Siedlisko to w całości zostanie zachowane bez prawa zabudowy i pozostawione jako teren zielony. Nie przewiduje się pogorszenia jakości siedliska przyrodniczego. Przyszłe działania podjęte na podstawie projektu zmiany Studium nie będą stwarzały zagrożenia dla populacji zimorodka w postaci:

§ spadku jakości siedliska spowodowanego usuwaniem zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków,

§ niszczenia łąg powodowanych przez lisa, jenota, norkę amerykańską,

§ płoszenia ptaków przez wędkarzy,

§ podwyższenia poziomu wód w ciekach powodujące zatapianie gniazd,

§ płoszenia ptaków podczas niewłaściwie prowadzonych spływów kajakowych

Planowana zabudowa nie wpłynie również na ptaki zalatujące i przelatujące.

Spośród herpetofauny na badanym terenie nie wykazano ich obecności, natomiast nie można wykluczyć miejsc ich występowania. Jako potencjalne miejsce występowania można wskazać tereny zadrzewione wzdłuż Wołczy. Z uwagi jednak na fakt, że tereny te zostaną wyłączone spod zabudowy i pozostawione jako tereny zielone, uznać należy, że nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla tej grupy zwierząt.

Nie odnotowano występowania ssaków, w tym zwierzyny grubej i nie stwierdzono obecności miejsc do masowego rozrodu tej grupy zwierząt. Nie potwierdza tego Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego, Waloryzacja przyrodnicza gminy Świerżno, jak również badania własne.

Na podstawie posiadanych informacji stwierdzono, że:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

- § siedliska podlegające ochronie prawnej (w tym stanowiska dzięgiela nadbrzeżnego) oraz rzeki Wołczy zachowane zostaną bez prawa zabudowy i pozostaną poza zasięgiem potencjalnych oddziaływań, co spowoduje nie pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz osłabienia powiązań z obszarami położonymi na północy i południu od granic badanego obszaru,
- § wystąpi kolizja planowanych zamierzeń ze środowiskiem przyrodniczym - zmianom ulegną istniejące użytki rolne nie mające dużego znaczenia dla wyznaczonych obszarów Natura 2000,
- § wycinka roślin niskopiennych (nie podlegające ochronie) związana będzie z przygotowaniem terenu, koniecznego do poruszania się wszelakiego sprzętu i odkładania odpadów oraz przygotowaniem do przyszłej zabudowy w granicach badanego obszaru,
- § nastąpi penetrowanie terenu przez ludzi, przy czym przewiduje się penetrację obrębie prowadzonych prac budowlanych,
- § nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na populację bezkręgowców,
- § nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na populację ryb,
- § populacja ptaków nie wyróżnia się istotnie na tle krajowej awifauny oraz występuje poza badanym obszarem, stąd nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na populację ptaków,
- § nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na populację ssaków,
- § w fazie funkcjonowania, zabudowa mieszkaniowa i pozostałe tereny elementarne, nie będą zagrażać florze i faunie.

Działania łagodzące i kompensujące ewentualne straty w środowisku, postulowane do wprowadzenia do projektu planu miejscowego. Są to zapisy:

- § zakazu lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi za wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych ustaleniami planu,
- § zachowania siedlisk podlegających ochronie prawnej (w tym stanowiska dzięgiela nadbrzeżnego) oraz rzeki Wołczy bez prawa zabudowy i poza zasięgiem potencjalnych oddziaływań,
- § zachowania istniejącej zieleni wysokiej oraz jej uzupełnienia na pozostałych terenach badanego obszaru, o ile nie koliduje to ze wskazanymi w planie inwestycjami w ramach wyznaczonych linii zabudowy,
- § obowiązku penetracji wykopów pod kątem obecności zwierząt - napotkane osobniki powinny zostać odłowione, a następnie uwolnione w bezpiecznych miejscach,
- § obowiązku oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji.
- § nakazu zasilania obiektów budowlanych na poziomie niskich napięć siecią kablową,
- § nakazu lokalizowania sieci elektroenergetycznych kablowych w liniach rozgraniczających ulic, poza jezdniami.

Zgromadzone dane pozwalają na stwierdzenie, że realizacja kierunków zagospodarowania terenu zapisane w projekcie Studium nie wpłyną w sposób znaczący na stan zasobów flory i fauny na badanym obszarze.

VI.1.8 Przewidywane oddziaływania na krajobraz i różnorodność biologiczną

Realizacja projektu zmiany Studium spowoduje zmiany w krajobrazie na powierzchni około 11,6 ha z około 13,6 ha ogólnej powierzchni obszaru. Krajobraz półnaturalny zastąpi krajobraz zurbanizowany. W znacznym stopniu wpływ na krajobraz będzie uzależniony od dopuszczonej w przyszłości planem ingerencji w rzeźbę terenu oraz ustaleń dotyczących zabudowy – parametrów takich jak powierzchnia zabudowy, wysokości budynków, geometria dachów, ewentualnych ograniczeń w stosowanych materiałach, powierzchnia biologicznie czynna.

Obniżenie struktury krajobrazu będzie miało charakter stały, bowiem zmiany będą miały charakter nieodwracalny. Użyte wskaźniki zagospodarowania w projekcie zmiany Studium (proponowane minimalne wielkości działek oraz wskaźniki dot. minimalnych powierzchni biologicznie czynnych i maksymalnej powierzchni zabudowy) uznawane są w urbanistyce za ekstensywne.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

Tabela 18. Zestawienie parametrów urbanistycznych dla terenów elementarnych.

przeznaczenie terenu	Liczba kond.	Wys. zab. m	Pow. zab. %	Pow. biol. %	Min. pow. dz. m ²
MN,U	-	do 10	<40	>40	>= 800

Źródło: na podstawie projektu zmiany Studium.

Oddziaływanie zabudowy mieszkaniowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na krajobraz polegać będzie na tym, że:

- § są to obiekty w miarę nie wysokie,
- § mają relatywnie kontrastowy kolor w stosunku do tła otaczającej zieleni i powierzchni ziemi,
- § część nadziemna budynków jest nieruchoma i nie przykuwa wzroku.

Wpływ na ekspozycje w krajobrazie mają także:

- § cechy terenu, a zwłaszcza ukształtowanie terenu (równina), wizualnie płaski z nieznacznie zróżnicowaniem hipsometrycznym. Wysokości względne kształtują się od 5,9 m do 10,2 m n.p.m. – z generalnym spadkiem w kierunku rzeki Wołczy – uwarunkowania pozytywne,
- § użytkowanie terenu (odłogowane użytki rolne) – uwarunkowania pozytywne,
- § las, zbiorowiska łągów, kępa drzew - uwarunkowania pozytywne.

Kartowanie terenowe połączone z wykonaniem dokumentacji fotograficznej wykazały, że zespół zabudowy wraz z infrastrukturą techniczną będzie widoczny:

- § z północy – wyłącznie z drogi wojewódzkiej,
- § ze wschodu – z drogi powiatowej, tylko część obszaru położonego na wschód od rzeki Wołczy.

Bardzo istotną cechą wpływającą na postrzeganie zabudowy w krajobrazie będzie wysokość zabudowy – nie wyższa niż otaczające drzewa, nie będzie więc obserwowalny większy dysonans krajobrazowy.

Biorąc pod uwagę zapisy projektu zmiany Studium w zakresie przeznaczenia terenów nie przewiduje się znaczących oddziaływań na różnorodność biologiczną z uwagi na pozostawienie w sąsiedztwie rzeki Wołczy najcenniejszych obszarów przyrodniczych, stanowiących tereny bytowania zwierząt i występowania siedlisk i roślin gatunków chronionych oraz ważnych dla zachowania bioróżnorodności i walorów krajobrazowych.

Postuluje się o następujące zapisy do projektu planu miejscowego:

- § wzbogacenie przestrzeni w zielen urządzoną, gatunkami roślin występującymi na badanym obszarze,
- § ciekawe rozwiązania architektoniczne i urbanistyczne planowanej zabudowy,
- § kolorystyka pokrycia dachów zabudowy – odcienie czerwieni, brązu i grafitu (są to kolory estetyczne i nie kontrastowe),
- § zastosowanie ogrodzeń ażurowych (ogrodzenia te również będą sprzyjały migracji mniejszych zwierząt, w tym drobnym ssakom, płazom i gadom oraz owadom)

VI.1.9 Przewidywane oddziaływania na obszary chronione

Przepisy prawne dopuszczają możliwość prowadzenia działań społeczno - gospodarczych w granicach obszarów Natura 2000, ale pod warunkiem, że nie zagraża ona zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin lub zwierząt, ani nie będzie wpływać w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Odległość od najbliższego obszaru Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie” PLB320010 wynosi około 30 m w kierunku północnym. Pas około 30 m stanowi droga wojewódzka nr 103 (szerokość linii rozgraniczających drogi wojewódzkiej nr 103). Z tego też względu nie przewiduje się bezpośrednich, negatywnych oddziaływań na ww. obszar Natura 2000.

Najcenniejsze przyrodniczo tereny badanego obszaru stanowi lokalny korytarz ekologiczny rzeki Wołczy powiązany przestrzennie z obszarem Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie”. W części obszaru Natura 2000 w gminie Świerzno, w planie zadań ochronnych wykazano gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w jego granicach. W rejonie rzeki Wołczy po stronie

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

południowej miejscowości Jatki odnotowano występowanie zimorodka (*Alcedo atthis*) i nie można z całą pewnością wykluczyć, że na badany obszar nie zalatują te ptaki celem odbycia żeru na terenach wzdłuż Wołczy.

Projekt zmiany Studium zachowuje w stanie nienaruszonym najcenniejsze przyrodniczo tereny i ich powiązania z otoczeniem, a więc te miejsca które są potencjalnym obszarem żerowania zimorodka. Przyszłe działania podjęte na podstawie projektu zmiany Studium nie będą stwarzały zagrożenia w postaci:

- § spadku jakości siedliska spowodowanego usuwaniem zakrzewień i zadrzewień wzdłuż Wołczy,
- § niszczenia gatunków roślin objętych ochroną prawną,
- § płoszenia ptaków przez wędkarzy,
- § podwyższenia poziomu wód w ciekach powodujące zatapianie gniazd,
- § płoszenia ptaków podczas niewłaściwie prowadzonych spływów kajakowych,
- § osłabienia powiązań z terenami chronionymi poza granicami badanego obszaru.

VI.1.10 Zagrożenia poważną awarią

Poważna awaria, zgodnie z definicją ustawową, to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej substancji niebezpiecznych prowadzących do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Ochrona środowiska przed poważną awarią, zwaną dalej "awarią", oznacza zapobieganie zdarzeniom mogącym powodować awarię oraz ograniczanie jej skutków dla ludzi i środowiska.

W obszarze objętym analizą nie znajdują się zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku (ZDR, ZZR) wystąpienia poważnej awarii.

VI.1.11 Zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi

Przyszłe zagospodarowanie terenu nie wprowadza zagrożeń dla ludzi i jego zdrowia. Badany obszar przeznaczony będzie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z towarzyszącymi usługami. Postuluje się o uwzględnienie zapisów w przyszłym projekcie planu miejscowego o:

- § ustalenie standardów jakości środowiska, zgodnych z obowiązującym prawem,
- § wykluczenie inwestycji stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.

VI.1.12 Przewidywane oddziaływania na zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się oddziaływania na zabytki i dobra materialne, gdyż badany obszar położony poza ww. terenami i strefami.

VI.2 Przewidywane oddziaływania na środowisko, obejmujące bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko. Ujęcie syntetyczne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

Tabela 19. Skala planowanych zamierzeń na środowisko.

Oddziaływanie	Odpady		Powietrze atmosferyczne i topoklimat		Klimat akustyczny		Wody powierzchniowe		Wody podziemne		Gleby		Walory krajobrazowe, bioróżnorodność		Wartości kulturowe		Wpływ na ludzi		Flora i fauna	
	budowa	ekspl.	budowa	ekspl.	budowa	ekspl.	budowa	ekspl.	budowa	ekspl.	budowa	ekspl.	budowa	ekspl.	budowa	ekspl.	budowa	ekspl.	budowa	ekspl.
bezpośrednie	-	-	-	-	-	brak	brak	brak	brak	-	-	-	-	trwały obiekt	brak	brak	-	++	-	brak
pośrednie	-	-	-	brak	-	brak	-	brak	brak	brak	brak	brak	-	trwały obiekt	brak	brak	-	++	-	-
wtórne	brak	-	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	trwały obiekt	brak	brak	brak	++	brak	brak
skumulowane	-	-	-	-	-	brak	brak	brak	brak	-	brak	brak	brak	trwały obiekt	brak	brak	brak	++	brak	brak
krótkoterm.	-	-	-	brak	-	-	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	trwały obiekt	brak	brak	brak	++	-	brak
średnioterm.	-	-	brak	-	brak	brak	brak	brak	brak	-	brak	brak	brak	trwały obiekt	brak	brak	brak	++	brak	brak
długoterm.	brak	-	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	brak	brak	brak	trwały obiekt	brak	brak	brak	++	brak	brak
stałe	brak	-	brak	-	brak	brak	brak	brak	brak	-	brak	brak	brak	trwały obiekt	brak	brak	brak	++	brak	brak
chwilowe	brak	brak	-	brak	-	-	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-	-	-	-

Oddziaływanie	Obszary chronione	
	budowa	ekspl.
bezpośrednie	brak	brak
pośrednie	brak	brak
wtórne	brak	brak
skumulowane	brak	brak
krótkoterm.	brak	brak
średnioterm.	brak	brak
długoterm.	brak	brak
stałe	brak	brak
chwilowe	brak	brak

* - oddziaływanie wystąpi tylko w przypadku poważnej awarii

+ korzystne oddziaływanie: + małe, ++średnie, +++duże

- niekorzystne oddziaływanie: -małe, --średnie, ---duże

VII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Na badanym obszarze nie występują formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000.

Realizacja ustaleń zmiany Studium zmieni strukturę środowiska. Nowe formy zagospodarowania doprowadzą do jego antropizacji. Będą to nieuniknione zmiany, typowe dla terenów podlegających urbanizacji. Jak wykazano w poprzednich rozdziałach, przekształcenia które dokonają się na analizowanym obszarze generalnie nie będą miały wpływu na obszary chronione.

Do podstawowych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko poszczególnych sposobów zagospodarowania należą m.in.:

- § pozostawienie w stanie nienaruszonym najcenniejszych przyrodniczo terenów,
- § zachowanie terenów wartościowych przyrodniczo z zakazem zabudowy,
- § zachowanie drożności ciągów ekologicznych,
- § zachowanie istniejącej zieleni wysokiej w sąsiedztwie terenów o funkcjach mieszkaniowych,
- § stosowanie wskaźników ograniczających możliwość zbyt intensywnego zagospodarowania terenów,
- § rozwój systemów infrastruktury technicznej.

Nie mniej ważne będzie egzekwowanie i przestrzeganie przepisów prawa ochrony środowiska, ustawy o ochronie przyrody oraz innych przepisów prawa, w tym przepisów szczególnych dotyczących badanego obszaru, co pozwoli kontrolować cele i przedmiot oraz zachować jego integralność.

VIII. CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU - ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓLczesnej WIEDZY

Geograficzny zasięg zmiany Studium jest niewielki - wybrane w toku działań planistycznych i wniosku inwestora, znajduje się w obrębie administracyjnym Jatki, w środkowo – zachodniej części gminy Świerzno, w powiecie kamieńskim, w północno - zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, oddalony około 3 km na zachód od Świerzna.

Badany obszar o powierzchni około 13,6 ha położony jest poza obszarami ustanowionych form ochrony przyrody. Najbliższy obszar Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie” znajduje się około 30 m na północ od granicy badanego obszaru.

W toku działań planistycznych nie przewiduje się oddziaływań na cele i przedmiot ochrony wymienionego obszaru, z poniższych względów (o czym napisano wcześniej):

- § na terenie objętym projektem zmiany Studium nie występują stanowiska gatunków ptaków, dla których wyznaczono OSO,
- § obszary cenne przyrodniczo, na które mogą zalatywać ptaki podlegające ochronie wyłączone będą spod zabudowy i nie będą podlegały ingerencji ze strony człowieka,
- § na terenie objętym projektem zmiany Studium stwierdzono występowanie siedlisk chronionych, gatunków flory podlegającej częściowej ochronie oraz gatunków flory o

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

charakterze popolitym. Tereny te wyłączone będą spod zabudowy i pozostawione jako tereny zielone.

Głównymi założeniami projektu zmiany Studium, które wynikają z zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej jest przygotowanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w powiązaniu z szeroko rozumianą ochroną środowiska zgodnie z przyjętą zasadą zrównoważonego rozwoju.

Jako wariant alternatywny można zawsze rozpatrywać rezygnację z realizacji wprowadzonych w projekcie zmiany Studium - tzw. „wariant 0” zamierzeń inwestycyjnych. Skutki braku realizacji działań nie przyniosą jednak istotnych korzyści dla środowiska i w praktyce będą obojętne dla jego stanu lub też w niewielkim zakresie negatywne, gdyż właściciel nieruchomości ma prawo prowadzić gospodarkę rolną na badanym obszarze. Na etapie sporządzania projektu zmiany Studium wybór terenów poddanych zmianom przestrzennym był jednowariantowy, wynikający ze złożonych wniosków, natomiast rozważane były różne warianty przeznaczenia wybranych terenów w trybie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wybór ostateczny nastąpił po konsultacjach urbanistów z organem wykonującym projekt zmiany Studium.

W trakcie opracowywania projektu zmiany Studium nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Natomiast jako krótki i związany z jedną porą roku (jesień) uznać można okres przeprowadzonych badań – przez osobę sporządzającą Prognozę.

IX. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji zmiany Studium podlegać mogą pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje.

Stosownie do art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5.

Monitoring środowiska w aspekcie zmian przestrzennych powinien być prowadzony w zakresie:

- § wytwarzania i gospodarowania odpadami i ściekami,
- § obserwacji ptaków.

Tabela 20. Monitoring - po realizacji planowanych przedsięwzięć.

Zakres monitoringu	Częstotliwość	Metoda/wskaźnik	Uwagi
Wytwarzanie i gospodarowanie odpadami	Raz do roku	Działania kontrolne-sprawdzenie faktur za usługę wywozu odpadów /ton/rok	Monitoring głównie w zakresie regularnego wywozu odpadów
Wytwarzanie i gospodarowanie ściekami	Raz do roku	Działania kontrolne-sprawdzenie faktur za usługę wywozu ścieków m ³ /rok	Monitoring głównie w zakresie podpisanej umowy na odprowadzenie ścieków
Obserwacji ptaków	Po realizacji i w trakcie zmian przestrzennych	Coroczne liczenie ptaków /liczebność	Monitoring o zasięgu ponad lokalnym prowadzony w ramach innych badań

Źródło: opracowanie własne.

Wobec braku przewidywanych innych oddziaływań na pozostałe elementy środowiska, nie przewiduje się potrzeby prowadzenia monitoringu w zakresie innym niż wskazany powyżej.

X. WNIOSKI KOŃCOWE

Projekt zmiany Studium dotyczy obszaru położonego w obrębie Jatki i reguluje w sposób ogólny warunki zagospodarowania terenu, również te wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Projekt zmiany Studium opracowany jest pod określone cele związane z rozwojem funkcji mieszkaniowej na terenie gminy Świerzno, na zasadach zgodnych ze zrównoważonym rozwojem.

Realizacja zmiany Studium spowoduje przeobrażenia w obszarze oraz zakłócenia w środowisku, które w konsekwencji przyniosą niewielkie straty. Zakres oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska opisany został w rozdziale VI niniejszego opracowania. Obejmą one głównie ubytki w obszarze gruntów rolnych średnich i słaby klas bonitacyjnych odłogowanych (okres 2 lat), na których doszło do procesu sukcesji. Niewielkim przekształceniom ulegnie krajobraz, zmniejszy się areał powierzchni biologicznie czynnej, wytworzone zostaną odpady, ścieki bytowe i opadowe. Emisja hałasu i zanieczyszczeń powietrza powstawać będzie w fazie realizacji przedsięwzięcia i będzie miała krótkotrwały charakter.

Realizacja kierunków zawartych w projekcie zmiany Studium zapewnia dotrzymanie obowiązujących przepisów prawnych w zakresie ochrony przyrody i nie wpłynie negatywnie na obszary znajdujące się pod ochroną, w tym na obszar sieci Natura 2000 „Wybrzeże Trzebiatowskie” (PLB320010) będącego ostoją ptaków chronionych. Przewidywane kierunki nie naruszą integralności i spójności terenu pretendującego do wyznaczenia obszaru Natura 2000 ze względu na siedliska przyrodnicze o charakterze priorytetowym. Nie wystąpią również znaczące negatywne oddziaływania na istniejące, pozostałe tereny zielone. Stanowiska gatunków flory i prawdopodobnie występującej fauny zostaną zachowane, bowiem nie przewiduje się zabudowy na terenach najcenniejszych przyrodniczo.

Planowana budowa infrastruktury technicznej realizowana będzie zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i prawa ochrony środowiska. To spowoduje, że osiągnięte zostaną zamierzone cele i korzyści w przyszłości.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ustaleń projektu zmiany Studium dotyczących kierunków rozwoju, dostępnych publikacji i opracowań oraz wizji terenowej można wysnuć następujące wnioski:

- § projekt zmiany Studium zgodny jest z Uchwałą Rady Gminy w Świerznie w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno z dnia 19 września 2014 r.,
- § projekt zmiany Studium posiada zgodne przepisami prawa rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony środowiska i ochrony przyrody,
- § ustalenia zmiany Studium zgodne są z polityką ekologiczną i zasadami zrównoważonego rozwoju,
- § projekt zmiany Studium powiązany jest merytorycznie z opracowaniem ekofizjograficznym,
- § projekt zmiany Studium został wykonany na potrzeby złożonego wniosku inwestora i oczekiwań gminy Świerzno.

XI. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Foto 1 -2. Uprawa zbóż, stan na 15.07.2014 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Foto 3 i 4. Po żniwach, stan na 22.08.2014 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerzno w miejscowości Jatki

Foto 5 i 6. Badany obszar w dniu 29.09. 2016 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Świerżno w miejscowości Jatki

Foto 7 i 8. Badany obszar w dniu 22.10. 2016 r.